КНИГА БЫТІЯ ПРОРОКА МОИСЕЯ

ВЪ ДРЕВНЕ-СЛАВЯНСКОМЪ ПЕРЕВОДѢ.

ВЫПУСКЪ I.

Главы I—XII.

(Приложеніе къ кн. „Опытъ изученія текста книги Бытія пророка Моисея въ древне-славянскомъ переводѣ“).

ИЗДАЛЪ

А. Михайловъ.

ВАРШАВА.

ТИПОГРАФІЯ ВАРШАВСКАГО УЧЕБНАГО ОКРУГА.

Краковское Предмѣстье, № 3.

1900.

БИБЛІОТЕКА
ИМПЕРАТОРСКАГО
МОСКОВСКАГО
АРХЕОЛОГИЧЕСКАГО ОБЩ.
Шкафъ
Полка
№
Инвентарь
№ 10792

Къ б-ну Я. М. Арх. в-ва от проф. А. Михайловъ.

КНИГА БЫТІЯ ПРОРОКА МОИСЕЯ

ВЪ ДРЕВНЕ-СЛАВЯНСКОМЪ ПЕРЕВОДѢ.

ВЫПУСКЪ I.

Главы I—XII.

(Приложеніе къ кн. „Опытъ изученія текста книги Бытія пророка Моисея въ древне-славянскомъ переводѣ“).

ИЗДАЛЪ

А. Михайловъ.

ВАРШАВА.

ТИПОГРАФІЯ ВАРШАВСКАГО УЧЕБНАГО ОКРУГА.

Краковское Предмѣстье, № 3.

1900.

Печатано по опредѣленію Совѣта Императорскаго Варшавскаго Университета.

Ректоръ проф. *Г. К. Ульяновъ.*

БИБЛИОТЕКА
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ
АКАДЕМИИ
324
32

№

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Въ Россіи и у южныхъ славянъ древне-славянскій текстъ книги Бытія пророка Моисея существовалъ въ двухъ видахъ: полномъ — четьемъ [1]) и сокращенномъ — паримейномъ. Мы издаемъ текстъ полнаго (четьяго) Бытія [2]). Рукописей этого Бытія, сравнительно съ числомъ паримейниковъ, сохранилось немного: покрайней мѣрѣ мы знаемъ только 30-ть списковъ (три списка—въ заграничныхъ библіотекахъ, остальные — въ русскихъ), тогда какъ паримейниковъ въ настоящее время извѣстно до 50 ти экземпляровъ [3]). Изъ этихъ 30-ти списковъ

---

[1]) Полное Бытіе мы называемъ *четьимъ* на томъ основаніи, что оно, надо полагать, подобно, напр., четь- минеямъ или книгамъ Св. Писанія съ толкованіями Св. Отцовъ, назначалось преимущественно для домашняго и вообще частнаго употребленія: въ годичномъ кругѣ богослужебныхъ чтеній Церковь пользовалась не всѣмъ Бытіемъ, а только извѣстною (очень небольшою) частью его, которая и вошла въ паримейникъ. Впрочемъ, гдѣ не было паримейника, какъ особаго сборника ветхозавѣтныхъ чтеній, тамъ паримьи читали въ церкви и по полному Бытію: на это указываютъ помѣты церковныхъ чтеній, нерѣдко встрѣчающіяся въ рукописяхъ полнаго Бытія.

[2]) Текстъ древне-славянскаго паримейнаго Бытія издается, какъ извѣстно, профессоромъ Московскаго Университета Р. Ѳ. Брандтомъ въ книгѣ, подъ заглавіемъ: Григоровичевъ Паримейникъ.... Москва 1894. Вышло пока два выпуска.

[3]) *И. Евсѣевъ.* Книга пророка Исаіи. С. Петербургъ 1897. Г. Евсѣеву удалось насчитать 46-ть паримейниковъ. Но число это

до-острожскаго[4]) текста книги Бытія намъ не пришлось воспользоваться 4-мя, а именно — двумя Синодальными (№ 2 и 3-ій)[5]), Виленскимъ (№ 106) и Музейскимъ[6]); прочіе 26

безъ сомнѣнія, ниже дѣйствительной цифры списковъ, хранящихся въ русскихъ и заграничныхъ библіотекахъ; такъ, намъ, напр., лично извѣстно, что въ библіотекѣ покойнаго Н. С. Тихонравова, есть не одинъ, а нѣсколько паримейниковъ. Съ другой стороны, не надо забывать и того обстоятельства, что паримейный текстъ книги Бытія находится также и въ богослужебныхъ минеяхъ (разныхъ наименованій), о числѣ списковъ которыхъ трудно пока составить себѣ даже приблизительное понятіе. Въ богослужебныя минеи (мѣсячную, праздничную, общую и т. п.) паримейный текстъ Бытія—замѣтимъ кстати—сталъ входить лишь съ конца XIV в, когда Студійскій уставъ началъ замѣняться въ Церкви уставомъ Іерусалимскимъ. Съ этого времени паримейникъ, какъ отдѣльная богослужебная книга, теряетъ свое значеніе и мало по малу вытѣсняется минеями, расположенными по Іерусалимскому уставу. Этимъ, кажется, и объясняется, почему паримейниковъ въ спискахъ XV—XVI в. сохранилось значительно меньше, чѣмъ въ спискахъ болѣе ранняго времени.

[4]) Мы говоримъ „до-острожскаго" для большей точности, потому что есть рукописи Бытія, списанныя съ Острожской Библіи 1581 г. или съ Московскаго изд. 1663 г.; такова, напр., рукопись С. Петерб. Пуб. Библ. изъ Древле-Хранилища Погодина № 82 in 8° на 974 л. л. XVII в. Такихъ списковъ мы, конечно, здѣсь не имѣемъ въ виду.

[5]) Опис. слав. рук. Москов. Синод. библ. I стр. 2.: № 2 — 1588 г. и № 3—XVI в.

[6]) *Ф. Добрянскій.* Описаніе рук. Виленской Публ. библ., стр. 246: № 106 Хронографъ XVII в. Хотя отсутствіе варіантовъ изъ двухъ Синодальныхъ списковъ и Виленскаго и нарушаетъ нѣсколько полноту нашего своднаго изданія четьяго Бытія, но этотъ пробѣлъ не долженъ насъ особенно смущать: дѣло въ томъ, что Синодальныя рук. № 2 и 3-ій тождественны, по словамъ Горскаго и Невоструева, съ Синодальной рук. № 1. 1499 года, а текстъ Виленскаго списка № 106 составляетъ, по указанію В. М. Истрина (*Истринъ.* Александрія русскихъ хронографовъ М. 1893 стр. 317), точную копію съ Архивскаго хронографа XV в. (Арх. Мин. Иностр. Дѣлъ № $^{302}/_{1468}$), библейскій текстъ котораго, какъ и текстъ Синод. списка № 1-ый, вошелъ въ наше изданіе книги Бытія. О спискѣ находящемся въ библ. Музея имени Императора Александра III-го, намъ пришлось

списковъ (означенные буквами: А., Ар., Ао., Вил., $В_1$., $В_2$., $В_3$., Г., Ген., $К_1$, $К_2$, $К_3$., Кар., Л., М., Н., $П_1$., $П_2$., $Р_1$., $Р_2$., $Р_3$., С. Сав., Т., У. и Унд.) [7]) вошли въ изданіе цѣликомъ, за исключеніемъ Ао, откуда варіанты подведены только по мѣстамъ [8]). Всѣ списки четьяго Бытія—довольно поздняго происхожденія: большая половина ихъ относится къ XVI вѣку, другіе—къ XV в. и лишь одинъ (пергам.) восходитъ ко второй половинѣ XIV-го столѣтія. И въ этомъ отношеніи четье Бытіе уступаетъ мѣсто паримейному, большинство рукописей котораго относится къ XIII—XIV стол., а паримейникъ Григоровича—даже къ XII в. По мѣсту происхожденія изъ 26-ти списковъ *пять* — юго-славянской редакціи (средне-болгарской или сербской), всѣ остальные писаны русскими писцами.

Основной текстъ печатается по рук. Унд. (XV в.), которая лучше другихъ сохранилась и списана съ хорошаго древняго оригинала опытнымъ и грамотнымъ переписчикомъ, рѣдко допускавшимъ пропуски, искаженія и вообще какія либо неправильности противъ подлинника. Въ изданіи мы старались передать текстъ съ возможною для человѣческихъ силъ точностью [9]), въ томъ видѣ, въ какомъ онъ находится въ рукописи, т.-е., съ сохраненіемъ правописанія словъ, всѣхъ удареній и другихъ надстрочныхъ знаковъ, а также—знаковъ пре-

узнать въ то время, когда текстъ книги Бытія былъ уже напечатанъ. Этотъ списокъ (XVI в.), тождественный по заглавію кн. Бытія съ $В_2$ Ген. Н. сн., принадлежитъ, по видимому, къ рус. четьей ред. памятника (см. Изв. Отд. рус. яз. и слов. И. А. Н. 1899, IV. 4).

[7]) Краткое описаніе этихъ рукописей будетъ помѣщено въ нашей книгѣ: „Опытъ изученія текста книги Бытія пророка Моисея въ древне-славянскомъ переводѣ“.

[8]) Рукописи Аѳ, намъ не пришлось видѣть, и случайными варіантами изъ нея къ основной рукописи мы обязаны любезности проф. П. А. Лаврова, который во время заграничной командировки сдѣлалъ изъ этого списка кое-какія выписки.

[9]) Съ этою цѣлію списанная копія основного текста была нѣсколько разъ провѣрена нами лично по оригиналу, которымъ, сверхъ того, мы имѣли возможность также пользоваться и при самомъ печатаніи текста, т.-е. при веденіи корректуръ.

пинанія [10]), всѣхъ ошибокъ и поправокъ писцовъ. Отступленія, какія мы сознательно позволили себѣ сдѣлать отъ подлинника заключаются только въ слѣдующемъ: во 1-хъ) введено раздѣленіе текста на главы и стихи и во 2-хъ) инпціалы словъ — Богъ, Господь, Божій, а равно всѣхъ вообще именъ существительныхъ собственныхъ и производныхъ отъ нихъ, набраны прописными буквами [11]); то и другое сдѣлано, конечно, съ цѣлію облегчить чтеніе и нахожденіе библейскаго текста. Кромѣ того, текстъ напечатанъ безъ раздѣленія на строки оригинала [12]), такъ какъ это дѣленіе для рук. XV-го вѣка не представляетъ уже существенной надобности.

Съ такою же точностью мы старались воспроизвести и варіанты [13]), причемъ правописаніе ихъ взято, конечно, изъ пер-

---

[10]) Изъ знаковъ препинанія точки, поставленныя въ рукоп. киноварью, набраны въ печати жирнымъ шрифтомъ, рѣзко выдѣляющимся изъ ряда обыкновенныхъ точекъ рукописи. Кстати скажемъ тутъ нѣсколько словъ о внѣшности изданія. Такъ какъ въ Типографіи Варшавскаго Учебнаго Округа, гдѣ печаталась книга, мелкаго „шафарика“ въ свое время не оказалось, то варіанты пришлось набрать вообще крупными шрифтами („шафарикомъ“ и новымъ церковно-славянскимъ), чего, конечно, не слѣдовало бы дѣлать ради эстетическихъ цѣлей. Съ другой стороны, бѣдность въ шрифтахъ обнаружилась въ изданіи и въ другихъ отношеніяхъ; такъ, напр., взамѣнъ т. н. є широкаго (въ началѣ словъ и послѣ гласныхъ), мы должны были взять для основного списка букву є̑, а для Л.—обыкновенное є, съ точками или безъ нихъ; далѣе—тотъ же недостатокъ сказался въ надстрочныхъ знакахъ, ихъ внѣшнемъ видѣ и постановкѣ, особенно — ударенія, которое наборщикъ принужденъ былъ ставить не прямо надъ буквою, какъ стоитъ въ рукописи, а влѣво отъ нея, напр., надъ ы, ѫ, ѡ и др.

[11]) Въ варіантахъ прописныя буквы мы ввели только для словъ Богъ, Господь, Господень и Божій.

[12]) Ради палеограф. цѣлей кое-гдѣ мы, впрочемъ, указываемъ строки небольшимъ *тире*, именно тамъ, гдѣ переписчикъ основного списка, перенося слово, ставитъ внутри его въ предшествующей строкѣ ь, напр. бєзъ̑-ны I. 2, прѣсь-мы́ка́ющомоуса I. 30, ꙁємь-лѧ II. 4. и др.

[13]) Но при этомъ опускаются однако указанія на паримьи, от-

ваго списка въ ряду другихъ указанныхъ [11]). Намъ остается сдѣлать еще нѣсколько замѣчаній относительно количества варіантовъ. Мы думаемъ, что сводное изданіе всякаго памятника славяно-русской литературы должно давать возможно полное и ясное понятіе о всѣхъ рукописяхъ, которыми пользовался издатель. Для исторіи текста значеніе вспомогательныхъ рукописей равносильно значенію основного списка, какими бы преимуществами и сравнительными достоинствами послѣдній ни отличался. Приписывать варіантамъ только служебную роль и выбирать вслѣдствіе этого только тѣ изъ нихъ, которые, на нашъ взглядъ, исправляютъ или дополняютъ основной текстъ, мы не имѣемъ права. Поэтому, чѣмъ больше подведено въ изданіи варіантовъ, тѣмъ лучше, такъ какъ тѣмъ яснѣе и разностороннѣе раскрывается тогда передъ нами исторія памятника по печатному тексту, который долженъ вѣдь замѣнять подлинникъ, не всегда и не для всѣхъ одинаково доступный. Близкое знакомство съ текстомъ всѣхъ рукописей особенно важно при изученіи такихъ крупныхъ произведеній письменности, какъ книги Св. Писанія въ древне-славянскомъ переводѣ: тутъ—нерѣдко мелочи языка, даже письма, а иной разъ и ошибки переписчика могутъ привести къ весьма существеннымъ выводамъ. Руководствуясь этими соображеніями, мы подвели безусловно всѣ варіанты, которые касаются состава и внѣшней формы текста, т.-е. во 1-хъ) всѣ слова и формы ихъ, дающія иной переводъ или вообще измѣняющія смыслъ основного чтенія; во 2-хъ) всѣ вставки, пропуски, перестановки, каковы бы онѣ ни были; во 3-хъ) всѣ глоссы на поляхъ или въ текстѣ рукописи и въ 4-хъ) разныя формы словъ (склоненія и спряженія), которыя, не измѣняя смысла перевода, либо сближаютъ, удаляютъ древне-славянскій

мѣченныя большею частью на поляхъ списковъ (не вездѣ): они будутъ введены въ описаніе рукописей кн. Бытія.

[14]) Знакъ вопроса, стоящій кое-гдѣ за иниціалами списковъ Ар. и Н., показываетъ, что издатель не вполнѣ увѣренъ въ правильности чтенія варіанта въ этихъ Ар. и Н., которыми онъ, какъ и другими вспомогательными списками кн. Бытія, не имѣлъ возможно-

текстъ въ отношеніи къ греческому оригиналу, либо являются характерными архаизмами, какой-нибудь діалектической особенностью и т. п., что составляетъ, конечно, уже фактъ языка въ тѣсномъ смыслѣ слова. Вмѣстѣ съ этимъ мы не оставили также безъ должнаго вниманія и ошибокъ писцовъ, явныхъ искаженій текста и разныхъ поправокъ какъ самихъ переписчиковъ, такъ и позднѣйшихъ корректоровъ; то и другое имѣетъ порой также большое значеніе: можетъ опредѣлить взаимную зависимость и даже—семьи списковъ.

Что касается орѳографіи словъ, то здѣсь намъ пришлось указать только на болѣе важныя особенности письма, преимущественно—тѣ, которыя характеризуютъ редакціи списковъ или группы ихъ [15]).

Варіанты отмѣчаются цифрами надъ словами основной рукописи. Система обозначенія строкъ текста оказалась невозможной, при такомъ числѣ варіантовъ: она требовала введенія подъ черту параллелей изъ основного текста, значитъ, не облегчивъ поисковъ, увеличила бы только мѣсто, назначенное для варіантовъ. Изъ рук. Л. варіанты печатаются *шафарикомъ*, изъ другихъ списковъ—новымъ церковно-славянскимъ шрифтомъ. Сокращеніе *вст.* обозначаетъ вставку, *проп.*—пропускъ, *перест.* — перестановку; значеніе другихъ сокращеній разъясняется въ текстѣ, какъ и все прочее, что можетъ возбудить какое нибудь сомнѣніе.

сти пользоваться въ оригиналахъ при веденіи печатныхъ корректуръ.

[15]) Разница въ орѳографіи словъ между русскими списками XV—XVI в., заранѣе однако можно сказать, незначительная: она ограничивается почти вездѣ мелочами, напр., пропускомъ или вставкой ъ и ь, замѣной этихъ глухихъ подъ удареніемъ гласными о и е, появленіемъ церковно-славянскаго или—наоборотъ—русскаго смягченія д, смѣшеніемъ ѧ съ ꙗ (а), ѣ съ е, иногда—съ и, замѣной ѯ буквой оу (ѹ) и обратно и. т. п. варіантами письма. Впрочемъ, все болѣе или менѣе крупное мы вносимъ въ дополненія, полная же характеристика орѳографіи списковъ войдетъ въ описаніе рукописей кн. Бытія.

Сѝ кни́гы бы́тїя нб҃си ѝ землѝ ѝ вс҃ѣкоѝ тва́ри· и́же сътво́ри бг҃ъ вс҃а дн҃ьмѝ своѝ и҃сп҃рвѣ:

Глава I.

1. ’Иск҃о́ни[1] сътво́ри бг҃ъ нб҃о ѝ зе́млю. 2. зе́млѧ же бѣ̀ неви́дима ѝ неоу́крашена[2] ѝ тма̀ вр҃ѣхоу бе́зъ-ны[3]. ѝ дх҃ъ бж҃їи но-

---

Заглавія книги Бытія по спискамъ: ѳалеѡ́лога́ книга бытїискаѧ кѧ ѥ́же (кѧ и̑ $П_1$) и̑ско́ни сътвори бг҃ъ нб҃о ѝ землю. ѝ прочаѧ̀. ѣ немже ѝ на кѡ̑нцю ѝмѣ́ѥ́тъ. сн҃ъ а̀дамовъ. сн҃ъ бж҃їи. $В_2$. Ген. Н. $П_1$; Палеѡ̑ло́га книга бытїиска бг҃овидца моӱсеѧ. и̑стинна̀ сказанїа̀. ѥ́же како сътворилъ бг҃ъ нб҃о ѝ землю. ѝ ѝже соуть ѣ̀ нихъ $В_3$. У.; Божїѧ̀ слова книгы бытеи̑скыѧ списаны (книга бытїискаѧ списана Вил.; написаны $В_1$) моӱсеѡ̑ бг҃овидцемъ (бг҃овидцѣ̑ѥ̑ мш҃ӱсеѡ̑ Вил.). кѧ ѥ́же и̑скони сътвори бг҃ъ нб҃о ѝ землю ѝ прочаѧ̀ (*вст:* ѣ нихъ сътвори $В_1$; *вст.* ѣ нѣ̑ же ѝ на конци ѝмѣ́ѥ́тъ сн҃ъ а̀дамовъ сн҃ъ бж҃їи. Вил.) $К_1$. А. $В_1$. Вил. $К_3$. $Р_1$. Т.; Книга бытеи̑ска закона (*прол.* $П_2$. $Р_2$. С.) бж҃їа слѡ́ва (слѡ́вєса $Р_2$. С.) и̑стиннаѧ сказанїа бг҃овидца моӱсеѧ во ѥ́же (како $П_2$. $Р_2$. С) сътвори бг҃ъ нб҃о ѝ землю. ѝ (*пр.* $Р_2$) ѝже соуть ѣ̀ нихъ (ѣ неи̑ $Р_2$. С.) $К_2$. $П_2$. $Р_2$. С.; Кни́гы пр҃ѣ́вы́ѥ́ мш҃ӱсеа пр҃о́рка ѡ̀ тъ҃ари кѧсе́го ми́ра Г. М. $Р_3$. Аѳ; начала списковъ Сав. (до I. 20 вкл.) и Кар. (до XXIV. 29 вкл.) утрачены; **Сиѧ книги мо҃сиски первыѧ ветхиѧ нарицаемыѧ бытьё, сказаны Гаврїи̑ло҃ а҃рхаггло҃. а списаны мойсиёмъ законодавцемь ѡ҃ миротвореньи. начало бытьѧ. Л.**

1) ѣ̀ начал҃ѣ̀ $В_2$.; И҃спр҃ьва М. Г. $Р_3$., на поляхъ: Гла҃ а҃. Ген. Вил. $К_2$. Н. 2) неоу́строена М. Г. $Р_3$. 3) глосса на поляхъ: коды $К_2$.; бездньıи Л.

шашеса врьхꙋ воды[4]. 3. и҆ р҃е Бъ да[5] боудеть[5] свѣ҃т и҆ бы҃ свѣтъ. 4. и҆ видѣ Бъ свѣть ꙗко добро. и҆ разлоучи Бъ межоу свѣтомъ и҆ межоу[6] тмою. 5. и҆ нарѐ Бъ свѣть дн҃ь. а҆ тмоу нарѐ нощь[7]. и҆ бы вечерь и҆ бысть оутро[8] дн҃ь єдинь[9]. 6. и҆ р҃е Бъ да[10] боудеть твръдь посрѣдѣ воды[11]. и҆[12] боудеть[13] разлоучаа[14] посрѣ[15] воды[16] и҆[16] воды[16]. и҆ бысть тако. 7. и҆ сътвори[17] Бъ[17] твръдь[18] и҆ разлоучи Бъ[19] межоу[20] вѡю[21] ꙗже бѣ҃ по[22] тврьдїю. і҆ посрѣдѣ[23] воды[23] иже[24] бѣ на[25] твердїю[26]. 8. и҆[27] нарече[28] Бъ твръдь нб҃о. и҆ видѣ Бъ ꙗко добро. и҆ бы҃ вечеръ и҆ бы҃ оутро[29] дн҃ь вторыи. 9. и҆ р҃е Бъ да[30] съберетса[31] вода ꙗже[32] по нбс҃емь въ съвъкоуплѐнїє[33] єдино[33]. и҆ да ꙗвитса[34] соуша и҆[35] бы҃ тако. и҆[36] събраса[37] вода[38] ꙗже по нбс҃емь въ сънмы[39] своѧ[39]. и҆ ꙗвиса

4) бездны $К_2$. 5) боуди Ар. 6) *проп* Ар.; *вст.* (sic) свѣто҃. и҆ межꙋ $К_2$.; межи Ген. Н. 7) *вст.* и҆ видѣ ꙗко добро $Р_3$. 8) заоутра Л. Г. М. $Р_3$. 9) прѫвыи Вил.; прѫвыи—глосса на поляхъ киноварью въ $К_2$. 10) *проп.* Ар. 11) *вст.* и҆ вѡ $Р_2$; водѣ· и҆ воды С. 12) *вст.* да Л. Г. М. $Р_3$. $В_2$. Вил. $П_1$. 13) боуди Ар. 14) разлучаїощи Л. Г. М. $Р_3$; разлоучѧ $В_2$.; 15) междоу Г. М. $Р_3$. Л. 16) водою и҆ водою М. Г. $Р_3$; водоїю· водою Л.; воды, но на поляхъ позд. вставка: и҆ воды Ген. 17) бы҃ Л. 18) *проп.* и҆ сътвори Бъ твръдь Ар. 19) *проп.* Г. М. 20) посредѣ Ар.; межи Ген. $К_1$ $К_2$ Н. $П_2$. 21) твердїю С; воды Ар. 22) надъ Л. Г. М. $Р_3$. 23) межю водоїю Л. Г. М. $Р_3$. $Р_2$. С. 24) ꙗже Л. Ар. Г. М. $Р_3$. $В_1$. $К_1$. $К_2$. $Р_1$. $Р_2$ С. Т. 25) подъ Л. Г. М. $Р_3$. С (приписано на поляхъ новою рукою: край листа оторванъ). 26) *вст.* и҆ бы҃ тако М. Г. 27) *проп.* С. 28) възва Ар. 29) заоутра Л. Ар. Г. М. $Р_3$. 30) *проп.* Ар 31) сонметса Л. Г.; сѧ сьнме҃ $Р_3$. Аѳ. М.; сберисѧ (по ниже: да сѧ сбереть) Ар. 32) *проп.* М. Г.; ꙗже бѣ Л. 33) сонмы ѥдины Л.; сънѐ єдинь $Р_3$. Ар.; сьнмь єдинь М. Аѳ. Г. 34) сѧ ꙗвить Л. Ар. Г. М. $Р_3$. 35) *проп.* и҆ — ꙗвисѧ соуша С.; 36) *проп.* Ар. $В_2$. 37) снѧтсѧ Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. 38) *вст.* (sic) вода $Р_3$. 39) сонмы ѥдины Л.; снемъ єдинъ Ар.

соу́шл. 10. и҆ нарⷱ҇е́ Бъ҃ соу́шю землю. а҆ съста́вы во́дныѧ нарⷱ҇е мѡ́ре[40]. и҆ ви́дѣ Бъ҃ ꙗ҆ко добро. 11. и҆ рⷱ҇е Бъ҃ да прорасти́ть[41] землѧ[42] бы́лїе[43] тра́вное[44]. сѣю́ще[45] сѣмѧ по родоу[46] и҆[47] по[47] пⷣѡбїю[47]. и҆[48] дрѣво пло́довито творѧщее плⷣѡ. є҆моу же сѣмѧ є҆го въ немъ по ро́доу[49] на землѝ, и҆ бы҃ та́ко. 12. и҆[50] и҆знесе[51] землѧ бы́лїе[52] тра́вное[53]. сѣю́ще[54] сѣмѧ по ро́доу и҆ по поⷣбїю[55] на[56] землѝ[56]. и҆ дрѣво плоⷣвито[57] (Л. 4 об.) тво́рѧщее[58] пло́дъ[59]. є҆моу же[60] сѣмѧ є҆го въ нем по[61] родоу[61] на[62] землѝ. 13. и҆ ви́дѣ Бъ҃ ꙗ҆ко добро. и҆ бы́сть веⷱ҇рь и҆ бⷭ҇ы оу҆тро[63] дн҃ь третїи. 14. и҆[64] рⷱ҇е Бъ҃ да бꙋдоуть[65] свѣти́ла[66] на тврьди нбⷭ҇нѣи. ѡ҆свѣщати[67] землю[68]. и҆

---

40) мѡ́ра̀ М. Г.; морѧ Л.; морѣ Р₃. 41) прозѧбнеть Л. Г. М. Р₃. 42) землю К₂. 43) сѣмѧ (но писано позднею рукой на прилѣпленномъ краю листа) С.; траву Л. Ар. Г. М. Р₃. 44) сѣнꙋ́ю М. Г. Ар.; сѣаннѫѧ Р₃; сѣмѧннуїю Л. 45) сѣющїю Л. Ар. М.; сеющеє С.; сѣющоую Г. Р₃. 46) *вст.* на земли Ар. 47) *проп.* Ар. 48) *проп.* В₃. Вил. П₁. У. С (край листа оторванъ); *проп.* и҆ дрѣво — по родоу М. Г. Р₃. 49) *вст.* и҆ по подобью Л. С.; та же вставка и въ Р₂, но потомъ зачеркнута киноварью; *вст.* и҆ по подобствꙋ Ар. 50) *проп.* К₂.; *проп.* и҆ — до конца стиха включ. Ар. 51) прозѧбе Л. Г. М. Р₃. 52) траву Л. Г. М. Р₃. 53) сѣннуїю Л. Г. М.; *проп.* П₁.; сѣаннѫѧ Р₃. 54) сѣющю Л.; *проп.* Г. М.; сѣѫщѫѧ Р₃. 55) пѡⷣбствїю Р₃. Г. М. 56) *проп.* Л. Г. М. Р₃. 57) плодовитоє С. Р₂. 58) *проп.* С.; творѧще Р₂. 59) *проп.* С. 60) *вст.* и҆ Р₂. 61) *проп.* по родоу — прьворⷣ вкл. (гл. IV. 4) В₁ (за утратою листовъ); по родꙋ — въ видѣ вставки на поляхъ позднею рук. А. 62) и҆ по Р₃. 63) заоутра Л. Ар. Г. М. Р₃. 64) *проп.* Л. 65) бꙋдеть С. В₃.; бѫдетѣ Р₃.; боудета М. Г. 66) свѣтилѣ М. Г. Р₃. 67) просвѣщати М. Г.; є҆же просвѣщати Р₃.; ꙗ҆же сиꙗ҆ти Ар. 68) по земли и҆ ѡ҆бласти дн҃емъ и҆ но́щїю Ар.

разлоучити[69] межоу днемь[70] и межоу[71] нощїю[72]. и да[73] боудеть[74] въ[75] знаменїа[76] и[77] въ[78] врѣмена и[79] въ[79] дни[79] и въ[80] лѣта. 15. и[81] да[82] боудет[83] въ просвѣщенїе на тврьди нбнѣи. ꙗко свѣтити по[84] земли. и бы тако. 16. и сътвори Бъ двѣ[85] свѣтилѣ[86] велицѣи[87]. Свѣтило[88] великое[88] въ начатокь[89] дни. и свѣтило меншее въ начатокь[90] нощи и ѕвѣзы, 17. и[91] постави ихь[92] Бъ на тврьди нбнѣи ꙗко свѣтити по земли. 18. и[93] владѣти[94] днемъ и нощїю. и разлоучити[95] межоу свѣтом и межѹ тмою. и видѣ Бъ ꙗко добро. 19 и бы вєрь и бы оутро[96] днь четврьтыи[97]• 20. и[98] рє Бъ[99] да изведоуть воды гады[100] дшь[101] живых[102]. и пти-

69) разлучати Л. Ар. Г. М. А. $В_3$ Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $Р_1$. $Р_2$. У. 70) свѣтом Ар. 71) *проп.* Г. М. $Р_3$.; межи Ген. $К_2$. Н. (въ 18-мъ ст. межи[1 и 2]. $П_2$ и межи[2]. Ген. Н.) 72) тмою Ар. 73) *проп.* С. 74) будуть Л. Ар. Г. М. Вил. $В_2$ $В_3$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. Т. У. 75) *проп.* Ар. 76) знамениє С. $Р_2$. 77) *проп.* и въ врѣмена и Ар. 78) *проп.* Г. М. Вил. $В_3$. У. 79) и въ дни — въ видѣ вставки на поляхъ, но тою же рукой $К_3$.; *проп.* дни — нбнѣи вкл. У (за утратою верхняго края 1-об. листа); на дни. на годы Ар. 80) на Ар. 81) *проп.* Ар. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$ Н. $П_1$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. 82) *проп.* да — и бы тако вкл. Ар. 83) будуть Л. Г. М. $Р_3$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. 84) *вст.* (на поляхъ позд. рук.) всеи $Р_2$. 85) ѡбѣ Ар. Л. Г. М. $Р_3$. 86) *вст.* нбнѣи $Р_3$. 87) *вст* нбнѣи М. Г. 88) великоїє свѣтило Л. Ар. Г. М. $Р_3$. 89) начѧло Ар. 90) начатъкы Л. 91) *проп.* Г. М. $Р_3$. 92) ꙗ Л.; *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. С (край оторванъ). 93) *проп.* Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. Н. $П_1$. С (край отрѣзанъ). 94) власти Л. Ар.; владати М. Г. $Р_3$. 95) разлучати Л. Г. М. А. $В_3$. $К_3$. $Р_1$. $Р_2$. У.; разлѹчи С.; разлѹчи Бгъ (sic) Ар. 96) заоутра Л. Г. М. $Р_3$. 97) третыи (sic) М. 98) *проп.* Ар. (но на Л. 16-мъ есть). 99) оубо (sic) Ар. (но Л. 16: Бгъ). 100) плѣжющаа (Л. 14 об.) Ар (но Л. 16: гады). 101) дша Ар.; дше Г. М. $Р_3$ (дшѧ). 102) животныи М. Г.; живо-

ца[103] летающе[104] на[105] земли по[106] тверьди[107] небесн[108]. и[109] бысть тако, 21. и[110] сътвори Бъ[111] киты великыя. и[112] всякоу дшоу[113] животны[114] гадь. иже[115] изведоша[116] воды по[117] родоу[117] ихъ[118]. и[118] всякоу[119] птицю перната[120] по[121] родоу[121]. и видѣ Бъ[122] яко[123] добро. 22. и блови и[124] Бъ гла. раститеся[125] и[126] множитеся[127]. и[128] наплънite[129] воды иже[130] въ морихъ. и птица да[131] оумножатся[132] на[133] земли. 23. и бы вечерь и бы оутро[134] день пятыи. 24. и[135] рѣ[136] Бъ[137] да изведетъ земла дшоу[138] живу[139] по[140] родоу[140]

тенъ Л.; животны А.; животны P_3.; живы по родѣ (Л. 14 об.) Ар. (но Л. 16.: животны). 103) птицъ А. 104) парящай Л. Ар. Г. М. P_3; летающь А.; лѣтающи Вил. B_3. У. 105) по K_2. P_2; *пропущено* на земли (Л. 14 об.) Ар. (но Л. 16: по земли). 106) по М. Г. P_3. Ар. А. Вил. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. P_2. С. Т. У.; подъ Л. 107) твердию Л. 108) небною Л. 109) *пропущено* и бысть тако Ар. (но на Л. 16-мъ есть). 110) *пропущено* $П_1$. 111) Гъ М. 112) *пропущено* P_2. С. 113) *вставлено* живоу Ар. 114) животноу М. Г. 115) якоже K_1; еже М. Г.; иже Сав.; яже P_3. 116) изводоша (sic) P_3. 117) на роды Л. Ар Г. М. P_3. Сав. 118) *пропущено* С. 119) всякоу Сав. 120) лѣтающа P_3. Г. М. Сав. 121) на роды Л. Г. М. P_3. Сав.; по родоу и P_2. K_2. С. 122) *пропущено* Г. 123) *пропущено* K_2. 124) *пропущено* Ар; и P_3. Г. М. Сав. 125) *вставлено* плодитеся Ар. 126) *пропущено* С. 127) *пропущено* С.; оумножитеся Ар.; плодитеся Л.; множитися P_3. 128) *пропущено* Ар. 129) исполните Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 130) юже М. Г.; иже P_3. Сав. 131) *пропущено* Ар. 132) оумножится Вил. P_2.; оумножитеся Ар. 133) по Л. Г. М. P_3. Сав. 134) заутра Л. Г. М. P_3. Сав. 135) *пропущено* Ар. Л. 136) вечерх (sic) B_2. 137) бысть (sic) B_2; Гъ Л 138) *вставлено* (sic) земла С. 139) жива (но а—по скобл.) Сав. 140) на ро Л. Ар; на родѣ М. Г. P_3. Сав.; по родоу и С. (союзъ и на прикл. краю).

четверногa[141] и̑ гáды. и̑[142] звѣрѧ земли̑[143] и̑[144] скóты. и̑ всѧ гады земли[145] по[146] рóдоу[146]. и̑[147] б҃ы тáко. 25. и̑[148] сътвóри Б҃ъ звѣрѧ[149] по[150] родꙋ[150] и҆х[151]. и̑ всѧ[152] гáды[152] земли[153] по[154] рóду[154] и̑хъ[155]. и̑ ви́дѣ Б҃ъ ꙗ̑ко добра[156]. 26. и̑ р҃е[157] Б҃ъ[158] сътвóримъ ч҃лка по ѡ̑бразꙋ нашемоу. и̑ по по҆б҃ію. и̑[159] да ѡ̑бладаѐть рыбами мѡ́рскыми. и̑ пти́цами нб҃ными[160]. и̑[161] скóты. и̑ всею землею. и̑ всѣми[162] гады[162] прѣ҃мыкаю̑щимисѧ по земли̑. 27. и̑[163] сътвóри Б҃ъ

---

141) Въ Унд. послѣ р—заскобл. мѣсто для одной буквы; просвѣчиваетъ а; четвероногаꙗ̑ Л. Г. М. Сав. Вил..; четвероно́гыѧ Ар. 142) *проп.* $Р_1$. 143) земныѧ Ар. $Р_3$. Вил. $П_1$.; земьскиꙗ̑ Л., зе́мльныѥ̀ М. Г. Сав. 144) *проп.* и̑ — гады земли Ар.; 145) земныѫ $Р_3$. Вил.; земьскиꙗ̑ Л.; зе́мльныѥ̀ М. Г. Сав. 146) по рóдоу ’и҆х С.; на ро҆ и̑хъ Л.; на ро҆ Ар. $Р_3$. Сав.; на рѡ́ды̑ М. Г. 147) *проп.* и̑—по родоу ’и҆х Л. 148) *проп.* и̑—по родоу и҆х Сав.: но надъ строкой двѣ кинов. точки, какъ бы для вставки, которой однако на поляхъ рукописи нѣтъ. 149) *вст.* земныѧ и̑ Ар.; *вст.* земныѫ $Р_3$.; *вст.* земльнїѥ̀ М. Г. 150) на рѡ҆ Ар. Г. М. $Р_3$. 151) *вст.* и̑ скóты (*вст.* и̑ Ар. $Р_3$) на рѡ́дь и̑хь М. Г. $Р_3$. Сав. Ар.; *вст.* (но на поляхъ позднею рукой) скоты по родоу и҆х $П_2$. 152) всѧкъ гадъ Ар. 153) земныꙗ̑ Вил., земьскыꙗ̑ Л.; земныи и̑ Ар.; *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 154) на ро҆ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 155) *проп.* С. (оторванъ край). 156) добро Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; далѣе идутъ кинов. заглавія: о̑ сьми́рени мироу М. Г. Сав. (въ строку), ѡ̑ адамѣ $Р_3$. (на поляхъ). 157) *вст.* сѐ С. 158) *проп.* С. 159) *проп.* $Р_2$. С. 160) *вст.* и̑ звѣ́рми А. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. Т.; *вст.* ѕверми С. $Р_2$. 161) *вст.* всѣми $К_1$. $К_2$. Т. 162) гады всѣми Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 163) на поляхъ противъ этой строки кинов. заглавіе: ѡ̑ създанїи а̑дамли $К_2$.

ч҃лка. по ѡ҆бразоу Бж҃їю[164] сътво́ри[165] є҆го[166]. мѹжа и҆ женоу сътво́ри[167] и҆́хъ[167]. 28. и҆ бл҃ви и҆́хъ[168] Бъ҃[169] гл҃ѧ. расти́тесѧ[170] и҆ мнѡ́житесѧ[171] и҆[172] наплѣ́ните[173] ꙁемлю. и҆ ѻ҆бладаи́те[174] є҆́ю. и҆ ѻ҆бладаи́те[175] рыбами мѡрс́кыми[176]. и҆ птицами нб҃ными. и҆ всѣми ско́ты[177], и҆[178] всею ꙁемлею. и҆ всѣми гады прѣсмы́каю҆щимисѧ по ꙁемли̑. 29. и҆ р҃е Бъ҃ сѐ да́хь[179] ва҃[179] всѧ́коу тра́воу сѣмен́ноу[180] сѣю҆щоу[181] сѣмѧ є҆́же є҆сть[182] врьхоу ꙁемлѧ[183] всеѧ[183]. и҆ всѧко[184] дрѣво[185] є҆́же[186] и҆́мать въ себѣ пло҃ сѣмене сѣмен҆на[187]. ва҃[188] боудеть[189] въ снѣдь[190]. 30. и҆ всѣ҃[191] ꙁвѣре҃ ꙁемны҃[192]. и҆[193] всѣ҃

164) Было написано: „своє҆мꙋ“, но потомъ зачеркнуто М.; *вст.* и҆ $Р_3$. 165) створи҃ С.; *проп.* Ар. 166) и҆ Л. Г. М. $Р_3$. Сав., *проп.* Ар. 167) створилъ ꙗ҆ ѐсть Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 168) ꙗ҆ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_1$. 169) *проп.* Г. М. Сав. 170) раститасѧ Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 171) мнѡжитасѧ $Р_3$. Аѳ. Г. М. Сав.; плодитасѧ Л.; плодитесѧ Ар. 172) *проп.* Ар. 173) и҆сполнита Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆сполните Ар. 174) ѡ҆бладаєте $К_2$. $Р_2$. С. Т., ѻ҆бладаета Л.; ѡ҆бла́даи҆та М. Г. Сав. 175) ѡ҆бладаєте $Р_2$. С.; ѻ҆бладаёта Л. Ар.; ѡ҆бла́даи҆та М. Г. Сав. 176) Было вставлено далѣе: ꙁвѣ́рми, но потомъ заклеено пергаменной полоской, которая захватила и предшествующія слова: ми морскими Ген. 177) *вст.* ꙁемными $Р_2$. С. 178) *проп.* и҆ всею ꙁемлею Ар. 179) дастъ (sic) Ген. 180) сѣмѧниту Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; сѣмен҆нꙋю А. 181) сѣю҆ще А. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. Т. У., сѣющемꙋ (sic) $Р_2$. С.; сѣѫщѫѧ $Р_3$. Ар. 182) *проп.* С. 183) всеꙗ ꙁемлѧ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав., ꙁемьлею всею $Р_2$. 184) въсѐ $Р_3$; вьсакою Сав. Г. М. 185) *вст.* и҆ $В_3$. У. 186) и҆же Сав. 187) семѧнита Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; сѣменитоу Ар.; сѣмен҆наго (но окон. аго заклеено пергаменнымъ лоскуткомъ) Ген. 188) вама Л. 189) боу́ди М. Г. Сав. 190) ꙗ҆дь Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 191) *вст.* боу́ди вь ꙗ҆дь М. Г.; въ Сав. эта вставка зачеркнута. 192) ꙁемьскымъ Л., ꙁе́мльнїимь М. Г. Сав. 193) *проп.* и҆ всѣ҃ пти́цамь

пти́цамь нб҃нымь. и҆ всѧкомоу[194] гадꙋ прѣсь-мы́каю̑щомоуса по ꙁемли̑. є҆́же[195] ’имать[196] въ[197] себѣ[197] (Л. 5). дш҃оу[198] жи́вотноу[198]. и҆[199] всѧ́коу[200] тра́воу ꙁеленоу[201] въ снѣдь[202]. и҆[203] бы҃ та́ко. 31. и҆ ви́дѣ Бъ҃ всѧ[204] є҆ли́ка[205] сътво́ри. и҆[206] се҆[207] добра[208] ѕѣ́ло. и҆ бы҃ вечерь и҆ бы҃ оу҆тро[209], дн҃ь ше́стыи.

Глава II.

1.[1] и҆ съвръ́шишѧсѧ[2] нб҃о и҆ ꙁемлѧ. и҆ все[3] оу҆крашенїе[3] ’и҆хъ[4]. 2. і҆ съвръ́ши Бъ҃ въ[5] дн҃ь[5] ше́стыи[5] дѣла[5] своѧ[5]. ꙗ҆́же сътво́ри.

нб҃нымь Р₃. Г. М. Сав. 194) всемꙋ Г. М Р₃. Сав. 195) и҆же Л. Г. М. Р₃. Сав. Т.; и҆ и҆же Ар.; *вст.* не С. 196) и҆маю̑ть М. Г. Сав. 197) в себѣ — писано на поляхъ тою же рукой въ видѣ вставки К₃, в собѣ Ген. Н (то же и въ 29-мъ ст.); *проп.* Ар. 198) дꙋше животнїи Сав.; дш҃ѧ животны Р₃. 199) *проп.* Л. 200) въсѣ Р₃.; вьсоу М. Г Сав. 201) Въ Унд. послѣ ꙁе—заскобл. мѣсто для двухъ буквъ; ꙁемнꙋ С., ꙁлачную̑ Л Ар. Г. М. Р₃. Сав; ꙁеленоую Вил. 202) ꙗдь Л. Ар. Г. М. Р₃ Сав. 203) *проп.* и҆ бы҃ тако Р₃. 204) всѣ Р₁., въсе Р₃. Г. М.; *проп.* Ар. 205) є҆лико А. Вил В₂. В₃. Ген. К₂. К₃. Н. Р₁. Р₂. С. У. Г. М. Р₃.; ꙗ҆же Л, ꙗ҆коже Ар. 206) *проп.* Г. М. Р₃. Сав. 207) ꙗ҆ко Г. М. Р₃. Сав. 208) добро Ар. Г. М. Р₃. Сав. 209) ꙁаоутра Л. Г. М. Р₃. Сав.

Гл II. 1) Ст. 1-ый, опущенный въ текстѣ, вставленъ на поляхъ тою же рукою: съвръша҃ нб҃о и҆ ꙁе҃лѧ и҆ всѧ ꙋкрашениа и҆ П₂. На поляхъ противъ 1-го ст. кинов. заглавія: Гл҃а́. в҃. К₂. Ген. Н. 2) свершено бы҃ Л.; съвръшисѧ Р₃. Г. М. Сав., сътворе́нно бы҃ Ар. 3) всѧ лѣпота Л. М. Р₃. Сав; вьса лѣ́пота̀ дѣла Г.; всѧ́ка лѣпота Ар. 4) ёю Л.; е҆ѧ Ар. Р₃; *проп.* К₁. С. Т. М.; *проп* и въ Сав., по позднею рукою добавлено: и҆. 5) дѣла своа въ дн҃ъ шестыи Р₃. Г. М. Сав.

и҆ прѣпоуѝ[6] Бъ҃[7] въ дн҃ь се́дмыи ѿ[8] всѣ҃х дѣлъ своихь и҆хже[9] сътво́ри[10]. 3. и҆ блв҃и Бъ҃ дн҃ь седмыи и҆ о҆сти҃[11] е҆го[12]. ꙗко[13], въ[14] тѣ҃[14] поуѝ[15] ѿ всѣхь дѣлъ свои҃х[16] и҆хже[17] наѹ́ть Бъ҃[18] тво́рити. 4. Сиѧ̀[19] кни́га[20] бы́тию[21] нб҃си же[22] и҆ ꙁемь-лѧ. е҆гда[23] бы҃[23], въньжѐ дн҃ь[24] сътво́ри Бъ҃ нб҃о и҆ ꙁемлю. 5. и҆ всѧкъ ꙁла́кь селныи[25] прѣжѐ даже бы́ти[26] на[27] ꙁемли. и҆[28] всѧкоу[29] тра́воу[29] селноу[30] прѣжѐ даже проꙁѧбнѫ́ти[31]. нѝ[32] бо̀[33] о҆дъжди[33] Бъ҃ на[34] ꙁемлю[35]. и[36] чл҃къ[37] не бѣа̀ше[38] дѣла́тї ю[39]. 6. и҆стоуникь же и҆схо́ждааше и҆ꙁь ꙁемлѧ. и҆

---

6) поуи Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 7) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 8) Выраженіе: ѿ всѣ҃х дѣлъ свои҃х и҆хже сътвори. и҆ бл҃ви Бъ҃ дн҃ь седмыи — въ видѣ вставки тою же рукой на поляхъ Ген., въ Г. все это выраженіе опущено. 9) ꙗже Л. Ар. М. $Р_3$. Сав. 10) начатъ Бъ҃ твори́ти С. $Р_2$. 11) сти҃ Л. $Р_3$. 12) й Л. Ар. Г. М. $Р_3$. 13) ꙁане Л. Ар. $Р_3$; ꙁанѥ҃ М. Аѳ. Г. Сав. 14) вонь Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 15) *вст.* Бъ҃ М. Г. $Р_3$. Сав. 16) *проп.* Ар. 17) ꙗже Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 18) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 19) Отъ Сиѧ — до и҆ ꙁемьлѧ включ. писано киноварью А. Вил. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. Т.; *проп.* Сиѧ — напаа̀ше все ли́це ꙁемли вкл. (т. е. до 7-го ст.) Ар. 20) книги Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 21) бытьѩ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $Р_1$. Т. 22) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т. У. 23) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; е҆гда҃ бы҃ С. 24) *проп.* Г. С.; въ $Р_2$. приписано сверху стр. позднею рукой. 25) дубравнъıй Л.; ꙁемныи $Р_3$.; ꙁемльныѝ М. Г. Сав. 26) не бы҃ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 27) по Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 28) *проп.* М. Г. $Р_3$. Сав. 29) всѧка трава Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав (-каа тр., выше въ Сав.—вьсакы̀ ꙁл. *вм.* всѧкъ ꙁ.) 30) селнаѩ Л.; ꙁе́мльнаа М. Г. Сав.; ꙁемнаа $Р_3$, селноую $К_1$. 31) не проꙁѧбе Л.; не изниче Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 32) не Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. 33) ӧдожди бо Л.; *проп.* бо Г. М. $Р_3$. Сав. 34) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 35) ꙁемли $К_2$. $Р_2$. С. 36) *проп.* $Р_2$. С. 37) чл҃ку Л.; чл҃ка М. Г. $Р_3$. Сав. 38) бѣ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 39) ꙁемлю Л. Г. М. $Р_3$. Сав., ю- заклеено пергам. лоскутикомъ Ген.

напаѧше все[40] лицѣ земли[41]. 7. и създа Гъ ѵѧка персть[42] въземъ[43] ѿ[43] земля[43]. и вьдоуну[44] въ[45] лицѣ его дыханїе[46] жизни[46]. и бы ѵѧкъ въ[47] дшоу[47] живоу[47]. 8. и насади Гъ[48] рай въ[49] Єдемѣ[49] на[49] востоцѣ[49]. и вьведе тоу ѵѧка егоже създа[51]. 9. и прозябе[52] Гъ[53] еще[53] ѿ[54] земля[55] всако древо. красно[50] въ[56] видѣнїе[57] и добро въ снѣд(ь)[58] дрѣво жизни[59] посрѣдѣ рая. и дрѣво еже[60] видѣти[60] р(азоу)мно[60] добрѹ[61] и лоукавоу[62]. 10. рѣка же исходить

---

40) *прот.* Г. М. P_3. Сав. С.; приписано сверху строки позднею рукою P_2. 41) земное P_3. P_2. С.; земльноѥ М. Г. Сав. 42) перьстью Л. 43) ѿ земля кземь P_3. Г. М. Сав.; *прот.* въземъ Л. 44) дуну Л. 45) на Л. 46) дуновенье животно Л.; дхъ животенъ и живоу силѹ дша прим Ар.; дьхновенїе животноѥ М. Г. P_3. Сав. 47) ѡживленъ дшевны ѥстьмъ Ар. 48) Гѣ Бѣ М. Г. P_3. Сав. 49) на кстоцѣ кз едемѣ $К_1$. А. Вил. B_2. B_3. $К_2$. $К_3$. Т. У.; на кстоцѣ кз едемѣ P_1.; въ едемъ на встоцѣ Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. С.; на кстоцѣ Ар. (съ *прот.* кз едемѣ). 50) красное P_3. Г. М. Сав. 51) створи Л. Ар. 52) восиѣ Л.; кзсади Ар.; къзрасти М. Г. P_3. Сав. 53) Бъ пакы Л. Ар., пакы Гѣ Бѣ М. Г. P_3. Сав. 54) *прот.* ѿ земля всако М. Г. P_3. Сав. 55) *вст.* и С. 56) *прот.* Л. Ар.; и (sic) У. B_3 57) зракомъ Л. Ар., кзорь P_3. Г. М.; въ Сав. было сначала, какъ въ М. Г. P_3., но затѣмъ исправлено въ одно слово: къзорѡ. 58) *вст.* и Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_2. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. P_2. С. Т. У.; то же и было, вѣроятно, и въ Унд. р., но за снѣд въ листѣ сдѣлано отверстіе, на которое приходится ь (въ снѣд) и, вѣроятно, союзъ и. 59) животноѥ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 60) еже видѣти разумноѥ Л., еже кѣдѣти разумно $П_1$. B_2. Вил. Ген.; разѹмно еже разоумѣкати Ар.; разоумное имже кѣдѣти P_3. Г. М. Сав. 61) добро Ар. Г. М P_3. Сав. 62) зло Ар. Г. М. P_3. Сав.; злу Л. А. Вил. B_2. B_3. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У.

и҆зь[63] Ѥ҆де(ма) (н)апаꙗ҆ти[64] раи҆[65]. тамо[66] разлꙋчаѥ҆тсѧ[67] въ[68] четы́ри нача́ла[69]. 11. и҆мѧ є҆ди́нои[70] Фисо́нъ. сїа ѡ҆биходи́ть[71] всю[72] землю[72] є҆вилатьскꙋ[73]. та́мо[74] оу҆бо[74] є҆сть зла́то. 12. злато же[75] о҆ноѧ[76] землѧ[76] добро. тамо[77] є҆сть[78] и҆[79] камень зеленыи[80] а҆нфра́ксъ[81]. 13. и҆мѧ[82] рѣцѣ вто́рѣи Геѡ҆нь[83]. сїѧ ѡ҆бихо́дѧщи[84] всю землю є҆ѳїѡ҆пьскоу[85]. 14. и҆[86] рѣ́ка[87] третїа Тигръ[88]. сїа[89] и҆доущи[90] прѧмо. А҆сирїѡ҆мь[91]. рѣка же четвръ́таа[92] Є҆фратъ[93]. 15. и҆ поꙗ҆ть

---

63) ѿ Л. Ар. Аѳ. P_3. Сав. 64) напаꙗтъ Л.; и҆ напаꙗ҆є҆ть Ар. Г. М. Сав.; и҆ напа́ѥть Аѳ. P_3. 65) раꙗ Л. С.; къ этому слову на поляхъ глосса: зе҆мл҆ю K_3. А. 66) ѿтуду Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 67) раздѣлѧётсѧ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. $П_2$. P_1. P_2. С. 68) на Л. Ар. Вил. 69) начатъкы Л. Ар. 70) *вст.* рѣцѣ K_1. K_2. Т. 71) ѻ҆бьходѧщиꙗ Л. Г. М. P_3. Сав.; ѡ҆биходѧщи Ар.; о҆бъходить А. Вил. B_2 B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. P_2. С. У. 72) вьсе землѥ (но раньше было: вьсоу землю, какъ и въ М. Г.) Сав. (ср. въсѧ землѧ P_3). 73) ѐладьску Л.; е҆лавитьскоу С.; е҆валатьскꙋ K_2.; е҆оу҆латинскоую Ар.; є҆ви́ла́дскоую̀ М. Г.; е҆лла҆скѫѧ P_3.; е҆лладьскыѥ Сав (но раньше было: е҆лладьскоую). 74) тоу и҆деже Ар. Л.; на нѥ҆иже М. Г. P_3. Сав. 75) бо̀ С. 76) земь-лѧ тоꙗ Л. Г. М. P_3. Сав.; тоѧ земли Ар. 77) ту Л. Ар. Г. М. P_3. Сав.; *вст.* бо С. 78) *вст.* а҆нфраксъ Л.; *вст.* оу҆глъ P_2. 79) *проп.* Вил. B_3. K_1. K_2. $П_1$. С. Т. У. Г.; *вст.* и҆н҆раксъ Ар. 80) *вст.* и҆ М. 81) а҆ндраѯь҆ М. Г.; *проп.* Л. Ар. 82) и҆ и҆мѧ Л. Г. М. Сав. А. Вил. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. Т. У. 83) Тигръ Ар.; Гїѡнь̀ М. Г. P_3. Сав. 84) ѡ҆бьхо́дещїа М. Г. P_3. Сав.; ѡ҆биходѧщиѧ Ар.; ѻ҆бъходѧщи Л. А. Вил. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. Т. У.; ѻ҆бодѧщи P_2., ѡ҆бои҆дѧщи С. 85) є҆ѳїѡ҆пьскоую̀ М. Г. P_3. Сав. K_1. Т. 86) *проп.* B_2 P_1. P_2. С. У. 87) *вст.* же А. Вил. B_3. K_1. K_3. $П_1$. P_1. P_2. С. Т. У. 88) и҆сонъ Ар. 89) *вст.* же С. 90) текущиꙗ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 91) а҆сѵ҆риє́ю С.; а҆сирѣ҆ѥ҆ Т.; асуриѥмъ Л. Г. М. P_3. Сав. Ар. K_1. P_2. 92) *вст.* си Л.; четвръта P_3. Г. М. Сав. 93) Є҆франтъ А. $П_2$. P_1. Т. Г. М. Сав.; *вст.* киноварнаго заглавія въ текстѣ: о҆ а҆дамѣ и҆ раи҆ и҆ є҆вве М. Г. Сав.

Гѣ Бъ[94] ѵлѣка єгоже създѧ[95]. и въведе є̑го[96] въ раи пи̑ща дѣлати єго[97] и храни́ти[98]. 16. и̑[99] ѕаповѣда Гс̑[100] Бъ Ѧдамоу гл҃а. ѿ всѧкого[101] дрѣва є̑же[102] въ раи̑ снѣдїю[103] снѣси[104]. 17. ѿ[105] дрѣва же[106] є̑же разоумѣти[107] добро и̑ лоукаво[108], не снѣсте[109] ѿ него. въ нъ́же[110] о̑у́ко[111] дн҃ь а̑ще[112] снѣсте[113] ѿ него, смр҃тїю оумрете[114]. 18. и̑ р҃е Гѣ[115] Бъ не добро бы́ти ѵлѣкоу є̑ди́номоу[116]. Сътворимь є̑моу[117] помо́щника[117] по[118] немоу[118]. 19. и̑ създѧ[119] Бъ[120] є̑ще[121] ѿ ѕемлѧ[122] всѧ ѕвѣра селныѧ[123]. и̑ всѧ пти́ца нб҃ныѧ. и̑ приведе тѫ̑[124] къ Ѧда́-

---

94) *проп.* P_2. C. 95) створи Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 96) и Л. Ар. Г. М. P_3.; ѥго̀ (но писано по правленному) Сав. 97) и̑ М. Г. P_3.; *проп.* Ар. Л.; ѥго̀ (но по скобленному) Сав. 98) *вст.* и̑ Л.; ѕнѧбдѣ́ти и̑ P_3.; набдѣ́ти и̑ М. Г. Сав. 99) *проп.* С. 100) *проп.* Ар. 101) всего Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 102) сущаго Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 103) снѣдий Л.; пища С., *проп.* Ар. Г. М. P_3. Сав.; 104) ѣ̀дите М. Г. P_3. Сав.; снѣ́ста Ар.; ѣси Л.; ѕмѧ С.; ѕмѧ̀си А. Вил. B_2. B_3. Ген. K_1. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. Т. У. 105) а̑ ѿ Л. Ар. Вил. B_2. K_1. K_2. $Ц_1$. P_1. P_2. С. Т. 106) *проп.* Л. Ар. P_2. С. 107) разумѣвати Л. Ар. P_3. 108) ѕло Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 109) ѣ̀ста Л.; ѣ̀дита Ар.; ѣ̀дите М. Г. P_3. Сав.; снѣ́сти K_1. B_3. У.; снѣ́стѣ С. Вил. 110) *проп.* ѕнъ́же— ѿ него вкл. С. 111) *проп.* Ар. P_2.; бо Л. Г. М. P_3. Сав. 112) *проп.* Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. K_2. 113) ѣ̀ста Л.; снѣ́ста Ар. 114) оумрета Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 115) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 116) *вст.* на ѕемли P_2. С.; *вст.* нѣ М. Г. P_3. Сав. 117) помо́щь є̑моу М. Аѳ. Г. P_3. Сав.; ѥ̈му помощь Л. Ар. 118) вонь Л. Аѳ. Г. М. P_3. Сав., нань Ар. 119) створи Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 120) Гѣ Бѣ М. Г. P_3. Сав. 121) *проп.* С.; писано въ видѣ вставки на поляхъ позднею скорописью въ P_2.; пакы Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 122) *вст.* и̑ Ар. 123) дубравнъ́ый Л. Ар.; ѕемльныѣ Г. М. Сав.; ѕемныѫ P_3.; 124) ѭ Л. Ар.; ѭ̀хъ М. Г. P_3. Сав.

моу вѝдѣти что̀[125] нарече́тъ[126] та̀[127]. и[128] всако[129] е̑же а̑ще[130] на̑рє́[131] Ада́мъ[132] дш҃а живоу[133]. сѐ и́ма е́мѹ[134]. 20. И[135] на̑рє Ада́мъ и́мена всѣ̀ скота̀. и всѣмъ пти́цамъ нб҃нымъ. и всѣмь[136] звѣремъ[136] земны́мъ[137]. Ада́мѹ[138] же[138] не[139] о̀брѣте́ся[139] помо́щникъ подо́бенъ е́мѹ. 21. и вложи́ (Л. 5-об.) Бг҃ъ[140] сн҃ъ[141] въ[141] Ада́ма[141] и оу́спе и взя́тъ ѐдино[142] ѿ[143] ре́бръ[143] ѐго[143]. и[144] и́сплѣни[145] пло́ть[146] въ него́ мѣсто. 22. и създа́[147] Гс҃ Бг҃ъ ре́бро е̑же[148] взя́тъ ѿ Ада́ма, же́нѹ[149]. и приведе́ ю̀[150] къ Ада́мѹ. 23. и ре́[151] Ада́мъ сѐ нн҃ѣ[152] кость[152] ѿ костїи мои́хъ. и плъть[153] ѿ пло́ти[154]

---

125) како Г. М. $Р_3$. Сав. 126) прозо́кеть М. Г. Сав.; призокѐ $Р_3$.; нарече А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. С. Т. Ар., причемъ въ $В_2$. $К_2$. Т. нарече стоитъ въ соединеніи съ слѣдующимъ та̀, такъ что получается наречета (то же и въ $П_1$, гдѣ слово та̀—вдвойнѣ). 127) и̑ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; и̑мѧ и́мѕ Ар. 128) *проп.* отъ „и“ до конца стиха Г. М. $Р_3$. Сав. 129) *вст.* и̑ $К_1$. Т. 130) *проп.* Л. Ар. С.; писано въ видѣ вставки на поляхъ позднею скороп. $Р_2$. 131) *вст.* и̑ Л. 132) *вст.* ѕ Ар. 133) *вст.* и̑ А. Вил. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. 134) и́мѕ Ар. 135) *проп.* Л. Ар. 136) ѕсемѹ ѕкѣри $Р_3$, 137) земномѹ $Р_3$; земьскымъ Л.; земляны́имь М. Г. Сав.; 138) а̑ а̑дамѹ Л. Г. М. $Р_3$ Сав. 139) *проп.* но вм. „не ѡ̀брѣтеся“, отсутствующаго въ текстѣ, на поляхъ поздняя вставка: не кѣ А. 140) Гс҃ Бг҃ъ М. Г. $Р_3$. Сав. 141) ко а́дама сонѕ С. 142) ѐдиноу С. 143) ребро ѿ него Л. Ар. 144) *проп.* $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$ Т. У. 145) *вст.* е̑ Ар. 146) плоти $Р_2$. С.; плотью Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 147) сѣтвори $Р_3$. 148) и̑же Сав. 149) в жену Л. Ар. Г. М. Сав. 150) *проп.* Вил. 151) *вст.* е́мѹ С. 152) кость нн҃ѣ $Р_1$. $Р_2$. С. 153) плоти А. 154) плътїи Сав. Ген. $Р_3$. Ар. (въ М. Г. плъти, при параллельномъ кости, есть собственно тоже пло́тїи, что указывается и мѣстоименіемъ).

моѥ̀м[155]. сїа̀[156] нарѣ́тсѧ жена. ѩ̀ко ѡ̃ моужа своѥ̀го[157] възѧ́та бы сѝ[158]. 24. сего[159] рад҃и[159] ѡ̀ставлѧѥ̀тъ[160] чл҃къ ѻ̃ц҃а своѥ̀го[161] и̇ мт̃ерь[162], и̇ прилѣпи́тсѧ[163] женѣ своѥ̀и, и̇ боудета ѻ̀ба[164] въ плоть ѥ̀диноу. 25. и̇ бѣ̀ста ѻ̀ба нага а̀дам же[165] и̇[166] жена ѥ̀го, и̇ не стыдѣ̀стасѧ[167].

Глава III.

1. зми҃а[1] же бѣ̃ моудрѣ́йши[2] всѣ̃ зв҃ѣрїи соущи̃[3] на[4] земли[4] и̇́же[5] сътво́ри г҃ь бг̃ъ. и̇ р҃ѐ[7] зми҃а[6] женѣ. что ѩ̀ко р҃ѐ[7] бг̃ъ да[8] не[9] и̇́сте[9] ѡ̃ всѣ́кого[10] дрѣ́ва и̇́же[11] въ раи̇̀. 2. и̇[12] р҃ѐ жѐна[6] зми҃и.

155) моихъ М. Г. P_3. Сав. 156) си (то же и выше ст. 11. 13. 14) Л. Г. М. P_3 Сав.; *вст.* же P_2. С.; въ Сав. тоже было добавлено же, но затѣмъ затерто. 157) *проп.* Г. 158) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 159) за се Л.; заѝне P_3. Ар. Г. М. Сав. 160) о҃ставитъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. А. P_1. P_2. С.; то же ѡ҃ставѝ—и въ K_3, но на поляхъ тою же рукой выноска: ѯ҃ѧ҃ѥ̀, т. е.—должно читать въ текстѣ ѡ҃ставѧ҃ѥ̀. 161) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 162) *вст.* своію Л. Ар. 163) *вст.* к Л. Г. М. P_3 Сав. С. 164) *проп.* $П_1$. 165) *проп.* Г. М. P_3. Сав. B_2. K_2. P_2. 166) *проп.* B_2.; въ K_2 это и̇ вставлено сверху строки. 167) *вст.* р҃ѐ $П_2$.; стыдашьтасѧ (ьта—рукой корр) Л.

Гл. III. 1) Передъ словомъ зми҃а *вст.* противникъ о҆у҆́ко закѝсть пр҃ї҆ѥ́мь, ѻ҆бл҃ѣ́кс҃е къ змі҃ю̀ пр҃ї҆инде гл҃ѥ ѥ҆́кке М. Г. Аѳ., въ Сав. та же вставка, съ тою лишь разницею, что вм. слова гл҃ѥ, раньше однако написаннаго, а потомъ стертаго, стоитъ къ; на поляхъ кин. Гл҃а̀ г̃. Н. Ген. K_2. 2) *вст.* ѡ҃ Г. М. P_3. Сав. 3) *проп.* С. P_2., но въ P_2. на поляхъ есть все таки вставка скороп. сд҃ѧи. 4) по земь-ли Л. Г. М. P_3. Сав.; земны̃ С. P_2. 5) ѝже Л. Ар. Г. М. Сав. P_3.; ѥ̀же P_1. 6) *вст.* кѫ Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 7) *вст.* кама М. Сав. Л (рука кор.); *вст.* ка̃ P_3. Г. 8) *проп.* Л. Ар. Аѳ. Г. М. P_3. Сав. 9) не ѝмата ѝсти Л. Аѳ.; не ѝмате ѝсти М. Г. P_3. Сав. Ар. 10) всего Л. Аѳ. Г. М. P_3. Сав.; всѣ̃го $П_2$.; *проп.* Ар. 11) и̇̃ С.; сущаго Л.; сего сд҃ѧаго Ар. 12) *проп.* и̇ р҃ѐ—кѫ раи вкл. С.

ѿ всѧкого[13] дрѣва соу́щаго въ[14] раи[14] да[15] ꙗ҆мы[16]. 3. а҆[17] ѿ плода[18] дрѣва[19] є҆же[20] є҆сть[21] посрѣ҆ раꙗ҆[22], ре Бъ҃ да[15] не[23] ꙗ҆сте[23] ѿ него. нижѐ[24] прикоснѣтесѧ[25] є҆моу[26], да не оу҆мрете[27]. 4. и҆[28] р҃е змїа[29] женѣ[29] не смрт҃їю оу҆мрѣта[30]. 5. вѣдѧше бо[31] Бъ҃. ꙗ҆ко вънжѐ дн҃ь а҆ще[15] снѣди́те[32] ѿ[33] него[34]. ѿвръзоутсѧ[35] ва́ши[36] ѻ҆чи[36]. и҆ боудете[37] ꙗ҆ко[38] бз҃и[39], вѣдѧще[40] добро и҆ зло҃. 6. и҆[41] ви́дѣ жена ꙗ҆ко[42] добро[42] дрѣво[42] въ снѣдь. и҆ ꙗ҆ко[43] оу҆годно[44] ѻ҆чима[45] ви́дѣти[45]. и҆

---

13) всего Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. Т. 14) *проп.* А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т. У. 15) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 16) снѣдоховѣ Ар.; *вст.* и Ген. Н.; ꙗдивѣ (но ди сверху строки друг. черн.) Л. 17) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $В_2$. С. 18) *вст.* же Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 19) древу Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 20) ꙗ҆же $Р_2$. С. 21) *проп.* С. 22) *вст.* и҆ С. 23) не и҆мате ꙗ҆сти М. Г.; не и҆мата ꙗ҆сти $Р_3$. Сав.; не мозита ꙗсти Л.; не мо́жета снѣсти Ар. 24) ни и҆мае̑та Ар.; ни ӥмата Л. 25) прикоснутисѧ Л. Ар.; прикоснитасѧ Вил. $В_2$. $П_1$.; прикоснетасѧ А. $В_3$. $К_3$. У.; и҆мата прикоснѫтисѧ $Р_3$. Сав.; и҆мате прикосноутисе М. Г. 26) ёмь Л.; є҆м҃. $Р_3$.; *вст.* и҆ Ар. 27) оумрета Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 28) *проп.* $Р_2$. С. 29) женѣ ѕмїа Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Т. У.; *проп.* женѣ А.; змиꙗ к женѣ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 30) ᾿Умрете $К_2$. $Р_1$. 31) *проп.* $Р_3$. 32) снѣсте А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. С. Т. У.; снѣста Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 33) *проп.* Ар. 34) є҆го и҆ Ар. 35) ѿвр҃зетасе (вм. затертаго ѡ҆врьзоут҆се) Сав.; ѿверзетасѧ Л.; ѿвръзостасѧ Ар. 36) ѻ҆чи ваю Л. Г. М. $Р_3$.; ѡ҆чи има (вм. затертаго ваю) Сав.; ѻ҆чи и҆ма Ар.; ѻ҆чи ваши С.; ѡ҆чи—на поляхъ А. 37) будета Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. С. 38) а҆ки $Р_2$. С. 39) бз҃ѣ Вил. $В_2$. $В_3$. $К_3$. $П_1$. Т. У.; бг҃ъ Ар. Л. (въ Л.—бъ҃ изъ бг҃ы); бг҃а Г. М. $Р_3$. Сав. 40) *вст.* бо ꙗ҆ко С.; разумѣвающа Л. Ар. $Р_3$.; разоумѣвающе М. Г.; разоумѣвающа и҆ (это и҆ писано надъ строкой, и — позднѣе) Сав. 41) *проп.* Ар. 42) ꙗ҆ко древо добро Ар.; древо ꙗко добро Л. 43) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 44) годно $В_2$., годѣ Ар.; *вст.* бы҃ Л. 45) *перест.* Ар.

красно є҆[46] є҆́же[47] разоумѣти. и҆ въз(емьш)и[48] жена̀[49] ѿ пло́да[50] є҆го[51] ꙗ҆де[52]. и҆ дастъ[53] и҆[54] моужꙋ сво(є҆мꙋ)[55] съ собою и҆[56] ꙗ҆дѡста[57]. 7. и҆[58] ѿвръзостаса ѻ҆чи ѻ҆бѣ(ма). и҆ разꙋмѣша[59] ꙗ҆ко нази[60] бѣша[61]. и҆ съши́ста ли́ствїе[62] смоковно[63]. и҆[64] сътво́риста[64] себѣ[65] прѣпоꙗ҆санїа[66]. 8. и҆[67] слышашѧ[68] гла҃ Г҃а Б҃а хо́дѧща[69] в҆ раи҆[70] въ[71] полоудне҃[71]. и҆ съкрыстасѧ[72] А҆дам же[73] и҆ жена є҆го. ѿ ли́ца Г҃а[74] Б҃а[74] посрѣ҆ дрѣва раи҆скаго[75]. 9. и҆ призва̀[76] Г҃ь Б҃ъ[77] А҆да́ма[78] и҆ р҃е́ є҆мꙋ. А҆да-

46) *проп.* Л. П$_1$.; въ Сав. было, но зачеркнуто. 47) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 48) возстановлено по Р$_1$.: въ рук. Унд. тутъ прорванъ листъ. 49) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 50) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 51) *проп.* Р$_2$. С. (но въ Р$_2$. все-таки вставлено позднѣе); него Р$_3$. Г. М. Сав. 52) и҆ ꙗ҆сть Вил.; снѣсть Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 53) *вст.* же Л. (поздняя). 54) *проп.* Р$_3$. Вил. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_2$. Р$_2$. С. Т. 55) возстановлено по К$_1$. 56) *проп.* Ар. 57) снѣсти Ар.; сьнѣдоста М. Г. Р$_3$. Сав.; снѣста Л. 58) Вм. выраженій отъ и҆— нази бѣша читается: „и҆ бы҃ ꙗ҆ко сьнѣ́ста̀ (сьнѣдоста Сав. Р$_3$), позна́ста наго́тоу свою̀ М. Г. Р$_3$. Сав. 59) разумѣста Л. Ар. К$_1$. П$_2$. Р$_1$. Т. 60) нага Л. Ар. 61) ёста Л.; бѣста Ар.; бы́ста П$_2$. 62) листвиѐмъ Ар. 63) смоковноё Л. А. Вил. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. (окон. ё въ Л.-рукой корр.); смоковнымъ Ар. 64) *проп.* Ар. 65) *вст.* ѻ҆ба Л.; себѣ стоитъ за препоꙗсанїе Ар.; собѣ А. Вил. В$_2$. К$_2$. К$_3$. Н. Р$_2$. С. 66) препоѧ̀санїе А. Вил. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. Ар. Г. М. Сав. 67) На поляхъ кин. заглавіе: о҆ съкры́ени а҆дамовѣ Р$_3$. 68) слышаста Л. А. Вил. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_2$. Р$_1$. Т.; слышасте У.; оу҆слышаста Ар.; Г. М. Р$_3$. Сав. 69) ходѧщю Л. 70) *проп.* в҆раи Р$_3$.; въ рук. Унд. в҆ раи҆ писано въ видѣ вставки на поляхъ. 71) къ вечерꙋ Ар. Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; *проп.* въ П$_2$. 72) *вст.* ѿ Б҃а Г. Р$_3$. Сав.; *вст.* ѻ҆ба Л. Ар. М. 73) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 74) Б҃жїа Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 75) сущаго в раи҆ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 76) возва Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 77) Было, но зачеркнуто Сав. 78) А҆даа́ме С.

ме[79] Адаме[79] гдѣ бѣ[80]. 10. и҆ р҃е[81], гла́са[82] твоѐго[82] слышахь[83] хо́дѧщоу[84] въ раи и҆ оу҆боѩхсѧ. ꙗ҆ко[85] нагь ѐсмь[86] и҆ съкрыхсѧ. 11. и҆ рече ѐмоу[87] кто̑ възвѣсти[88] те́бѣ[88] ꙗ҆ко на́гь ѐси. а҆ще не[89] бы[90] ѿ дрѣва ѐгоже[91] заповѣда̑[92] тебѣ[93]. сего[94] ѐдинаго не ꙗ҆сти[95] ѿ него[96] же[97] ꙗ҆ль[98] ѐси[98]. 12. и҆[99] рече[100] Адамь жена[101] ю҆же[102] да́сть[103] съ[104] мною[104] та́[105] ми да́де[106] ѿ[107] дрѣва и҆[108] ꙗ҆дохь[109]. 13. и҆ р҃е́[110] Бъ̃[111]

---

79) *проп.* Ар. Л. 80) ѐси Г. М. $Р_3$. Сав. 81) *вст.* адамъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 82) гла̑ твой Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $К_1$. Т.; въ Ген. $Р_1$—гла̑, но-твоѐго. 83) оу҆слы́ша̑ М. Г. $Р_3$. Сав. Ар.; Гн҃ слышахъ $К_1$. Т. 84) ходѧща А. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; *вст.* ти Ар. Г. М. Сав. и Л., но въ Л. ти писано сверху строки рук. кор. 85) ꙗ҆ко—въ видѣ поздней вставки на поляхъ А. 86) бѣхъ Ар.; ѐсми С. 87) *вст.* Бг҃ъ $К_1$. Л. (надъ строкой рук. кор. Л.); къ немꙋ $Р_3$. Г. М. Сав.; *вст.* Гь҃ Т. 88) ти повѣда Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; ти повѣдѣ се Ар.; тобѣ вм. тебѣ Н. $П_2$. $Р_2$. С. 89) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. С. 90) *вст.* ꙗ҆лъ А. $К_3$. $Р_1$.; *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 91) *вст.* ти Л. Ар. $Р_3$. Сав.; *вст.* ти а҆зь Г. М. 92) повелѣхъ Ар. 93) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; тобѣ Ген. Н. $П_2$. 94) ѿ сего Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; ѿ того Ар. 95) снѣсти Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 96) того Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 97) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. Ген. 98) ёси снѣлъ Л.; сьнѣль ѐси М. Г. $Р_3$. Сав. 99) *проп.* Ар. 100) *вст.* гл҃ѧ Ар. 101) женѫ $Р_3$. Г. М. Сав.; *вст.* ми С. $Р_2$ (въ $Р_2$—сверху строки). 102) *вст.* ми Вил. Л. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У. (въ Л.—рук. кор. сверху строки); *проп.* С. 103) *вст.* ꙗ҃ (сверху стр. скороп.) $Р_2$.; далъ ми ѐси Ар.; даль ѐси (писано вм. зачеркнутаго: да̑) Сав. 104) мн҃ѣ М. Г. $Р_3$. Сав.; *проп.* Ар. 105) си Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆ та $Р_2$. С. 106) дасть Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; въдасть Ар. 107) *вст.* того Ар. 108) *проп.* С. 109) снѣхъ Л. Ар.; сьнѣдѡ̑ М. Г. $Р_3$. Сав. 110) *вст.* гл҃ѧ Ар.; *вст.* Гь҃ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 111) *вст.* къ А. $К_3$. Т. Г. М. $Р_3$. Сав.

женѣ что̑ се̑ сътво́рила[112] е̑си[112]. и̑[113] рече[114] жена ꙁмїи[115] прѣльсти[116] мѧ[116] и̑ ꙗ̑дохь[117]. и̑[118] р҃е Бъ̑ женѣ что̑ се̑ сътво́рила е̑си, и̑ рече жена ꙁмїи прѣльсти мѧ и̑ ꙗ̑дохь. 14. и̑ рече[119] Бъ̑ ꙁмїю[120] ꙗ̑ко[121] сътво́риль[122] е̑си[122] се̑. проклѧтъ[123] ты̑ ѿ всѣх ско́тъ[124] и̑[125] ѿ всѣх ꙁвѣрїи ꙁемны̑х[126]. и̑[127] на пръсѣхь[128] и̑[129] чрѣвѣ[129] да хо́диши[130]. и̑ ꙁемлю[131] ꙗ̑си всѧ[132] дн҃и живота своего̑[133]. 15. и̑ враждоу положоу посрѣ̑[134] тебе[135], и̑[136] посрѣ̑[137] жены[138]. и̑ посрѣдѣ[134] семене̑м твои̑мь[139]. и̑ посрѣ̑[134] тою[140]. тъ̑[141] тебѣ[142] блюдеть[142] гла́вꙋ[142], и̑[143] ты̑ блюде-

---

112) ёси створила Л. 113) *проп.* Ар. 114) *вст.* оу̑бо Ар. 115) ꙁмиꙗ Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 116) *перес.* Ар. 117) снѣхъ Л.; ꙗ̑хъ Ар.; сънѣдо̑х $Р_3$. Г. М. Сав. 118) *проп.* и̑ р҃е—ꙗдохь вкл. Ар. Л. и во всѣхъ другихъ спискахъ Бытія: они не знаютъ этой диплогр. ошибки Унд. списка. 119) *вст.* Гь̑ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 120) ꙁмїи Г. М. $Р_3$. $К_1$. $К_2$. Т., кь ꙁмїи Сав. Л. (къ въ Л. и Сав. приписано рук. кор.). 121) что̑ М. Г. $Р_3$. Сав. 122) сътворила е̑си А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; створи Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 123) проклѧта Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. $К_2$. $П_2$. $Р_1$. Т. 124) гадъ Ар. 125) *проп.* Ар. Вил. $В_2$. Ген. $К_2$. $П_1$. $П_2$. У. 126) ꙁемьскыхъ Л.; ꙁемльныи̑х Сав. М. Г. 127) *проп.* Л. Ар. 128) *вст.* твои̑хъ Л.; *вст.* свои̑хь М. Г. $Р_3$. Сав. 129) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; и̑ на чревѣ своемъ Ар.; и̑ на чревѣ Л.; послѣ союза и̑ въ рук. Унд. заскобленное мѣсто для двухъ буквъ. 130) пресмыкаёшисѧ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; плазиши Ар. 131) *вст.* да С. 132) вь все̑ Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 133) твоёго Л. 134) межоу̑ М. Г. $Р_3$. Сав. Ар. Л. 135) тобою̑ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав, 136) Выраженіе: и̑ посредѣ жены писано въ видѣ вставки на поляхъ друг. черн. $Р_1$. 137) межю Л. Ар.; *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 138) женою̑ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 139) е̑ѧ $К_1$. Т.; глосса на поляхъ: е̑ѧ $К_2$. 140) тобою $К_1$. $К_2$. $П_2$. $Р_2$. С. Т.; сѣмѧнемъ ёꙗ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; сѣменемъ ѡ̑ноѧ Ар. 141) о̑нъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 142) твоёꙗ да ꙁрить главы Л. Ар.; гла́вы твоеѫ да ꙁри̑т $Р_3$. Г. М. Сав.; тобѣ вм. тебѣ Ген. Н. С. 143) а̑ Л.

ши[144] ѥ҆моу[145] пѧ́тꙋ[145]. 16. и҆[146] женѣ р҃е́, оу҆множаа[147] оу҆множꙋ печали[148] твоа (Л. 6). и҆ въздыханїа[149] твоѧ[150]. въ[151] печале[152] роди́ши ча́да. и҆ къ[153] моужꙋ[154] твоѥ҆моу[155] възвра́щенїе твое. и҆ тъ҃ тѧ҃[156] о҆бладаѥ҃[157]. 17. и҆[158] А҆дамоу[159] р҃е́, ꙗ҆ко[160] послушаль[161] е҆си[161] гл҃са[162] жены своеѧ[163]. и҆[164] ꙗ҆ль[165] е҆си[165] ѿ дрѣва е҆гоже[166] заповѣда[167] тебѣ[168] сего[169] ѥ҆ди́ного не ꙗ҆сти, ѿ[170] него[171] ꙗ҆ль[172] е҆си[172]. проклѧта землѧ въ дѣлѣ[173] твои[173]. въ печале[174] снѣси[174] тоу[175] всѧ[176] дн҃и

Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $К_1$. $К_3$. $П_1$. Т. 144) зриши Л.; зри҃ М. Г. $Р_3$. Сав.; *проп.* Ар. 145) ёго пѧты Л. Ар.; пѧти е҆го $Р_3$. Г. М. Сав.; къ слову пѧтѫ на поляхъ двѣ глоссы позднею рукой: *a)* вспѧткꙋ и *b)* тъ сътре҃ твою̀ главꙋ под ногы твои (рядомъ—свои̇ въ А. и $К_3$., но позднѣе) А. $К_3$. 146) а҆ Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* къ Ар. 147) множа Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$.; множаѧ С. 148) скорби Ар. 149) въздыханье Л.; стонанїа Ар. 150) твоё Л. 151) ї в Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 152) скорбѣхъ Ар. 153) с҃е С. 154) мужеви Л. 155) *проп.* Ар. 156) тобою̀ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. $К_2$. Т. 157) да ѻ҆бладаётъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; блюдеть С. 158) *проп.* Ар. Л. Г. М. Сав.; а҆ $Р_3$. 159) *вст.* же Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; адамови Л. Ар. 160) *вст.* же Г. М. $Р_3$. Сав. 161) послоуша Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 162) гла҃ Л. $Р_3$. 163) твоеа̀ А. Вил. $В_2$. $К_3$. С. Г. М. $Р_3$. Сав. 164) *проп.* $К_2$. $П_2$. 165) снѣсть Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 166) *вст.* ти Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 167) повелѣхъ Ар.; противъ строки (заповѣда҃—ꙗ҆сти) на поляхъ замѣтка: разꙋмѣти $К_3$. 168) ти Л.; тобѣ Ген. Н.; *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 169) того Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; ѿ того Ар. 170) *проп.* ѿ него ꙗ҆ль е҆си Г. М. $Р_3$. Сав. 171) того Л. Ар.; *вст.* же $К_1$. $П_2$. 172) снѣсть Л. 173) *вст.* и҆ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $В_2$. $К_1$. $К_2$. Т.; противъ этой строки (въ дѣлѣ҃ и. т. д.) на поляхъ поздняя замѣтка: разꙋмѣи̇ А. 174) да ꙗ҆си Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; ꙗ҆си Ар. 175) сїю̀ М. Г.; ю҃ Ар. $Р_3$. Сав. Л (но въ Л. заскоблено). 176) въ всѧ̀ $Р_3$. М. Г. Сав.

животa твоегѡ[177]. 18. и[178] терніе[179] и волчець[180] възрастетъ[181] тебѣ[182]. и[183] ѣси[184] травоу селноую[185]. 19. въ потѣ лица своегѡ[186] снѣси[187] хлѣбъ свои[188]. донелѣже[189] възвратити[190] та[190] въ землю ѡ неѣже възятъ[191] бы[191]. ѣко[192] земля єси[193] въ землю пойдеши. 20. и[194] нарече Адамъ имя[195] женѣ своей жизнь. ѣко та мати всѣмъ живущимъ. 21. И[196] сътвори[197] Гъ Бъ Адамоу и[198] женѣ его ризы кожаны и ѡблече[199] ихъ[200]. 22. и рє[201] Къ[202] се Адамъ[203] бысть

---

177) своегѡ М. Г. Сав. А. Вил. B_2. B_3. K_1. K_3. $П_1$. P_1. Т.; глосса на поляхъ: своего K_2.. 178) *прп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 179) *вст.* же Г. М. Сав. 180) ѡсотъ Л (ѡ —рукой коррек.) 181) да прозябнетъ Л. Аѳ. Г. М. P_3. Сав.; взстечетъ Ар.; взрасте А. K_3.; возраститъ P_2. С. 182) ти Ар.; токѣ Ген. Н. 183) *прп.* и— селноую вкл. Ар.; *прп.* и Л. С. 184) да ѣси Л. Г. М. P_3. Сав.; сиѣ (sic) B_2. 185) *вст.* и P_3. 186) твоего Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 187) ѣси Л. Ар.; да ѣси Г. М. P_3. Сав. 188) *прп.* P_2. С.; твой Л. Ар. 189) дондеже Л. Ар. Аѳ. Г. М. P_3. Сав. 190) взвратишисѧ Вил. А. B_2. B_3. Ген. K_1. K_3. Н. $П_2$. P_1. P_2^*. С. Т. Ар. Г. М. P_3. Сав.; взвратишасѧ $П_1$. У.; взратишисѧ (к — сверху позднѣе) K_2.; ѡвратишися Л. 191) взятъ ёси Л. Ар. Г. K_2.; єси взятъ P_3. М.; ѣси възѣтъ єси (второе єси писано позднею рук.) Сав. 192) Текстъ: ѣко земля ёси и в землю поидеши писанъ корректоромъ на поляхъ Л. 193) *вст.* и Ар. Г. М. P_3. Сав. $П_2$ P_2. С. (въ $П_2$—поздняя). 194) Весь 20-ый стихъ въ редакціи: нарече адамъ имѧ женѣ своеи жизнь. ѥ сказаѥтсѧ єѵа. ѣко та мати всѣмъ живущимъ, опущенный здѣсь, стоитъ въ самомъ концѣ III-ьей главы Ар. 195) *прп.* Г. М., а въ Сав.—въ видѣ вставки сверху строки. 196) *прп.* Л. Г. М. P_3. Сав. 197) *вст.* же Г. М. P_3. Сав. 198) *прп.* и женѣ его С. 199) ѡдѣ Ар. 200) и Л.; ѥю Ар. 201) *прп.* Ар. 202) Гъ Къ Л. Г. М. P_3. Сав.; *прп.* Ар. 203) *вст.* и P_2. С.

ꙗ҆ко є҆ди́нь ѿ на҃ є҆же[204] разоумѣвати[205] добро и҆ лоукаво[206]. и҆[207] нн҃ѣ да[208] не[209] къгда[209] простре́ть рѫ́кꙋ, и҆ възме҃ ѿ дрѣва жи́зни[210] и҆ снѣсть, и҆ жи́въ боудеть въ вѣкы[211]. 23. и҆зг҃на[212] є҆го[213] Гь҃ Бъ҃ и҆з[214] раа пи́ща[215]. и҆[216] дѣлати землю ѿ неꙗ҆же възѧ́тъ бы҃[217]. 24. и҆ і҆зѧтъ[218] А҆дама[219] и҆ въсели[220] є҆го[220] прѧмо раю[221] пи́ща. и҆ сътво́ри[222] хероу́вїмь и҆[223] пламенно[224] о҆рѫжїе. ѡ҆бращаю́щесѧ[225] хранити[226] поуть[227] дрѣва жи́зни[228].

Глава IV.

1. А҆дам҃[1] же[2] позна Є҆вгоу[3] женоу҃ свою и҆ зачєнши роди Каи҆на. и҆ р҃е създа҃[4] чл҃ка Ба҃ ради̇. 2. и҆ приложи родити є҆мо҃у[5]

---

204) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$ С.; и҆же Вил.; *проп.* є҆же — нн҃ѣ да вкл. Ар. 205) ра́зоумѣти М. Г. $Р_3$. Сав. Н.; разоумѣваѧ̀ $Р_2$. С. 206) зло Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. С. 207) *проп.* Вил. 208) *проп.* Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 209) є҆да когда Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆ є҆гда Ар. 210) животнаго Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; жизнь $К_2$. 211) *вст.* и҆ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С.; вѣкъ· и҆ Л. 212) ѿпусти Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆зведе Ар. 213) и Л. Г. М. $Р_3$; є҆го—по скобели Сав. 214) ѿ Ар. 215) пи́щнаго Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 216) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. $В_3$. $К_3$. $Р_1$. У.; въ $П_1$—заскоблено. 217) ёсть Л. 218) и҆зведе Л. Аѳ. Г. М. Сав.; и҆зве҃ $Р_3$.; и҆зыде Ар. 219) а҆дамъ Ар. 220) всели и҆ Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; вселисѧ Ар. 221) раа̀ А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. Т. У. 222) постави Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 223) *проп.* С. 224) пламѧноё Л.; пламенное Вил. Ар. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. Г. М. $Р_3$. Сав. 225) о҆бращаю́щеесѧ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $Р_2$. С. 226) стрѣщи Ар.; хранить $Р_2$. С. 227) *проп.* Ар. 228) животнаго Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.

Глава IV-ая. 1) Предложеніе: А҆дам҃ же—женоу свою включ. измѣнено такъ: *a*) оу҆вѣдѣ (оу҆вѣдѧше Л.; оу҆вѣ҃в҃ М. Сав.) же (*проп.* Л.) а҆да́мъ женѫ своѫ є҆в҃вѫ (*проп.* Л.). $Р_3$. Л. Г. М. Сав.; *b*) оу҆вѣдѣв҃ же а҆дамъ є҆вгоу жен. св. Ар.; на поляхъ заглавіе: гла҃ д҃ $К_2$. Ген. Н. 2) *проп.* С. 3) є҆вкꙋ Ген. Вил. $К_2$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$.; *проп.* $Р_2$. С. 4) стѧжахъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; глосса: стѧжа҃ $К_3$. 5) є҆моу брата

бра́та[5] Авелѧ. и̑ бы Авель пасты́рь ѡ̑вцамъ[6]. Каи̑н же[7] бѣ дѣлаа ꙁемлю. 3. и̑ бы по дн҃е[8] принесе Каи̑нъ ѿ пло́довъ[9] ꙁемлѧ[10] жрътвоу Гв҃и[11]. 4. и̑[12] Авель принесе[13] и̑[14] тъ[14] ѿ прьворо́ны[15] о̑вець[16] е̑го[16] и̑ ѿ тоуковъ[17] и̑хъ. и̑ призрѣ Гь на Авелѧ и̑ на да́ры[18]. 5. на[19] Каи̑на же[20] и̑[21] на[21] жрътвы[22] е̑го не вънѧтъ. и̑ о̑скръбѣ[23] Каи̑нъ[24] ѕѣло. и̑[25] и̑спаде ли́це[26] е̑го[27]. 6. и̑ р҃е Гь Бъ[28] Каи̑ноу[29] что[30] о̑скръбленъ[31] бы[32]. и̑[33] въскоую[34] и̑спаде[35] ли́це[36] твое[37]. 7. не

Ар. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С.; брата е̑моу Вил. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. Т. У. Г. М. Р$_3$ Сав.; бра҃ е̑мѫ А.; брата е̑го Л.; въ Унд., кромѣ указанія порядка словъ въ текстѣ (в и а), отмѣчено еще на поляхъ: бр҃ ем҃ (почеркъ мельче). 6) *вст.* и̑ Л.; *вст.* а̑ Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 7) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 8) *вст.* мноѕ҃ѣ К$_2$.; *вст.* и̑ Г. М. Р$_3$. Сав; на поляхъ противъ 3-го стиха заглавіе кинов.: о̑ каинѣ и̑ а̑вел҃ѣ Р$_3$. 9) плодъ Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; плода Ар. К$_2$. 10) ꙁемныхъ Л. Р$_3$.; ꙁе́мльныихь М. Г. Сав; ꙁемнаго Ар.; в ꙁемли К$_2$. 11) Бв҃и Ар.; Гу҃ М. Г. Р$_3$. Сав. 12) *проп.* Л. 13) приведе Л. Ар. 14) *проп.* Ар. 15) первѣнець Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. Съ этого слова, точнѣе — съ послѣдняго слога этого слова (дныхъ) опять начинается послѣ долгаго перерыва спис. (см. гл. I. 12.) В$_1$. 16) о̑то о̑вець е̑го Л.; ѡ̑вецъ свои҃ Р$_3$. Ар. Сав.; свои҃ ѡ̑вць М. Г. 17) лои̑ Ар. Г. М. Сав.; лоѩ Л. Р$_3$. 18) *вст.* е̑го Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_2$. Р$_1$. С. Т. У. 19) а̑ на Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; и̑ на Ар. Вил. П$_1$. 20) *проп.* Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 21) писано сверху строки друг. чернилами Р$_3$. 22) дары Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 23) ѡ̑скръбисѧ Р$_3$. Г. М. Сав.; скорбѣ С. (ѣ писано по скобели). 24) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 25) *проп.* Ар. Р$_3$. В$_2$. С.; въ Сав. —заскоблено. 26) лицемь Л. Ар. 27) е̑моу М. Г. Р$_3$. Сав. П$_2$.; *проп.* Ар. Л. 28) *проп.* Вил. В$_2$. П$_1$. Р$_2$. С. 29) кь каи̑ноу М. Г. Р$_3$. Сав.; каи̑нови Л. Ар. 30) вскую Л. Ар.; почто̑ М. Г. Р$_3$. Сав. 31) прискорбенъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 32) бѣ Ар.; *проп.* С. 33) *проп.* А. Ар. 34) почто̑ М. Г. Р$_3$. Сав.; *проп.* Ар.; воскую писано въ видѣ вставки на поляхъ А. 35) спаде Р$_3$. 36) лицемъ Ар. 37) *проп.* Ар.

оу҆бо[38] а҆ще[38] праведно[39] принесеши[40]. правѣ[41] же[41] не[41] раздѣли́ши[42]. съгрѣшилъ е҆си оу҆млъкни[43]. къ[44] тебѣ[45] о҆бращенїе[46] е҆го[47]. и҆ ты҃ тѣ҃[48] о҆бладае̑ши[49]. 8. и҆[50] р҃е Каи́нъ къ[51] А҆ве́лю бра́тоу своемꙋ. поидевѣ[52] оу҆бо[53] на поле[54]. и҆ бы҃ вънегда[55] бы́ти и҆ма[56] на поли̑. въста̀[57] Каи́нъ на А҆вела бра́та своего̀[58] и҆ оу҆би е҆го[59]. 9. и҆ р҃е Бъ҃[60] къ[61] Каи́ноу[62], гдѣ҃ е҃. А҆вель бра́ть твои. ѡ҆нже р҃е не вѣдѣ[63], е҆да[64] стражь[65] братоу моемоу е҆смь[66] а҆зь. 10. и҆ р҃е

---

38) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 39) право оу҆бо Л. Ар. (о въ право изъ ь рук. кор. Л.); пра́вь оу҆бо̀ М. Г. $Р_3$. Сав.; въ $К_3$ на поляхъ глосса: прьво. 40) прино́сиши М. Г. $Р_3$. Сав.; принесе Ар. Л. (окон. ши въ Л. затерто). 41) право́ же не А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У.; а҆ще не право Л. Ар. (о изъ ь Л.); а҆ще не пра́вь М. Г. $Р_3$. Сав. 42) расмотриши Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 43) премолчи Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 44) и҆ к $Р_3$. 45) *вст.* бо Ар.; тобѣ Ар. Ген. Н. $П_2$. (тобѣ вм. тебѣ и въ ст. 12-мъ А. Ар. Ген. $К_3$. Н.). 46) взвращеньё Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 47) ему Л.; твое̑ Ар.; глосса: твое $К_2$. 48) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; ты҃ $В_3$. 49) *вст.* и҆мъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* и҆ми Ар. 50) *проп.* Ар. Л. 51) *проп.* Л. 52) и҆зыдѣвѣ Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 53) *проп.* Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 54) *вст.* ѡ҆ба Ар. 55) е҆гда Ар. 56) и҆мъ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_3$. Т. У. М. Г. 57) въставъ Ар. 58) Текстъ: и҆зыдѣвѣ на́ поле. и҆ бы҃ вънегда бы́ти и҆ма на́ поли, въста̀ каи́нь на а҆вела брата своего̑ писанъ на поляхъ, въ видѣ вставки, почеркомъ — болѣе мелкимъ и друг. чернил. $Р_3$. 59) и҆ Л. Г. М. $Р_3$.; юго- по скобленному мѣсту, гдѣ раньше было, кажется, „и҆“ Сав.; на поляхъ киноварью: Ꙋбїенїе Т. 60) Гь҃ Бъ҃ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. $К_3$ (но Гь҃ — на поляхъ въ видѣ поздней вставки $К_3$.). 61) *проп.* Ар. Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $Р_1$. $Р_2$. С. 62) каинови Ар. 63) вѣмь Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $В_1$. $К_1$. Т. 64) е҆гда Ар. 65) *вст.* быхъ $Р_2$. С.; *вст.* е҆смь М. Г. $Р_3$. Сав. 66) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав., но въ $Р_2$. С. нѣтъ пропуска.

Бъ҃[67] что҃[68] сътво́риль[69] е҆си[69] се҃[70]. гла҃ кръве бра́та твое҆го въпїе҃ къ мнѣ ѿ ꙁемлѧ. 11. и҆[71] нн҃ѣ проклѧтъ ты҃[72] ѿ[73] ꙁемлѧ[73], ꙗже[74] развръꙁе[75] оу҆ста[76] своѧ[77] приѧ҆ти[78] кръвь[79] бра́та твое҆го ѿ роукꙋ[80] твое҆ю[80]. 12. ꙗко[81] дѣлае҆ши[82] ꙁемлю и҆ не[83] приложи҃[84] си́лы своєѧ[85] да́ти тебѣ. стенѧ[86] и҆ трѧсыи҆сѧ боудеши[87] на[87] ꙁе́мли[87] (Л. 6 об.). 13. и҆ р҃е Каи҆нъ къ Го҃у[88] вѧ́щьшаа[89] вина моѧ[90] є҆́же[91] о҆ставитимисѧ[91]. 14. и҆[92] а҆ще[93] и҆ꙁгониши́ мѧ дне ѿ лица ꙁемли. и҆ ѿ ли́ца твое҆го съкрыѭсѧ. и҆[94] боудꙋ стенѧ[95] и҆[96] трѧ́сыисѧ[97] на ꙁемли.

---

67) Гь҃ Бъ҃ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_1$. 68) *вст.* се҃ М. Г. $Р_3$. Сав. Ген. $Р_1$. 69) ёси створилъ Л. Ар. 70) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; въ Ген. $Р_1$. нѣтъ пропуска. 71) *проп.* Г. М. Сав. $Р_1$.; *проп.* и҆ нн҃ѣ —ꙁемлѧ вкл. С.; начиная съ и—оуста своꙗ вкл. писано по скобели другими чернилами Л. 72) *вст.* е҆си Г. М. $Р_3$. Сав. 73) на ꙁемли Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 74) ꙗко Л. Ар.; и҆же (но „и“ — по скобели) Сав. 75) раꙁ҃биже Ар. Л.; ꙁинѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 76) оу҆сты $Р_3$. Г. М. Сав. 77) свои҆ми $Р_3$. Г. М. Сав.; *проп.* С. 78) *проп.* приѧ҆ти—твое҆го вкл. Ар.; прїе҆ть М. Г. 79) кроби А. $К_3$. 80) рѫкы твоеѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 81) и҆ Г. М. $Р_3$. Сав. 82) дѣлаи҆ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; дѣлаа҆и Ар. 83) *проп.* С. 84) приложить ти Л. 85) твое҆ѧ Ар. М. Сав.; твое҆ Г.; своѧ $К_2$. 86) стонѧ Ген. Ар. Н. $Р_2$. С.; стенѧи (но и въ стенѧи, какъ и въ слѣд. трѧсыисѧ приписано друг. чернил.) Л. 87) на ꙁемли боудеши У. 88) Бу҃ Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. Т. У.; *вст.* Бг҃ѫ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 89) вѧщеши Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. С.; и҆ вѧщьши ми Ар. 90) ми Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* Ар. 91) ѻ҆тъпущеньꙗ ми Л.; ѿпоущенїю Ар.; ѿдаанїю М. Г. $Р_3$. Сав. 92) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 93) *вст.* ли Ар. 94) *проп.* и҆ боудꙋ—на ꙁемли вкл. Вил. 95) стонѧ Ар. $П_2$. $Р_2$. С.; стени Сав. 96) *проп.* Ар.; писано сверху строки позднѣе А. 97) трѧсасѧ Л.; тресесе Г.; тресысе Сав. $Р_3$. М.

ѝ боу́де̑[98] всакъ о҃брѣта҃а[99] ма[100] оу҃бїе́т ма[101]. 15. ѝ рѣ̀ є҃моу[102] гс̃[103] не та́ко, всакъ[104] оу҃бивыи[105] Каи́на, седмь со҃мще́нїи[106] раз-роу́шитъ[107]. ѝ поло́жи гс̃ бс̃ зна́менїе на Каи́нѣ, є҃же[108] не оу҃бити є҃го всакомоу҃ о҃брѣта́ющомѹ є҃го. 16. ѝ[109] и҃зыде́[110] Каи́нъ со҃ ли́ца бж̃їа, ѝ[111] въсели́сѧ[112] въ[113] зе́млю[113] ѝ[114] наи́де[114], пра́мо[115] Є҃де́моу. 17. ѝ позна́[116] Каи́нъ же́ноу свою, ѝ[117] зача́вши[118] родѝ Є҃носа. ѝ[119] бѣ̀ зи́жа гра̑. ѝ[120] и҃менова́[121] гра̑[122] въ и҃мѧ сн̃а своє́го[123] Є҃носъ[124].

---

98) *прол.* Ар. 99) о҃брѣта́й Л. А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У.; ѡ҃бр҃кты P_3. Г. М. Сав. 100) *прол.* Ар.; *вст.* ѝ С. 101) *вст.* кинов. заглавія въ строку: о҃ каи́нѣ ѝ а҃кѣ́лѣ М. Г. Сав. 102) *прол.* Ар. Г. М. P_3. Сав. 103) *вст.* бс̃ Л. Ар. P_1.; бж̃ А. B_3. K_3. У.; *вст.* бж̃ кь (*прол.* P_3.) каи́ноу̀ М. Г. P_3. Сав. 104) *прол.* Ар. 105) и҃же оу҃биетъ Ар. 106) мы҃сле́ний Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 107) ра҃ссыплетъ Ар.; *вст.* ѝ боу́де̑ каи́нь сте́нѭ ѝ тре́сне на зе́млѝ М. Г. P_3. Сав.; глосса: при́ме̑ P_1. 108) *прол.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 109) *прол.* Л. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_1. B_3. Ген. K_1. K_3. Н. Т. У. 110) *вст.* же Г. М. P_3. Сав. 111) *прол.* ѝ въсели́сѧ—Є҃де́моу̀ вкл. Ар. 112) *вст.* каи́нъ С. 113) на зе́мли Л. Аѳ.; кь зе́млѝ М. Г. P_3; на (писано по скобели вм. кь) зе́мли Сав. 114) наи́дъ Л. А. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У.; наи́дѣ М. Аѳ. Г. P_3. Сав.; наи́нъ Вил. P_2.; *прол.* С. 115) въпр҃кмо P_3. 116) оувѣдѣ Л. Г. М. P_3. Сав.; кѣ҃дѣ Ар. 117) *прол.* Ар. 118) *вст.* ѝ Ар. Т. 119) *прол.* ѝ кѣ̑ — своє́го Є҃носъ вкл. Ар. 120) *прол.* $П_2$. P_2. С. 121) наре̑ Л. Г. М. P_3. Сав.; *прол.* P_2. С.; *вст.* и҃мѧ А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У. 122) градъ҃ А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У.; *прол.* P_2. С. 123) *вст.* є҃носа. и҃менока гра̑ P_2. С. 124) *вст.* ѝ А. Вил. B_1. B_2. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. Т.; ѐноса Л. Сав. (а вм. ѕ Сав. по скобели).

18. родижеся[125] Єносоу[126] Гаидадь[127]. и[128] Гаидадъ[129] роди[130] Малеила[131]. и[132] Малеиль[133] роди Мафоусала[134]. и[132] Мафоусаль[135] роди Ламеха. 19. и възять[136] себѣ[137] Ламехь[137] двѣ женѣ[138]. имя єдинои Адда, и[139] имя вторѣи[140] Селла. 20. и роди Адда Иѡвида[141]. съ[142] бѣаше[143] ѿцъ живущи[144] въ селены[145] скотопитателныхъ[146]. 21. и[147] имя[148] братѹ єго Иовалъ[149]. съ бѣаше[150] показавы[151] пѣ-

---

125) ї роди Л. (текстъ: ї роди єносъ гаїада. ї роди гаїадъ, кромѣ послѣднихъ двухъ буквъ дъ, писанъ по скобели другими черн. Л.). 126) єносъ Л.; єносови Ар.; ємоу Вил. 127) гаїада Л.; ганададь $Р_3$. 128) а Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* роди Л. 129) гаїадъ Л. 130) *проп.* Л. 131) малелѣила Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; маоуила Ар. $Р_3$. Г. М. Сав.; 132) *проп.* Л. Сав. (затерто Сав.); а Ар. Г. М. $Р_3$. 133) малелѣи $П_1$.; маоулъ Ар.; маоуилѣ $Р_3$.; маоуиль М. Г. Сав.; малелѣилъ Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У. 134) матусалу Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; маѳоусаила $В_2$. А. Вил. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. Т.; мафѹсаилѹ $В_1$.; масоуфала $Р_2$. 135) мафжсаилъ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т. У.; маѳасаилъ $Р_1$.; масафалъ $Р_2$. С.; матусала Л. Ар. 136) поятъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 137) ламехъ себѣ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* себѣ Ар.; ламе[х] собѣ—писано въ видѣ вставки на поляхъ А.; собѣ вм. себѣ А. $В_1$ $В_2$. Вил. Ген. $К_3$. Н. $П_1$. С. 138) *вст.* собѣ Ар. 139) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_2$. С. Т. 140) второи М. Г. $Р_3$. Ар. $П_2$. $Р_2$. С. 141) авида А. $В_2$. $В_3$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. У.; ѡвида Вил.; иавида Ген. Н.; иѡвила Ар.; иѡвела М. Г. $Р_3$. Сав.; итовела (т—писано сверху стр. кор.) Л. 142) и сеи $В_1$. $В_2$. Вил. $К_1$. $К_2$. Т.; и се Л. 143) бѣ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 144) живущихъ Л. Ар. Сав. $П_1$. 145) кровѣхъ Л. Аѳ. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 146) скотопищныхъ Л. Аѳ. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 147) *проп.* Ар. Л. $П_1$. С. 148) семя (sic) С. 149) оувалъ Л.; иѡвилъ Вил. $В_2$. $П_1$.; иѡавель Ар. 150) бѣ Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 151) сказаа Л. Ар.; ска-

вницꙋ[152] и҆[153] гоусли[154]. 22. Селла же роди҆[155] и҆[155] та[155], Фовела[155]. и҆[156] бѣа҆ше[157] млатобїєць[158], ковачь[159] мѣди и҆ желѣзоу. сестра́ же Фовелова[160], Поє҆ма[161]. 23. р҃е же[162] Ламехъ свои҆ма[163] женама[163]. А҆дда[164] и Селла оу҆слы́шите[165] гла҃[166] мои[166]. жены[167] Ламеховы[167] въноушите[168] моа[169] сло́веса[169]. ꙗ҆ко моужа[170] оу҆бихъ[170] въ ꙗ҆звоу[171] себѣ[172], и҆[173] ю҆ношоу[173] въ строу́пъ[174] мнѣ҃[175]. 24. ꙗ҆ко седмицею[176] мьститсѧ[177] ѿ Каи҆на[178] ѿ Ламеха же[179] се҆мьдесѧть[180] седми́цею[181].

забыи Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; показа $Р_2$. С.; показавыи҆ $В_1$. А. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $Р_1$. Т. У. 152) *проп.* Л,; цѣвницꙋ $Р_2$.; прѣгоу́днице Аѳ. Г. М. Сав.; прѣгѫдницѫ $Р_3$.; прегоудница Ар. 153) *проп.* Л. 154) *вст.* и҆ прегудьница пѣсни Л. 155) роди та фовела А. $В_3$. $К_2$. $К_3$. У.; роди фовела $В_1$. Вил. $В_2$. $К_1$. $П_1$. $Р_1$. Т.; роди стафовелѧ (ф изъ т) Л.; роди и҆ та товилѧ Ар.; роди ѧтѡвелѧ҃ М. Г. $Р_3$. Сав. (та вм. ѧ $Р_3$. Сав.). 156) *вст.* сеи҆ А. Ар. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Вил. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. У. 157) бѣ Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 158) *проп.* Ар. Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 159) кꙋзнець Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 160) та фовеллова $К_2$.; татовилева Ар.; ѧтѡве́лѥва М. Г. $Р_3$. Сав. (та вм. ѧ $Р_3$. Сав.); стафовелева (ф передѣлано изъ т) Л. 161) нѣёманъ (ѣ изъ ъ) Л.; немаанъ Ар.; неѡ҆мана Г. М. $Р_3$. Сав. 162) *проп.* С. 163) женама свойма Л. 164) а҆ддо $Р_3$. Сав. 165) оуслъышита Л. Ар.; слышите Г. М. $Р_3$; слышита (а вм. затертаго є) Сав. 166) мой гла҃ Л. Ар. 167) женѣ ламеховѣ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 168) внушита Л. Ар. Сав. 169) словеса моа҆ А. Ар. $К_2$. 170) мужь оубіхъ Л.; оу҆би҃ мѫжа $Р_3$. Г. М. Сав. 171) вредъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 172) мнѣ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У. 173) и҆ (*проп.* С.) оуношю Л. $Р_1$. $Р_2$. С. 174) ꙗ҆зву Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; странѫпъ (sic) $В_2$. 175) себѣ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У. 176) седмерицею Ар. 177) мьстилсѧ ёсмь Л.; оу҆мьстилсѧ є҆сть Ар.; мьстило́се ѥ҃ Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 178) *вст.* и҆ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* а҆ Ар. 179) *проп.* Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 180) пѧтьюдесѧ҃ Ар. 181) седмерицею Ар.; се́дмиць М. Г.

25. позна[182] же Адамъ[183] женоу свою[184]. и зачєнши[185] роди сн҃а. и и҆менова[186] и҆мѧ ѐмоу Си́фъ. гл҃ющи, въскр҃си[187] бо ми Бъ҃ сѣмѧ[188] въмѣсто[189] Авелѧ[189], є҆гоже[190] оу҆би Каинь[191]. 26. Си́фоу[192] бы҃[193] сн҃ъ[194]. и҆[195] и҆менова[196] же[197] и҆мѧ[198] ѐмоу[199] Єносъ. съи оу҆пова призва́ти[200] и҆мѧ Га҃[201] Ба҃[201]●

Глава V.

1. Сїѧ[1] книгы[2] бы́тїа чл҃ча[3]. вънже дн҃ь сътво́ри Бъ҃ Ада́ма. по ѡ҆бразоу своѐмоу[4] сътво́ри[5] ѐго[6]. 2. мѹжа и҆ женоу сътво́ри

Р₃. Сав. 182) оувѣдѣ Л. М.; ѻ҆вѣдѣ҆ѣ Г. Р₃.; Оувѣ҆ Сав.; *проп.* позна—женоу свою включ. Ар. 183) *вст.* ёвгу Л. 184) *вст.* є҆вѣвоу М. Г. Р₃. Сав. 185) *проп.* Ар.; *вст.* и҆ П₂. 186) нарѐ Л. Ар. Г. М. Р₃. Сав. 187) въстави В₁. В₂. Вил. К₁. К₂. П₁. Т.; въстави (но на поляхъ нѣтъ глоссы) А.; въстави (а на поляхъ поздняя глосса: вскрси) К₃. 188) *вст.* дрѹгоѐ Ар. Г. М. Р₃. Сав.; *вст.* .в҃. ё Л. 189) во а҆вела мѣсто Л. Ар. Г. М. Р₃. Сав.; вмѣсто авелѧ сн҃а моѐго Р₂. С. 190) ѐже (sic) М. Г. 191) *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. Р₃. Сав. 192) *вст.* же П₂. С.; *проп.* Ар. 193) роди Ар.; рѡ́дисе М. Г. Р₃. Сав. 194) сн҃а. Ар. 195) *проп.* Р₂. С. 196) нарѐ Л. Ар. Г. М. Р₃. Сав. 197) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р₃. Сав. А. Вил. В₁. В₂. В₃. К₁. К₂. К₃. Н. П₁. П₂. Р₁. Р₂. С. Т. У.; и҆ Ген. 198) *проп.* С. 199) *проп.* Л. В₁. В₂. К₁. К₂. П₁. Т. 200) призывати (ы — рукой корректора) Л.; призывати Р₃. 201) Гн҃е Р₃. М. Г. Сав.

Глава V-ая. 1) *проп.* отъ ст. 1-го — 6-го включ. Ар.; киноварныя заглавія—въ строку: О҆ бы́ти сн҃омь а҆да́мовѣмь и҆ ѡ҆ лѣтѣ҆ и҆хь: М. Г. Сав., на поляхъ: гл҃а. ѕ҃ (sic). ѡ҆ десѧти родѣ҆ до ноѧ. а҃. адамъ К₂.; гл҃а є҃. Ген. Н.; си҆ Р₃. Г. М. Сав. 2) книга П₂. Р₁. 3) чл҃вчка Л., чл҃ка М. Г. 4) Бн҃ю Л. Г. М. Р₃. Сав. 5) створилъ ёсть Л.; сътвориль и҆ є҆ Р₃. Г. М. Сав. 6) *проп.* Л. Г. М. Р₃. Сав.

и[7]. и[8] наре[9] имл є̀моу[10] Ѳ̀дамъ. вънѣ дни сътво́ри[11] ихъ[11]. 3. жит҃ же Ѳ̀дамъ лѣ҃, сн҃[12]. и роди сна[13] по ви́дѣнїю[14] своє̀моу и по ѡ̀бразоу[15] своє̀мѹ. и наре имл є̀моу Си́ѳъ. 4. бы̑ же[16] дніи[17] Ѳ̀дамовѣ[18] ѝже пожи́тъ[19] рожь Си́ѳа лѣ҃[20], ф҃[21]. и роди сны и дще́ри. 5. и бы̑ всѣ дніи Ѳ̀да́мовѣ[22] ѝже[23] пожи́ве[24] лѣ҃[25], ѳ҃[25] сотъ[25]. и[26], н҃[26]. и оумре҃[27]. 6. пожи́ве[28] же[29] Си́ѳъ[30] лѣ҃[31], с҃[31] и[31] е҃[31]. и роди Є̀носа. 7. и[32] пожи́ве[33] Си́ѳъ рожь Є̀носа лѣ҃.

---

7) й Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 8) *вст.* кѧгви й и Л. Г. М. Р$_3$ Сав. А. К$_3$. Р$_1$. (въ К$_3$. — на поляхъ и поздняя). 9) *вст.* имл Г. М. Р$_3$. Сав. 10) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 11) створи й Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; сотворихъ (sic) В$_3$. У.; *вст.* кинов. заглавія: чи́сло ѳ҃ѡ҃сло́кїѵ Р$_3$. 12) с҃. и н҃. Л. В$_3$.; на поляхъ глосса: ѧдѧ҃. ѳ҃л. К$_1$. К$_2$. Р$_1$. Т. 13) сны Л.; *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 14) ѻбразоу Л. Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 15) тѣлу Л. Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 16) *проп.* Г. М. Сав. 17) кѣхъ лѣ҃ М. Г. Р$_3$. Сав.; всѣхъ дний Л. 18) ѧдамокыхъ Вил. В$_2$. К$_2$. Ц$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С.; ѧдамль Л.; ѧдамокь М. Г. Сав. 19) житъ Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; пожике К$_1$. Ц$_1$.; пожикеть В$_1$. Т. 20) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 21) ·з҃· сѣть М. Г. Сав.; ѡ҃смъ сз҃ Р$_3$.; семь сотъ Л. 22) ѧдамокы҃ Вил. Ц$_1$. Р$_1$.; адамль Л.; ѧда́мокь М. Г. 23) ѝже Л. Г. М. Р$_3$. Сав. К$_1$. 24) житъ Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 25) н҃, сѣть лѣ҃ М. Г. Сав.; *проп.* лѣ҃ Р$_3$.; лѣ҃. ц҃. К$_2$. 26) и҃ ѳ҃. Р$_3$.; ѳ҃ Сав. (но писано надъ строкой); писано въ видѣ вставки на поляхъ А. 27) оумре А. Вил. В$_1$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Ц$_1$. Т. У.; *вст.* и Ц$_1$. Р$_2$. С. 28) жит Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; пожи҃ Р$_2$. С. 29) *проп.* Вил. Р$_2$. С. 30) *вст.* рожь С. 31) с҃. и҃. е҃. лѣ҃ Л.; лѣ҃ ѳ҃ М. Г. Ц$_1$. Ц$_2$.; лѣтъ ѳ҃з҃ Р$_3$. Сав.; противъ этой строки на поляхъ глоссы: *а*) киноварью: си҃. ѳ҃е. К$_1$. Р$_1$. Т. и *b*) чернилами: ѳ҃е К$_2$.; *проп.* отъ лѣ҃, с҃ и е҃ — пожике сифъ включ. В$_3$. У. 32) *проп.* Ар. С.; текстъ: и пожике сифъ рожь є̀носа—въ видѣ вставки на поляхъ тою же рукой Р$_1$.; *проп.* и пожике—є̀носа вкл. В$_2$. 33) житъ Л. Г. М. Р$_3$. Сав.; *вст.* же А.

ѯ[34]. сотъ[34] и ѯ. и роди[35] сны и дщера[36]. 8. бы же[37] всѣхъ днїи Сифо вѣхъ[38] лѣ, ѳ[39]. сотъ[39] и[40], кі[40]. и оумре[41]. 9. и[42] пожи́ве[43] Єносъ лѣ[44], р[44]. и[44], є[44]. и роди Каинана[45]. 10. и[46] жи[47] Єносъ по[48] внегда[48] роди́ти[48] є́моу[48] Каинана[45]. лѣ, ѯ[49]. со[49] и[50] є[50]. и роди сны и дщери. 11. и бы всѣхъ (Л. 7) днїи Єносовы[51] лѣ ѳ[52] со[52] и[53] є[54]. и оумре[55]. 12. и[56] жи́тъ Каинань[57] лѣ[58], р[58]. и[58]. о[58]. и ро-

---

К$_3$.; житъ же Ар. 34) ѱ. А. К$_1$. К$_2$. П$_1$.; и сѯ Р$_3$. 35) рожь М. Г. 36) *вст.* и Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. (въ Ген.—сверху стр., поздняя); дщ Р$_3$.; дщере Сав. (е въ окон.—по скобели). 37) *проп.* Л. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Т. 38) сифовъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав.; сифовыхъ Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. П$_1$. С. Т. 39) п. Вил. К$_2$. 40) *проп.* В$_1$. В$_3$. К$_1$. Н. П$_2$. Р$_1$. С. Т. У.; и кі—въ видѣ вставки на поляхъ друг. черн. Ген.; и к. Р$_3$.; и дкѯ Сав. 41) оумре Ар. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Т. У. 42) *проп.* Ар. 43) житъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 44) *проп.* и П$_2$.; р. и деватьдесатъ лѣ Л.; лк. р. и дева́тьдесеть М.; лк. р. и ѳ. Г.; рѳ. лк Сав.; лк рѳ. Р$_3$.; р. лк. и. п. Ар.; лк. р. и ч Вил.; на поляхъ къ цифрѣ є. глоссы: *a*) ч. А. К$_3$.; *b*) ѳ. К$_2$. *c*) єнѡ. с. (sic) Р$_1$.; *d*) єношь. ч. К$_1$. Т.; текстъ: лѣ, р. и є.—жи єносъ вкл. зачеркнутъ киноварью Р$_2$. 45) каи́на С.; каинана (исправ. изъ каина) Вил. 46) *проп.* Ар. Р$_2$. С. 47) *вст.* же Ар. 48) рожь Л. Ар. Р$_3$. Сав. 49) ѱ. Вил. К$_1$. К$_2$. П$_1$; аї. Р$_3$.; гк. Сав. 50) *проп.* Ар. Р$_3$.; затерто Сав. 51) ёносовъ Л. Ар. Сав.; єносокхъ В$_3$. Г. М. Р$_3$. У. 52) п. К$_1$. К$_2$. 53) *проп.* Р$_3$. Сав. 54) *проп.* Р$_3$. 55) оумре А. Ар. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. Р$_1$. Т. У. (въ Ген. — изъ оумрѣ). 56) *проп.* Р$_3$. 57) каинъ С.; каинанъ (на—сверху стр. поздпею рукою) Вил. 58) р. и. о. лѣ Л.; лк. рѳ. (а на поляхъ глосса: кена. о) Р$_1$.; глос.: кена. о К$_1$.; глос.: о. каина К$_2$.; глос. каина (но

ди Малелеила[59]. 13. и҆[60] поживе[61] Каинъ[62] по[63] внегда[63] роди́ти[63] е҆моу[63] Малелеила лѣ҃[64] з҃[64]. со҃[64] и҆[64]. м҃[64]. и҆ роди сн҃ы и҆ дъщерѧ. 14. и҆ бы́ша[65] вси[66] дн҃їе[67] Каинанови[68] лѣ҃. ѳ҃[69] со҃[69] и҆, иі҃[70] и҆ оу҆мре҃[55]. 15. и҆[71] пожи́ве[72] Малелеилъ[73] лѣ҃. р҃[74]. и҆[75] ѯ҃ л҃[76] е҃[77]. и҆ роди Ꙗ҆реда[78]. 16. и҆ жи́тъ Малелеилъ[79] родивъ[80] Ꙗ҆реда[81]. лѣ҃[82].

цифра затерта) Т.; р҃о лѣ҃. Сав.; *проп.* и҆ $Р_3$. 59) малеила Ген.; лалелеила С. 60) *проп.* $В_3$. У.; текстъ: и житъ каинанъ роди҃ малелѣила писанъ въ видѣ вставки на поляхъ друг. черн. Л. $Р_1$.; *проп.* и҆ поживе—малелеила вкл. $В_1$. 61) житъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т.; житъ же А. $В_3$. Ген. $К_3$. Н. У. 62) каинанъ А. $В_3$ Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. Т. У. Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; каинанъ (на—сверху стр. позднею рукой) Вил.; *вст.* диплогр. хар.) лѣ҃. р҃. и҆. о҃.—каинанъ $В_3$. 63) рожь А. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У. Ар. $Р_3$.; родивь Сав. Л. 64) лѣ҃. ѱ҃. и҆ (*проп.* и҆ $П_1$.) м҃. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т.; и҃ сѫ҃. м҃ лѣ҃ $Р_3$.; .з҃. сьть и҆, м҃. лѣ҃ Сав. 65) бы҃ Л. Ар. $Р_3$. Сав. 66) всѣ҃ Л. Ар. $Р_3$. Сав. 67) дн҃ий Л. Ар. Сав.; лѣ҃ $Р_3$. 68) каинановъ Ар. $Р_3$.; каинань Л. Сав. (но въ Сав. было написано каинанови, а затѣмъ затерто).; каинови С.; каинананови Ген.; канананави. Н.; каинановѣ҃ (х сверху—позднее) Вил. 69) .ц҃. $К_1$. $К_2$. Л (ц҃.—по скобели Л.). 70) .і҃. Вил. $В_1$. $В_2$. Ген. $К_1$. $К_2$. $Р_1$. $Р_2$. Т. Г. М. $Р_3$. Сав. (въ Ген. і҃ изъ иі҃); є҃. $П_1$.; девѧть (но в передѣлано изъ с) Л.; ѳ҃ Ар. 71) *проп.* С. 72) пожи҃ Ген. Н. $Р_1$. $Р_2$. С.; житъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 73) *вст.* родивъ а҆реда С.; глоссы на поляхъ: маглалѣ҃ (маглавѣ҃ $Р_1$.; малелѣилъ $К_2$) лѣ҃ (*проп.* $К_2$. $Р_1$. Т.) ѯ҃е $К_1$. $К_2$. $Р_1$. Т. 74) ѳ҃ (sic) $В_2$. 75) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $П_1$. $П_2$. 76) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. $П_2$. $Р_1$. С. 77) *проп.* С. 78) а҆реда Л. Ар. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; а҆ре́ѳа М. Г. 79) малеи҃ $К_1$. 80) рожь Л. Ар. Г. М. $Р_3$. $П_2$.; род҃ С. 81) иа҆реѳа М. Г.; въ Унд. и҆ въ началѣ слова заскоблено. 82) лѣ҃. ѱ҃. и҆ л҃. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. Т.; з҃. сьть и҆. л҃ лѣ҃. Сав.; и҃ сѫ҃

з҃[82]. со҃[82] и҆[82], л҃[82]. и҆[83] роди сн҃ы и҆ дщ҃ери. 17. и҆ бы҆ всѣ҆ дн҃їи Малелеи҆ловѣ҆[84] лѣ҃[85], и҃[86] со҃[86] и҆[86] ѵ҃[86] и҆[86] е҃[86]. и҆ оу҆мре҃[87]. 18. и҆[88] поживе[89] Ꙗ҆редъ[90] лѣ҃. р҃[91] и҆[91] ѯ҃[91] и҆[91] в҃[91]. и҆ роди Єноха. 19. и҆ жи҃ Ꙗ҆ре́дь[92] рожь҆[93] Єноха[94] лѣ҃, и҃[95] со҃[95]. и҆ ро́ди сн҃ы и҆ дщ҃ера. 20. и҆ бы҆ всѣ҆ дн҃їи[96] Ꙗ҆редовѣхъ[97] лѣ҃[98]. ѳ҃[99] со҃[99] и҆[100] ѯ҃[101] и҆[102] в҃. и҆ оу҆мре҃[103]. 21. и҆ поживе[104] Єно҃[105]. лѣ҃. р҃[106] и҆[106] ѯ҃[106] и҆[106] е҃[106]. и҆ роди

и҆ л҃. лѣ҃ Р$_3$. 83) *проп.* А. 84) малелѣиловъ Л. Ар. (въ Л. о изъ є рук. кор.); малелѣи҆ловыхъ А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У.; *проп.* Р$_3$.; зачеркнуто Сав. 85) и҆ лѣ҃ Сав. 86) и҃.сѣть и҆ ҁе҃ М. Г. (въ Г.—с҃е).; ѡҁе Сав. Р$_3$.; и҃. со҃. (*вст.* и҆ В$_3$.) ҁ҃. и҆ е҃. Ген. В$_3$. Р$_2$. Н.; и҃. со҃ и҆ п҃. и҆ е҃ Ар.; ѿ. и҆ (*проп.* и҆ П$_1$) ч҃. и҆ е҃. К$_1$. К$_2$. П$_1$. 87) оу҆мре А. Вил. В$_2$. К$_2$. П$_1$. Р$_1$. У. 88) *проп.* Р$_2$. С. 89) житъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав.; поживеть В$_1$; поживъ Р$_2$. 90) а҆редъ А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. Ар. Р$_3$.; и҆а҆ре́ѳь М. Г. 91) рѯ҃. и҃ в҃. Л.; р҃. и҆. м҃. и в҃. Ар.; рѯ҃и Сав.; рѯ҃в П$_2$. М. Г. Р$_3$.; р҃. и҆. ѯ҃. и҆. е҃. С.; глосса: а҆ре҆ (и҆а҆ре҆ Р$_1$. Т.) рѯ҃в К$_1$. Р$_1$. Т. 92) а҆редъ А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. Ар. Р$_3$. Сав.; и҆а҆ре́ѳь М. Г. 93) родивь Сав. 94) глосса: хаона К$_2$. 95) з҃. сотъ Л. Ар. Сав. (з҃ въ Сав. писано по заскобленному .и҃.).; с҃ Р$_2$. С.; ѿ Вил. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_1$. 96) лѣ҃ Р$_3$. 97) а҆редовъ Л. Ар. Р$_3$. Сав.; а҆редо́выхъ А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У. и҆а҆ре́ѳовѣ҆ М. Г. 98) *проп.* Р$_3$. С. 99) ц҃. К$_1$. К$_2$.; и҃ сътъ Р$_3$.; цифра ѳ҃ заскоблена Сав. 100) *проп.* П$_2$. 101) .м҃. Ар. 102) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 103) оу҆мре А. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_1$. Р$_1$. Т. 104) житъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав.; поживъ Ген. Н. Р$_2$. 105) глосса: хановы҆ В$_2$.; глосса: ха́но҃. ѯ҃е. Т. 106) ѯ҃. и҆. е҃ П$_1$. Вил. В$_2$. К$_2$.; рѯ҃. и҆. е҃. П$_2$.; рѯ҃е М. Г.; р҃. и҆. м҃. и҆. е҃. Ар.; н҃е. Р$_3$.; не (но — по скобели, гдѣ видны еще р҃ и ѯ҃.) Сав.

Мафоусала[107]. 22. оу҆годи[108] же[109] Є҆но҃[110] Бо҃у[111]. и҆ поживе[112] Є҆нохъ[113] по[114] рожⷣенїи[114] Мафоусаловѣ[115]. лѣ҃. с҃[116]. и҆ роди сн҃ы и҆ дщерѧ[117] 23. и҆ бы́шѧ[118] всѝ[119] дн҃їе[119] Є҆нохови[120] лѣ, т҃. и҆[121] ѯ҃[122]. и҆[123] є҃. 24. и҆ оу҆годи Є҆нохъ Бг҃[111] и҆[124] не ѡ҆брѣташесѧ[125] ꙁане[126] прѣстави є҆го[127] Бъ҃. 25. и҆ жи́тъ[128] Маѳоу́саль[129] лѣ҃[130]. рѯ҃[130]. и҆[131] роди

---

107) мафусалу Л. Ар. $Р_3$. Сав. $В_1$. Т.; — саи҆ла Вил. $В_2$. $Р_2$. $П_1$.; —са́и҆лоу $К_1$.; —саи҆лъ $В_3$. У.; ѳамꙋсаи҆ла С.; глосса: матоушала҃ Вил. $В_2$. $К_2$. 108) и҆ оу҆годи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$ $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_2$. С. Т. Ар. $Р_3$. 109) *проп.* А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$ С. Т. У. $Р_3$. 110) глос.: хано҃ Вил.; и҆ є҆нѡ́хь М. Г.; писано, какъ вставка, на поляхъ У.; *вст.* къ Ар. 111) Бв҃и Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 112) житъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 113) глос.: хано҃ ѯ҃е. $Р_1$. 114) рожь Л. Ар.; по рожьствѣ М. Г.; *проп.* $Р_3$. Сав. 115) мафусалу Л. Ар., *проп.* $Р_3$. Сав.;—сале́вѣ М. Г.; — саи҆леве С. Т.; — са҆лѣ $Р_2$.;—саи҆ловѣ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. У. 116) т҃. Вил. $В_1$. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. Т. 117) *вст.* и҆ взѧ є҆го Бг҃ Вил. $В_2$. $К_2$. $П_1$.; *вст.* и҆ взѧтъ є҆го Бг҃ъ послѣ рожⷣенїа сн҃овнѧ (*вст.* т҃. лѣтъ $К_1$. Т.) $В_1$. $К_1$. Т. 118) бы Л. Ар. $Р_3$. Сав. $Р_1$. 119) всѣхъ дн҃ий Л. Ар. $Р_3$ Сав. 120) ёноховъ Л. Ар. $Р_3$. Сав.; є҆но́хы̀ М. Г.; є҆нохобы $К_1$ $П_1$. Т.; є҆нохобы҃ $Р_2$. С. 121) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. 122) м҃ Ар. 123) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. Ген $К_1$. $Р_2$. 124) *проп.* Ген. Н. 125) ѡ҆брѣтаашѧсѧ $Р_3$. 126) ꙗко Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* же $К_1$. 127) ї Л. Ар. 128) живе Л. Сав.; жи́вь М. Г.; начиная съ и живе до ї ѻ҆мре (ст. 31) вкл. писано другимъ, худшимъ, почеркомъ, чѣмъ до 24-го ст. вкл. и далѣе, съ 32-го Л. 129) мафусала Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.,—саи҆лъ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. Т. У.; глос.: матѻ҆шела҃ $К_1$.; глос.: ма́тꙋшела҃. рн҃з. Т. 130) лѣ҃ ро҃з Л.; *проп.* лѣ҃ — мафꙋса́лъ вкл. $К_2$.; лѣ҃ рн҃з М. Г., р҃. лѣтъ. и҆. ѯ҃. и҆. є҃. Ар.; лѣ҃. р҃. и҆. ѯ҃. А. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. Т. У.; на поляхъ еще: маѳꙋсаль рн҃з $К_2$.; лѣ҃ р҃. и҆. ѯ҃з (ѯ҃з по скобели) Вил. 131) *проп.* Л.

Ламеха. 26. и҆[132] жи́тъ[133] Мафꙋса́лъ[134] рожь Ламеха лѣть, пв҃[135]. и҆ роди[136] сн҃ы и҆ дщери. 27. и҆ бы҃ всѣ҃ дн҃їи Маѳоусаловѣ҃[137] ꙗ҆́же[138] житъ[139] лѣ҃[140]. ѳ҃[141] со҃[141]. и҆[141]. ѯв҃[141]. и҆ оу҆́мре[142]. 28. и҆[143] жи́тъ[144] Ламе́хъ[145] лѣ҃[146]. рп҃и[147]. и҆ роди сн҃а[148]. 29. и҆ наре҃[149] и҆́мѧ є҆́моу Ноѥ҆[150]. гл҃ѧ, съи҆[151] покои҆т[152] мѧ[152] ѿ дѣ́лъ[153] мои҃[154]. и҆ ѿ[143] печали[155] роукꙋ[155] моѐю[155].

---

132) *проп.* и҆ житъ—и҆ оу҆мре вкл. Ар.; *проп.* и҆ житъ — лѣть п҃в. вкл. P_2.; *проп.* и҆ житъ—ламеха вкл. С. 133) жи́вѣ М. Г. Сав.; лѣтъ (sic) B_1. 134) мафусала Л. Г. М. P_3. Сав.;—саи҆лъ А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_3. $П_1$. P_1. Т. У. 135) х҃. Л.; п҃з. М. Г.; п҃, и҃в (по скобели) Сав.; ѿ. и҆. (*проп.* и҆ Вил. B_3. У.). в҃. А. Вил. B_3. K_3. У.; ѿ. и҆. (*проп.* и҆ B_2.). г҃. B_1. B_2. K_1. K_2. $П_1$. P_1. Т.; и҃ (ѿсмъ Н.) со҃. и҆. г҃. Ген. Н. $П_2$.; глос. (кинов.): матꙋшла҃ рп҃з P_1.; глос. (кин.): р҃. и҃. з҃. K_1. 136) породи P_2.; ро́диста (sic) М. Г. 137) *проп.* Л.; ма́ѳоусаловь М. Г.; матꙋсалъ P_3. Сав.; —ловы҃ Ген. Н. P_2. С.; — саи҆лѡ́вы҃ А. Вил. B_1. B_2. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. Т.; — саи҆ловѣ҃ У.; — саилевѣ҃ B_3. 138) *проп.* P_2. С.; вь юже (но зачеркнуто) Сав. 139) живе мафусала Л.; *проп.* P_2. С.; зачеркнуто Сав. 140) *проп.* K_2. 141) ѳ҃. со҃. ї. оѳ҃ Л.; ѳ҃. со҃ (ц҃. K_1. K_2.) и҆ (*проп.* и҆ K_1) .ѯ҃. и҆ (*проп.* и҆ K_1.) .г҃. (.в҃. P_2. С.; є҃. $П_2$) А. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У.; ѳ҃. со҃ и҆. (*проп.* и҆ Ген.) .ѯ҃. и҆ (*проп.* и҆ Г. М. P_3. Сав.) .ѳ҃. Вил Ген. Г. М. P_3. Сав. (въ Ген. единицы ѳ҃—по скобели). 142) оу҆мреть B_1. K_1. K_3. $П_2$. Т. Г. М. P_3. Сав. 143) *проп.* Л. 144) живе Л., бы҃ Г. 145) глос.: мелехъ Вил. B_2. K_2. 146) *проп.* лѣ҃— и҆ жи҃ ламехъ (ст. 30-ый) вкл. P_2. С. 147) ро҃и Л.; рп҃в М. Г. Вил. B_2. K_2. $П_1$.; р҃. и҆. п҃. и҆. в҃. P_1; рп҃ (р҃. и҆. п҃. Т.). и҆. и҃ B_1. А. K_3. Т.; р҃. и҆ (*проп.* и҆ B_3.) и҃ У. B_3.; р҃. и҆. п҃. Ар.; глос.: мелехъ р҃. п҃. з҃. K_1. P_1. Т. 148) сн҃ъ Ар. Г. М. P_3.; сина (изъ синь) Сав. 149) прозва Л. Г. М. P_3. Сав. 150) нои Л. 151) сесь Л. 152) и҆мать покои҆ти на҃ Ар. 153) дѣлесъ P_3. Г. М. Сав. 154) наши҃ Ар. 155) печалиї р. м. Л.; скръбныхъ рꙋкъ нашихъ Ар.

и҆ ѿ ꙁемлѧ ю҆́же проклѧ[156] Гь҃ Бъ҃. 30. и҆[157] жи҃[158] Ламехъ роди́въ[159] Но́ѧ лѣ҃[160]. рѯ҃е[161]. и҆ роди̑ сн҃ы[162] и҆ дъщери[163]. 31. и҆ бы҃ всѣ҃ дн҃їи Ламехо́выхь[164] лѣ҃[165], ѯн҃г[166]. и҆ оумре҃[167]. 32. И҆[168] бѣ҃[169] Но́е[169] ф҃[170] лѣ҃[170]. и҆ роди̑[171] сн҃ы[172] три҃[172]. Си́ма. Ха́ма. Ꙗ҆фета.

Глава VI.

1. и҆[1] бы҃ е҆гда на́чѧша чл҃ци мно́ꙁи бы́вати[2] на ꙁемли. и҆ дъщерѧ роди́шѧсѧ и҆́мъ[3]. 2. ви́дѣвше же[4] сн҃ове Бж҃їи[5] дъще́рѧ члч҃ѧ[6] ꙗ҆ко добры соуть. и҆[7] поꙗ҆шѧ себѣ[8] жены҃[9] ѿ всѣ҃ ꙗ҆же и҆ꙁбра́шѧ[10].

---

156) проклѧть $К_1$. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. У. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. (въ Вил. оконч. тъ—позднее), прокленеть Т. 157) *проп.* и҆—оу҆мре҃ вкл. Ар. 158) живе Л. Сав. (въ Сав. — изъ жить). 159) рожъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* $Р_2$. 160) *проп.* $Р_3$. 161) ѵ҃ Л; ф҃. и҆. ч҃е (все—по скобели поздн. рук.) Вил.; р҃. і҆. (*проп.* и҆. $В_1$. Ген. $К_3$. Н.) ѯ҃ и҆. е҃. А. $В_1$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. 162) синовы Сав. 163) дщерь $Р_2$. 164) ламеховъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; - вѣхъ $Р_1$. 165) *проп.* $К_2$. $Р_2$. 166) з҃. сѣ҃ и҆. нг҃. М. Г. $Р_3$. Сав.; ѱ҃. и҆. (*проп.* и҆ А. $К_3$) н҃. і҆. г҃. $К_2$. А. $К_3$. Т.; ѱ҃. ї. о҆з (союзъ „ї“ и двѣ послѣднія цифры — по скобели) Вил.; ѱ҃. и҆. г҃. $В_1$. 167) о҆мре Л. Вил. Ген. $К_2$. Н. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. 168) *проп.* Л.; на поляхъ загл. (кинов.): нои сн҃ве е҆го. Т. 169) бѣ҃ ной А. $В_1$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н $П_2$. $Р_2$. С. Т. У.; бы҃ нои Ар.; ной бѣ Л. 170) еще на поляхъ: нои҆. ф҃. $Р_1$.; лѣ҃. ф҃. (е҃. сѣть М. Г. Сав.) А. $К_3$. Ар. Г. М. Сав.; ф҃. (sic) сѡ҃ лѣ҃ $Р_2$.; е҃. сѣ҃ лѣтъ $Р_3$. 171) *вст.* нѡѐ М. Г. $Р_3$. Сав.; *вст.* ной Л. 172) г҃. сн҃ы Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_2$.; сн҃ы и҆ дщерѧ. г҃. С.

Глава VI-ая. 1) Заглавіе: Гла҃. ѕ҃. Ген. $К_2$. Н. 2) быти Г. 3) *вст.* й Л.; на поляхъ загл. (кин.): о҆ жена҃ Т. 4) *проп.* Л. 5) сꙋ҆ны $В_1$.; глос.: со҆ꙋ҆дны $В_2$. $К_3$; *вст.* ї Л. $Р_2$. 6) члвчкыꙗ Л. Ар. Сав. (оконч. ꙗ приписано рук. кор. Л.). 7) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 8) собѣ Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $К_3$. Н. С. Т. 9) женѣ А. $В_3$. $К_3$. У. 10) за этимъ стихомъ послѣ толкованій, идетъ стихъ 5-ый, а за нимъ уже 3-ій Ар. (Л. 21 об.).

3. и рє̀ Гъ[11] Къ не[12] имать пребыти[13] дхъ мои въ человѣхъ сихъ въ вѣкы, занѐ соуть плъть, боудѹт же днїе ихъ. рк[14]. лѣ[14]. 4. исполини[15] же бѣахоу[16] на[17] земли[17] въ дни[18] ѡны[18]. и[19] посл[20] ико же[21] вхожахѫ[22] снове Кжи къ дщерє̀ человѣческымъ. и рождахоу[23] себѣ[23]. и[24] ти[25] бѣахѫ[26] сполини[27]. иже[28] ѿ[29] вѣка[29] человѣци[30] именити. 5. видѣвъ же Гъ Къ ико оумножишасѧ[31] злобы[32] человѣкѡ[33] на землѝ. и всакъ[34] кто[34] помышлаєтъ[35] въ срдци своемъ прилежно

---

11) *проп.* Ар. 12) и (sic) Н. 13) пребити У. B_3.; глос.: пребитїи K_3. Н.; пребити (а—на поляхъ глос.: пребыти) Ген., пребыти (со значками сноса, а па поляхъ—ничего) А.; пребывати Ар. 14) лѣ. р. и. (*проп.* и Г. М. P_3. Сав.) к. Л. Г. М. P_3. Сав, р. и. к. лѣтъ Ген. B_3. P_1. P_2. С. У. (лѣтъ писано сверху стр. позд. рук. Ген.). 15) гиганти Ар. 16) бахѫ Л. P_2. С.; кхѫ P_3. Г. М. Сав. 17) приписано позднѣе P_2.; *проп.* С. 18) ты дни Л., дни ты Ар., тыѫ дни P_3. Г. М. Сав. 19) *проп.* и посл—кхѫ сполини вкл. Ар. 20) *вст.* же Л. 21) *проп.* Л. 22) внидахѫ Л; взлзкхѫ (изъ взлкзахѫ) P_3.; вьлазехоу М. Г; взсхожлахоу Вил. B_1. B_2. K_1. $П_1$. P_1. Т. 23) рождахѫсѧ кси (ксїи K_1) А. B_2. K_1. K_3. $П_1$. P_1. Т. У.; рождахоусе М. Г.; рожахоу себѣ сїи (но себѣ сїи — по скобели позд. рук.) B_3., рождлахѫ себѣ P_3. Сав.; рожахоу себѣ си Ген. Н.; ражахоу собѣ (собѣ—по скобели, а на поляхъ глос.: сїи) Вил.; рождхусе ксї (надъ слогами се кси знаки сноса, а на поляхъ глос.: сѧ ко сѝ) K_2.; рождхусе (е по скоб.) кѣ (далѣе заскобл.) B_1.; ражахоусѧ (но сѧ зачерк.) себѣ си $П_2$; ражаху себе сїы (сїы изъ сии рук. кор.) Л. 24) *проп.* Л. 25) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 26) бахѫ ѿ вѣка Л.; кѣхоу М. Г. P_3. Сав. 27) исполини Л. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. P_1. P_2. С. Т. У. 28) *проп.* Л. Г. М. P_3. Сав. 29) *проп.* Л. P_1. С. 30) *проп.* человци—Бѫ ико вкл. С. 31) оумножися Л. 32) злоба Л.; на поляхъ глос. кипов.: злóба Т. 33) человѣка Л.; человѣческым Ар. Г. М. P_3. Сав. 34) всакъ стеръ Л. Ар; кжо и P_3. Г. М. Сав. 35) помышлма $П_2$.

на[36] злаа[36] всѧ[36] дни[36]. 6. и помыслиⷭ Бъ ꙗко сътвори[37] ѵлка на[38] земли[38], и размыслї[39]. 7 и[40] рⷱ Бъ[41] да потрѣблю ѵлка егоже[42] сътворихъ ѿ[43] земл҃а. ѿ[44] ѵлка[44] даже[45] и[46] до скота. и[47] ѿ гадь[48] даже[49] и[50] до[51] птиць нб҃ныхъ. ꙗко размыслиⷯ ꙗко[52] сътвориⷯ[53]. 8. Ноⷩ[54] же ѡбрѣте блгⷭ҇ть прⷭ҇ Гмь Бмь[55]. 9. Сиⷭ҇[56] же[57] бытїа Ноева. Ноⷩ[58] ѵдкъ[59]

---

36) всѧ дни на злаⷩ Л.; *прот.* злаа С.; на злаⷩ бх всѧ дни Р₃. М. Г. Сав.; на злокоⷹ всѧ дни Ар. 37) сѵтворⷩ С.; сткорихъ (хъ — дописано рук. кор.) Л.; сотворⷩ Р₂. 38) *прот.* Р₂. С. 39) *вст.* на рⷱци своⷩ Р₃. Г. М. Сав.; размыслихъ (*вст.* Бх У.) В₃. У. 40) *прот.* Р₂. С. 41) *прот.* Л. У. 42) предложеніе: егоже — ѿ земла вкл., опущенное въ текстѣ, стоитъ на поляхъ П₂. 43) *вст.* лица Л. Г. М. Р₃. Сав. 44) *прот.* П₂. 45) *прот.* Л. Ар. Г. М. Р₃. Сав. 46) *прот.* Ар. Г. М. Р₃. Сав. А. В₃. К₃. У. 47) *прот.* Р₂. С. 48) гада А. Вил. В₂. В₃. Геп. К₁ К₂. К₃. Н. П₁. П₂. Р₁. Р₂. С. Т. У. 49) же Вил. А. В₁. В₃. Ген. К₁. К₂. К₃. Н. П₁. Р₁. Р₂. С. Т. У.; *прот.* Ар. Л. Г. М. Р₃. Сав. 50) *прот.* Ар. Л. Г. М. Р₃. Сав. 51) ѿ Вил. В₁. В₂. В₃. К₁. К₂. К₃. П₁. П₂. Р₁. Р₂. С. Т. У.; и ѿ Ген., и Н ; *прот.* А. 52) еже Р₃. М. Г. Сав.; иже П₂. Р₁. С.; *вст.* (поздняя) же Т.; к въ ꙗко переправлено въ ж рук. кор. Л. 53) *вст.* кинов. заглавій: *а)* ѡ ноиⷩ и ѡ҇ (*прот.* ѡ Сав.) кокчезⷯ М. Г. Сав.; *b)* ѡ҇ ноиⷩ Р₃. 54) ноⷩе М. Г. Р₃. Сав. 55) Съ слѣдующаго, 9-го стиха, начинается 2-ая часть Бытія, что въ рус. четьихъ спис. на поляхъ или въ самомъ текстѣ и обозначено: *а)* Сиа (*прот* К₁) бытейскаⷩ (-кыа Т. К₁.) книги (книга быт. П₂.) к҃. часть Р₁. К₁. П₂. Т.; *b)* Сиⷩ книга бытиⷩ. перⷭ҇каⷩ (sic) часть С.; *c)* Бⷩ҇ (Книга бⷩ҇ Р₂) котораⷩ чⷭ҇ Н. Ген. Р₂.; *d)* Бытїе которое часть. перⷭ҇каⷩ (sic) К₂.; *e)* часть котораⷩ ѡ кокчези К₃. Въ другихъ рукописяхъ на поляхъ стоитъ лишь цифра .к҃. 56) Си Л. Г. М. Р₃. Сав.; *прот.* Сиа—ноева (вкл.) Ар. Р₂. С. 57) *прот.* Л. Г. М. Р₃. Сав. П₁. 58) тⷯ А. Вил. В₂. В₃. К₃. П₁. У.; ноⷩе М. Г. Р₃. Сав. К₂. П₂. Р₁.; *вст.* въ Л. Г. М. Р₃.; *вст.* же кⷯ Сав. 59) *вст.* кⷯ В₁. К₁. Т.; *вст.* кⷭ҇ Ар.

праведенъ сый[60] и[61] съкрѣшенъ[62] въ всемъ[63] родѣ (Л. 7-об) своемъ. Бу[64] вгоди Ноѥ[65]. 10. роди[66] же[67] Ноѥ[68] три[69] сыны[69]. Сима. Хама, Иафета[70]. 11. оскврънижѐсѧ[71] земла[72] прⷮ Бмь[73]. и напълнисѧ[74] непра́вды. 12. и ви́дѣ Гь Бъ землю и бѣ оскверънена. ꙗко оскверъни всѧка[75] плⷮ поуть свои на земли[76]. 13. и рⷮе Гь[77] Бъ Ною[78]. врѣма всѧкого[79] ꙋ́ка прїиде[80] прⷮ мⷯ. ꙗко напълнисѧ[81] земла неправды[82] ѡ нихъ. и сⷮе а̀зъ[83] разсы́плю[84] землю[85]. 14. сътво́ри оубѡ[86] ковегъ[87] ѡ дрѣвъ негниющихъ[88]. на[89] четы́ри[89] оу́глы[89]. прѣдѣлы[90] сътво́риши въ ко́вегѣ. и посмоли́ши[91] въноутрьдоу

---

60) бⷭ А. B_2. B_3. Ген. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. У; *прот.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. B_1. Вил. K_1. Т. 61) *прот.* Л. Г. М. Сав. 62) *вст.* съ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 63) *прот.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 64) и А. Вил. B_1. B_2. B_3 Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У. 65) *вст.* Бжⷣ А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У.; ноё Л. Г. М. P_3. Сав. 66) и роди P_3. Вил. B_1. B_2. K_1. K_2. $П_1$. Т. 67) *прот.* Г. М. P_3 Сав 68) *прот.* Г. М. P_3. Сав.; ное $П_2$. 69) сіи три М. Г. P_3. Сав. 70) *вст.* и B_1. K_1. Т.; афета P_2. С. 71) *прот.* же С. 72) *прот.* С. 73) Гмь А. 74) исполнисѧ земла Л.; исполнисѧ Ар. Г. М. P_3. Сав. 75) кмкъ С. 76) на поляхъ заглавіе книов.: ѡ сътвореніи ковчега K_2. 77) *прот.* Л. 78) ноёки Л. 79) кзсего P_3. Г. М. Сав. 80) пріиде Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_2. Н. $П_1$. С. Т. У.; приходіть (хо и і—поздпѣе) P_2. 81) ісполнисѧ Л. Ар. 82) стоитъ непоср. за нихъ Ар. 83) *прот.* С. 84) растла и и Л. Ар. Г. М. P_3. Сав.; *вст.* и и (поздп.) P_2. 85) *вст.* и Ар.; на поляхъ заглавіе (книов.): ѡ сътвореніи ковчега P_3. 86) *прот.* Ар. 87) сокъ Ар. А. Вил. B_1. B_2. K_3. Н. $П_1$. Т. 88) перекиванъ Л.; прекланъ Ар. 89) четверѣнь (ѣ—по скобели) Л.; четьверънъ Ар; четво́рко́ра́нь М. Г. Сав.; четворострань P_3. 90) и (*прот.* Л.) ко́тца Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 91) *вст.* і Л. P_3.

и҆[92] вънѣоу҆дꙋ[92] смолою[93]. 15. и҆ тако съвръши[94] ковчегъ. т҃. лакотъ въ[95] длъготоу ковчегоу[96] .н҃.[97] въ широтоу[98] .л҃.[99] въ[100] вы́сотоу е҆мꙋ. 16. и҆[101] оу҆ꙁѧ[101] сътво́риши ковче҆[102] въ[103] е҆дїнь[104] лакоть. сконча̀еши[105] съврьхоу[106]. двери[107] же ковчегоу[108] сътво́риши[109] въ[110] стра́нꙋ[110]. пождѧ[111] съ[112] стропы[112] сꙋгоубы[113]. трегоубы[114] сътво́риши[115] въ[116] не҆м[116]. 17. и҆[117] се҆ а҆ꙁь потопъ[118] наведоу[118] на ꙁемлю[119].

---

92) *проп.* Г. М. Сав. $Р_2$. С. 93) асфалтомь Л. Ар. 94) створиши Л Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; сътвори (а на поляхъ глосса: съвръши) $П_2$.; сътвори (со значками сноса, но на поляхъ — только цифра ѕ҃.) $К_1$. Т.; свершивь $Р_2$. 95) *проп.* Л. $Р_1$. 96) *вст.* и҆ Л., е҆го̀ М. Г. $Р_3$. Сав. 97) текстъ: н҃.въ широтоу — е҆мꙋ вкл. измѣненъ такъ: и҆ ши́рота е҆мꙋ ла́ктїи. н҃. и҆ ла́ктїи. л҃. ви́сота е҆моу́ М. Г. $Р_3$. Сав.; *проп.* н҃. въ широтоу Ар.; *вст.* локотъ Л. 98) *вст.* и҆ Л.; ширинꙋ $П_1$. 99) *вст.* локотъ Л. Ар. 100) *проп.* Л. 101) свершаѩ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 102) *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; ковчегꙋ А. 103) *проп.* А. 104) *проп.* Ар. Л. Г. М $Р_3$. Сав. 105) *вст.* и҆ Л. $Р_3$.; *вст.* (поздняя) е҆го $Р_2$. 106) *вст.* помостъ А. Вил. $В_2$. $К_2$. $К_3$. (въ Вил. $В_2$. $К_2$—на поляхъ); съвръшахꙋ помостъ $П_2$.; връхоу е҆го Ар.; сверхоу (со значками сноса, но на поляхъ—ѕ҃.) $К_1$. Т. 107) двѣр М. Г. Сав. 108) *проп.* Ар. 109) сътвори А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У. 110) *проп.* $Р_2$. С.; во странѣ Ген. $В_1$. Н. $П_2$; вѡстра (sic) $В_3$.; вь ста҆ноу (sic, но а҆ — по скобели) Сав. 111) подница Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; глосса: подница $Р_2$. 112) *проп.* Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; съ строупы Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_1$. $П_2$ Т. У.; съ строуны С.; съ страны $Р_2$. 113) двокровьны Л. Ар. Г. М. Сав.; двое҆кровны $Р_3$.; соугоубоу У. 114) ї трекровны Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* Ар. 115) строи̑ши Ар. 116) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 117) *проп.* Ар. $Р_2$. С. 118) навожю потопъ воду (во́дою М. Г. $Р_3$. Сав.) Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 119) ꙁемли Вил.

истаити[120] всякоу[121] плъть[122] въ нейже[123] ѥ[124] доухъ животень по̑ нб̃семь, и[125] ѥ̃лико ѥ̑сть[126] на зе̃мли, изм҃рє̃[127]. 18. и̇ поста̀влю завѣтъ мои̇ къ тебѣ[128]. вѣнѝдеши же[129] въ[130] ковчегъ ты[131], и̇ сы̃нове твои̇. и̇ жена твоя. и̇ жены сы̃новъ твои̇̃ с тобою. 19. и̇[132] ѿ[133] всякого[134] скота[134], и̇ ѿ всякого[135] зве̑ри[135], и̇ ѿ всякоя плъти дво̀ѥ̃ двоє. ѿ[136] всѣ̃[136] введеши въ ковчегъ. и̇[137] да питаѥ̀шї̑[138] съ собою моужескыи̇[139] полъ и̇ женьскыи̇[140]. и̇[141] да боудѣ̃[142]. 20. ѿ всѣ̃ птѝць[143] по[144] ро̀дѣ[144]. и̇[145] ѿ всѣ̃ гадъ плъжоущи̇̃[146] по зе̃мли̇̀[147]. дво̀е дво̀е ѿ[148] всѣ̃[148] сѝхъ[149]. вѣнѝдоуть[150] к тебѣ[151] пѝтатиса̀[152]

120) йстлити Л. Ар. B_3. У.; и̇ йстлѝть М. Г. P_3. Сав.; глос.: йстлити K_3.; йстаа̀ти P_2. С. 121) *проп.* Л.; кзса P_3.; кѣе (изъ кѣса́коу) Сав. 122) дшоу М. Г.; дша P_3.; дше (изъ дшоу) Сав. 123) нѣ̑же P_2. С. 124) *проп.* P_2. С. 125) *проп.* Ар. Г. М. Сав. P_2. С. 126) соу́ть Ар. 127) и̇змроу́ть Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 128) *вст.* и̇ K_1. С. Т.; токъ и̇ Ар. 129) *вст.* ты Ар. Г. М. P_3. Сав.; *проп.* Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. $П_1$. С. Т. У. 130) *проп.* А. Н. 131) *проп.* Ар. Г. М. P_3. Сав. 132) *проп.* С.; *проп.* и̇ ѿ—питаѥ̀шї̑ съ собою вкл. Г. М. Сав. 133) всѣхъ гадъ Л. Ар. P_3. 135) всѣхъ зве̑рий. їѿ всѣхъ скотъ Л. Ар. P_3. 136) *проп.* P_2. С., и̇ ѿ кзсъ̃ P_3. 137) *проп.* Ар. Л. P_3. 138) питѣ̈ши Л. 139) мужескъ Л. Ар. 140) женескъ Л. Ар. 141) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_3. Н. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У. 142) будуть Л. P_3. С. 143) *вст.* (на поляхъ кин.) нѣ̑ны P_2. 144) *вст.* (на поляхъ кин.) и̇ ѿ всѣ̃ ско̑ по родѣ P_2.; на родъ (роды Ар. Г. М. P_3. Сав.) и̇ ѻ̈тъ всѣ̑ скотъ на ро̑ (роды Ар. Г. М. P_3. Сав.) Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 145) *проп.* и̇ ѿ всѣ̃—по зе̃мли̇̀ вкл. Г. М. Сав. 146) пресмыкаю̈щихся Л. Ар. P_3. 147) *вст.* на (*проп.* на Г. М. Сав.) ро̑ (роды Ар. Г. М. P_3. Сав.) йхъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 148) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 149) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 150) и̇ кьнѝдоуть М. Г. P_3. Сав. 151) токъ Ар. А. Вил. B_1. B_2. Ген. K_3. Н. $П_1$. Т. 152) питатсѧ Ар.; питѣтися Л.

с тобою. моужескыи[153] полъ и̑ женьскыи[154]. 21. ты же[155] възми̑[156] себѣ[157] ѿ всѣ[158] брашень[158]. ꙗ̑же[159] и̑мате[160] ꙗсти. и̑[161] събереши къ себѣ[162]. и̑[163] боуде[164] тебѣ и̑ ѡ̑нѣмь бра́шно[165]. 22. и̑ сътво́ри Ной[166] все[167] є̑лико[168] заповѣда є̑моу[169] Гь[170] Бъ[171]. та́ко[172] сътво́ри[172].

Глава VII.

1. и̑[1] ре̑ Гь[2] Бъ[3] Ноєви, въни́ди ты̑ и̑[4] весь до́мь твои въ ковчегь. ꙗ̑ко тѧ̑[5] ви́дѣ праведна прѣ̑ мною въ родѣ се́мь[6]. 2. ѿ скот же чи́сты въведи[7] къ себѣ[8] седмеро[9] седмеро[10], моуже́скыи[11] полъ[12] и̑ жен̑скыи[13]. ѿ[14] скот[15] же[16] нечи́сты[17] двое двое, моуже-

153) мужескъ Л. Ар. 154) женескъ Л. Ар. 155) *проп.* С. 156) приймеши Л.; прїими Ар. $Р_3$.; *проп.* възми̑—и̑мате ꙗсти вкл. Г. М. Сав. 157) собѣ Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $К_1$. $К_3$. $П_1$. С. Т. 158) всѧкого брашна Ар. 159) *проп.* ꙗ̑же и̑мате—ѡ̑нѣмь бра́шно вкл. Ар. 160) и̑маши А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т. У.; и̑мати С. 161) *проп.* Г. М. 162) собѣ Вил. $В_2$. $П_1$. 163) да Г. М. $Р_3$. Сав. 164) будуть Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 165) с то́бою̀ вь бра́шно М.; въ брашно с тобою Г.; вь брашно (предшествующее с тобою зачеркнуто) Сав. 166) нѡѐ М. Г. $Р_3$. Сав. 167) вся Л. Ар.; въса Г. М. $Р_3$. Сав. 168) є̑лика Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $П_2$. 169) *проп.* С. 170) *проп.* Ар. Л. 171) *вст.* и̑ Вил. $В_1$. $В_2$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. Т. 172) *перест.* Ар.

Глава VII-ая. 1) *проп.* Ар. Л.; впереди заглавіе — Гл҃а з҃. Ген. $К_2$. Н. 2) *проп.* $В_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. 3) *вст.* къ Ар. Л. 4) *проп.* С. 5) тебе Л. Ар. Сав. (изъ те Сав.). 6) твоѐмъ пре̑мною С.; моѐмъ Н.; по скоблен. мѣсту $Р_2$. 7) въведѣ $В_3$. У. 8) собѣ Ар. $В_1$. С. 9) седмь Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; седмеромъ (sic) С.; седморо $В_3$. У. 10) седмь Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; седморо $В_3$. У. 11) мужескъ Л. Ар.; моу́жескы̑ (sic) С. 12) поло̑ С. 13) женескъ Л. Ар. 14) *проп.* ѿ скот же — жен̑скыи вкл. Г. М. Сав. 15) скота $Р_3$. 16) *проп.* Вил. $Р_2$. С. 17) несущихъ чистъ Л.; сѫщи̑ нечистыи̑ $Р_3$.

скыи[18] по́лъ и̑ жен́скыи[19]. 3. ѿ[20] пти́ць же[21] нб҃ны҃[22], седмь[23] седмь[24] моужескыи[25] полъ и̑ жен́скъıи[26] ѿ[27] пти́цъ же[28] нечи́сты҃ двое двое[29] мѹжескыи[30] полъ и женскы҃[31] прѣпитати[32] пле́мѧ[33] по всеи ꙁемли̑[34]. 4. є҆ще бо̑ дн҃їи[35] се́дмь[35]. и̑[36] а҆́ꙁъ наведоу дожь҃ на ꙁемлю. м҃. дн҃їи и̑[37] м҃. но́щїи и̑[38] потрѣблю всѧ[39] движоу́щаасѧ[40] ꙗ҆же[41] сътвори҃ ѿ ли́ца всеѧ ꙁемлѧ, ѿ чл҃ка даже[42] до скота. 5. и̑ сътво́ри Но́и[43] є҆лико[44] ꙁаповѣда є҆моу Гь҃ Бъ҃. 6. Но́и[45] же[46] бѣ̀[47] х҃[48]. лѣ҃.

---

18) мужескъ Л. Ар. 19) женескъ Л. Ар. 20) й ӧтъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. 21) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$.; *проп.* же—ѿ пти́цъ же вкл. С. 22) чт҃ыи҃ Вил. $В_1$. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $П_2$. Т.; глос.: чистыхъ Ген. Н.; *вст.* чистыхъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. $В_3$. $К_3$. $Р_2$. У.; *вст* чистыхъ (но нб҃ны҃ зачеркнуто) $Р_1$. 23) седмеро Ар. $П_1$. 24) седмеро Ар.; *проп.* $П_1$. 25) мужескъ Л. Ар. $В_1$. $В_2$. $К_1$. Т. 26) женескъ Л. Ар. $К_1$. 27) и ѡтъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. У. (ѡ припис. рук. кор. Л.); текстъ: ѿ пти́цъ — и̑ женскы҃ вкл. стоитъ въ Унд. и У. на поляхъ, какъ вставка (б. поздняя рука, переход. въ скороп.). 28) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. $Р_2$. Т. У.; *вст.* (послѣ пти́ць) нб҃ныихь М. Г. $Р_3$. Сав. 29) *проп.* С. Сав. 30) мужескъ Л. Ар. 31) женескъ Л. Ар. 32) препитѣти Л. 33) сѣмѧ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 34) *вст.* и̑ Ар. 35) се҃мь дн҃їи̑ $Р_1$.; въ дн҃ь се҃мыи̑ С. 36) *проп.* С. 37) *проп.* $П_2$. 38) *проп.* $В_3$. Т. У. 39) всѧко Л.; въсе Г. М. $Р_3$. Сав. 40) движющеёсѧ Л.; движащеє҆сѧ Ар.; движенїе $Р_3$.; въꙁ҃движенїе Г. М. Сав.; движащаꙗ҆сѧ (*вст.* на ꙁемли $Р_2$. С.) $В_1$. А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. У.; движаѧ҃ Ген. 41) ёже Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 42) *проп.* Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; и̑ Ар.; *вст.* и̑ $П_1$. 43) ноё Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. $В_3$. $П_2$.; *вст.* (на поляхъ поздн.) всѧ $Р_2$. 44) є҆лика А.; всѧ ёлико Л.; всѧ є҆лика Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 45) нѡє҆ М. Г. $Р_3$. Сав. 46) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 47) бы҃ Ар.; *проп.* $Р_1$. 48) штисотъ Л.

и потопь[49] бы҃ на ꙁемлю[50]. 7. въни́де же Но́и[45], и҆[51] жена[51] е҆[51] (Л. 8-ой). и҆ сн҃ове е҆го[52]. и҆ жены сн҃овь е҆го[53] съ ни҃м въ ковче́гъ. во́ды дѣлѧ[54] потопныѧ. 8. и҆[55] ѿ всѣ҃х скотъ чи́сты҃х. и҆ ѿ скотъ[56] нечи́сты҃х. и҆[57] ѿ пти́ць чи́сты҃х, и҆ ѿ птиць нечи́сты҃х[58]. и҆ ѿ всѣ҃х га́дъ плѣжоущи҃х[59] по[60] ꙁемли. 9. двѡ҃е[61] двѡ҃е[61] въни́дѡшѧ[62] въ ко́вчегъ мѫжескыи[63] полъ и҆ женьскыи[64]. ꙗ҆коже[65] ꙁаповѣда е҆моу Гь҃[66] Бъ҃[67]. 10. бы҃ же[68] по се҃мї[69] дн҃їи[70] вода потопнаа бы҃[71] на ꙁемлю[72]. 11. въ[73] шестьсо́тное[74] лѣто жи́тїа[75] Но́е҆ва[76]. вто́раго мц҃а[77].

---

49) *вст.* вѡ́дныи М. Г. $Р_3$. Сав. $Р_2$. 50) ꙁемли Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Геп. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; *вст.* и҆ Ар. 51) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. 52) *вст.* и҆ жена ёго Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 53) твои҃х (sic) $П_2$. 54) ради Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 55) *проп.* и҆ ѿ всѣ҃х — скотъ нечи́сты҃х вкл. Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав., *проп.* $Р_2$. С.; текстъ: и҆ ѿ всѣ҃х — скотъ нечи́сты҃х вкл. писанъ въ видѣ вставки на поляхъ У. 56) *проп.* ско́тъ нечи́сты҃х. — нечи́сты҃х и҆ ѿ вкл. С. 57) *проп.* и҆ ѿ пти́ць — нечи́сты҃х вкл. $В_3$. У.; то же выраженіе: и҆ ѿ птиць — нечи́сты҃х вкл. помѣщено въ видѣ вставки на поляхъ $П_2$.; *проп.* Г. М. $Р_2$. 58) *вст.* и҆ ѻ҆тъ скотъ чистыхъ. и҆ ѻ҆тъ (*вст.* ско҃ $Р_3$. Г. М. Сав.) нечⷭ҇тыхъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 59) сущихъ Л. Ар.; прѣсмыкаѫщїи҃сѧ $Р_3$. Г. М. Сав.; плежащи҃х $Р_2$. С. 60) на $П_1$. 61) два два Л. 62) *вст.* к (*проп.* Г.) ноёви (нѡ́ю $Р_3$.) Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; в҆ведоша $К_1$. 63) мужескъ Л. Ар. $Р_2$. С. 64) женескъ Л. Ар.; *вст.* и҆ А. $К_3$. 65) ꙗ҆же $В_3$. У. 66) *проп.* Ар. Л. $Р_3$. 67) *вст.* и҆ Вил. $В_2$. $П_1$.; *вст.* сице сътвори҃ Ар. 68) *проп.* Вил.; *проп.* же по се҃мї — на ꙁемлю вкл. Ар. 69) седмыхъ Г. М. $Р_3$. Сав.; семь Л. 70) дн҃ѣхь М. Г. $Р_3$. Сав. 71) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. $К_2$. $Р_2$. С. 72) *вст.* бы҃ $К_2$.; ꙁемли Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 73) Бы҃ в Л. 74) *вст.* же С. 75) жи́вота $Р_3$. С.; в животѣ Л. Ар. 76) ноёвѣ Л. Ар.; ноѥви $П_1$. 77) *вст.* въ ꙁ҃ и и҆ двадесѧти мц҃ю Л.; *вст.* въ .к҃з. дн҃ь мц҃ю Ар.; *вст.* въ к҃з. дн҃ь: $Р_3$;

въ[78] сьи҆[78] дн҃ь разврѣзошасѧ[79] вси[80] и҆стоуници безд҃ныѧ[81]. и҆[82] двери[83] нб҃е́сныѧ[84] ѿвръзошѧ҃. 12. и҆ бы҃ дожь на землю[85], м҃. дн҃їи. и҆[86] м҃, но́щїи. 13. въ[87] сѣи[87] дн҃ь[87] въни́де Ноѥ[88]. Си́мъ. Ха́мъ. И҆а́фетъ, сн҃ове[89] Ноѥви[90]. и҆ жена Ноѥва, и҆ три҃ жены̀ сн҃овь ѥ҆го[91] съ ни҃[92] въ ко́вчегь. 14. и҆ всѧкь[93] звѣрь[94] по[95] ро́доу[95]. и҆ вси ско́ти по[96] ро́дꙋ[96]. и҆ всѧкъ[97] га́дъ[98] движѫщїисѧ[99]. на[100] земли по[101] родоу[101]. и҆ всѧка[102] пти́ца крилатаа[103] по[104] родꙋ[104]. 15. вънидошѧ[105] къ Но-

---

вст. вь .з҃. ми, и҆ вь к҃. мп҃а М. Г.; *вст.* вь кз҃. дн҃ь (писано по скобели; послѣднее стертое слово было мп҃а) Сав.; *вст.* (на поляхъ киноварью) в. з҃. и и҆ вдванадесѧты҃ мп҃а $Р_2$. 78) в҆ тои $Р_2$.; весь $В_1$. А. Ген. $К_2$. Н. Т. У.; вѣсь (с сверху строки рук. кор.) Л.; въ сѣмыи $П_2$. $К_1$.; противъ этой строки на поляхъ заглавіе: ѡ҆ потопѣ $Р_3$. 79) ѿвръзошасѧ Ар.; разврашасѧ (о сверху строк. рук. кор.) Л. 80) *проп.* Ар. $К_2$. 81) безд҃ны М. Г. $Р_3$. Сав.; безво҃нїи С.; безд҃нїи А. Ар. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$ $Р_2$. Т. У. 82) *проп.* С. 83) хлѧби Л. Ар.; хлѣбы М. Г. 84) *проп.* Г. 85) земли Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $П_2$. 86) *проп.* Л. 87) въ тои дн҃ь А. $К_3$. $Р_1$. $Р_2$.; вь дн҃ь тьи҃ М. Г.; вѣсь (с сверху стр. рук. кор.) дн҃ь Л.; весь дн҃ь Н. Ген. 88) ноѝ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; ѥ҆ (въ ноѥ) изъ и Упд.; *вст.* и҆ сн҃ове ѥ҆го Ар. 89) *вст.* же $К_1$. Т.; *проп.* Ар. 90) *проп.* Ар. 91) *проп.* Вил.; ноѥвъ Ар. 92) нима҃ М. Г. 93) вси Л. Ар. Г. М.; вѣ҃ $Р_3$. Аѳ. Сав. 94) звѣрьѐ Л. Ар.; звѣрие земльны М. Г. 95) на родъ Л.; на роды Ар. 96) на родъ Л.; на роды и҆хъ Ар. 97) въси Г. М.; вѣ҃ $Р_3$. Сав. 98) га́ды̀ М. Г. 99) прѣсмыкающїисе и҆ двизающїисе М. Г.; двизаѩйсѧ Л.; движаѩсѧ Ар.; движащїисѧ $К_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С.; *вст.* по родоу $Р_3$. Сав. 100) по Л. Ар. 101) *проп.* $Р_3$. Сав.; на ро҃ Л.; на роды Ар. 102) въсѣ $Р_3$.; в҆сакаа Сав. 103) пер҆ната М. Г.; *проп.* Ар. Л. 104) на ро҃ Л.; на роды Ар. 105) внидꙋ Л.; вьниде М. Г.; вълѣзошѫ $Р_3$. Сав.

ѥви[106] въ ковчегъ. двое[107] двое[107] ѿ всякоа плоти. въ неиже ѥ дхъ животенъ. 16. и[108] въходаще[109] ѿ[110] всякоа плъти вънидоша[111] моужескыи[112] полъ и женьскыи[113]. якоже[114] заповѣда Ноеви[115] Гс[115] Бъ[115]. и затвори Гс Бъ вънѣоудоу[116] ковчегъ[117]. 17. и бы потопъ[118] м дньи. и[119] м. нощьи на[120] земли[120]. и[121] оумножисѧ[122] вода и възѧ[123] ковчегъ. и възнесеса[124] ѿ земла. 18. и одръжашеса[125] вода. и множашеса[126] сѣло[127] на[127] земли[127]. и[128] ношашеса[129] ковчегъ врьхоу воды[130]. 19. вода же[131] одръжашеса[132] сѣло[133] на

106) ноую M. Г. 107) по двое по двое P_3. Ав. Сав. 108) *прот.* Г. М. K_2. 109) входящаѧ Л. Ар.; нисходеща М. Г.; исходще K_2.; *прот.* кзходще ѿ всякоа плати P_3. Сав.; кходшеѣ $Ц_1$. 110) *прот.* ѿ всякоа плати кзнидоша Ар. Л. Г. М. 111) *вст.* ѿ кзскожь плъти P_3. Сав.; *прот.* (зачеркнуто кинов.) P_2. 112) мужескъ Л. Ар. P_2. С. 113) женескъ Л. Ар. P_2.; *вст.* (на поляхъ кинов.) книдоша к ною к ковчегъ P_2.; *вст.* отъ всякоѩ плоти вниду Л.; *вст.* ѿ всякоа плоти книдоша (кьниде М. Г.) кз ноеви (ною М. Г.) к ковчегъ Ар. Г. М. 114) ѩ P_2. С. 115) Гс Бъ (*прот.* P_2 С.) ноеви (ною М. Г.) Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1. P_2. С. 116) *вст.* его Л.; изькьноу его М. Г. 117) *вст.* его P_3. Сав.; ковчезъ (зъ изъ гъ) Л. 118) *вст.* на земли P_3. Сав. 119) *прот.* Ар. B_3. Геп. Н. С. 120) *прот.* P_3. Сав.; по земли М. Г. 121) *прот.* Ар. Вил. B_1. B_2. K_2 $Ц_1$. Т. 122) оумножижеса Л.; умножишасѧ B_1. K_1. Т. 123) взатъ Л. P_3. Сав.; къзет се М. Г. 124) възнесе Л. Ав. P_2. С.; кзнесе и (ѥ Сав.) Ар. P_3 Сав. 125) одержаше и Л.; ѡкьдрькаше М. Г.: ѡдрзжаше Вил. B_1. B_2. K_2. $П_1$. Т. P_3. Сав.; ѡдрзжа и Ар. 126) оумножашеса Л. Г. М. B_1. P_2. С. Т.; оумножашесѧ кода Ар.; оумножишесѧ K_1. 127) на земли зило Л. Ар. P_3. Сав. 128) *прот.* и ношашесѧ—сѣло на земли вкл. Вил. B_1. B_2. K_2. С. Т.; текстъ: и ношашесѧ—сѣло на земли вкл. помѣщенъ въ видѣ вставки позднею рукой на поляхъ K_1. 129) къзкишалашесе М. Г. P_2. 130) на ковчегъ М. Г. P_2.; *прот.* B_3. Ген. Н. $П_2$. У. 131) же Ар. 132) одержаше Л. Г. М. P_3. Сав.; ѡбдержашѣ P_2. 133) на земли

ꙁемли̑[133]. и̑ покры вса го́ры вы́сокыѧ, ꙗ҆́же[134] бѣхѫ[135] по̑ нб҃семъ. 20. пѧтьнадесѧ̑ лако̑ врьхоу[136] възнесесѧ[137] во́да. и̑ покры вса го́ры[138]. 21. и̑ оу҆́мре[139] всѧка[140] плѣ́ть движоущїасѧ[141] по[142] ꙁемли[143]. и̑ вси[144] чл҃ци[144]. 22. и̑ все[145] є҆́же[146] и҆́мать[147] ды́ханїе живо́тьно. и̑ все[148] є҆ли́ко[149] бѣ̑[150] на соусѣ[151], оу҆́мре[152]. 23. и̑ потрѣби[153] вса[154] дви́жоущаа̑сѧ[155] и҆́же[156] бѣа̑хꙋ[157] на лици всеѧ ꙁемлѧ,

---

ꙁило Л. 134) *проп.* ꙗ҆́же—покры̑ всѧ го́ры вкл. P_3.; текстъ: є҆́же по̑ нб҃семь е҃і. лактеи—покры̑ вьсе гори вкл. писанъ на поляхъ скорописью позднею рукой Сав. 135) бѣа̑ху Л. Ар. А. B_1. B_2. B_3. Ген. K_2. K_3. Н. $П_1$. P_1. P_2. Т. У.; *проп.* Сав. С.; бѣше М. Г. 136) *проп.* Г. М. Сав. P_2. С. 137) вьзвы́сисе М. Г. Сав. 138) *вст.* высокыѧ Ар. B_2. 139) оумретъ Л. Г. М. P_3. Сав. 140) всѧ Вил. Ген.; в҆сакаа Сав. 141) движащаꙗсѧ Л. $П_2$.;—жащасѧ С. P_2.; дви́заємаа М. Г. 142) на P_3. Сав. 143) *вст.* птиць. и̑ скотъ. и̑ ꙁвѣрий и̑ всѣ̑ гадъ пресмыкаю̑щихъсѧ по ꙁемли Л. Ар.; *вст.* птицѧ (птице изъ птиць Сав.) и̑ скоты, и̑ ѕвѣри. и̑ вс҃ (всакь Сав.) га́дь прѣсмыкаѫщїисѧ по ꙁемли P_3. Сав.; *вст.* птиць̑ и̑ ско́ть. и̑ ѕвѣреи жи́вотный. и̑ вьсакь га́дь движеми (движимы̑ P_2.) на ꙁе́мли̑ М. Г. P_2. 144) всѧкъ чел҃вкъ Л. Ар. Г. М. 145) всѧчьскаꙗ Л. Ар.; вꙁси (sic) P_3.; вьса́ М. Г. 146) ёлико Л.; є҆лика Ар. Г. М.; *проп.* P_3. Сав. 147) и̑мутъ Л. Ар.; *проп.* P_3. Сав. 148) вьса́ М. Г.; всѧ P_1. 149) є҆ли́ка М. Г. 150) *проп.* С.; бѣше М. Г. 151) суши Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_1. B_2. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. (а на поляхъ глос. — слогъ с҃ѣ K_3.); сꙋши и̑ С. 152) оумретъ Л.; и̑змрѣтъ P_3. Сав.; оу҆мрѣше М. Г. 153) потрѣбисе М. Г. P_2. 154) все Л. Ар. P_3. Сав.; вьса́ко М. Г. 155) вꙁ҆виженьё Л. Ар. Сав.; движенїє P_3.; сꙁданїе̑ М. Г. -жащаѧсѧ P_1.; *вст.* по ꙁемли А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У. 156) ёже Л. Ар. Г. М.; є҆лико P_3. Сав. 157) бѣ Л. Ар. P_3. Сав.; бѣше М. Г.

ѡ[158] ѵа҃ка[159] до скота[160]. гад же[161] и̑ пти́ць нб҃ныхъ. и̑[162] потрѣби́шѧ҃ на[163] зе҃мли̑[164]. и̑ о҃ста ѥ҆ди́нь[165] Но́и[165], и̑[158] соу҃щїи[166] съ ни̑[167] въ ковчезѣ. 24. и̑ възнесесѧ[167] во́да[168] на҃[169] зе҃млею[170]. р҃н.[171] дн҃їи[171].

Глава VIII.

1[1]. и̑ помано҃у Гс҃[2] Бъ̀ Но́а, и̑ всѧкъ[3] зве́рь[3] и̑[4] всѧкъ[5] скоу҃[6] и̑[7] всѧ[8] га́ды[8] и̑ всѧ пти́ца[9], и̑же[10] бѣ҃ахѫ҃[11] съ̀[12] ни̑[12] въ ко́вчезѣ. и̑[13] наведе Гс҃[14] Бъ̀ вѣтръ[15] на зе҃млю. и̑ оу҃ста[16] во́да. 2. и̑ о҃блиши́шѧ҃[17] и̑сточници без҃ны́ѧ[18]. и̑[19] дв҃е́ри[20] нб҃ны́ѧ. и̑ оу҃ста[21] дождь҃[22] ѡ[23]

---

158) *проп.* С. 159) *вст.* и̑ Ар. Вил. P_2. С.; *вст.* да́же М. Г. 160) *вст.* и̑ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 161) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. 162) *проп.* Вил. B_1. K_2. $Ш_2$. Т. 163) ѡ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав.; *проп.* P_2. 164) зе҃мля P_2. 165) ѐдинъ ноѐ Л. P_3. Сав.; нѡѐ (ноѝ Ар.) ѥ҆ди́нь М. Г. Ар. 166) и̑же М. Г. 167) къ̀зви́сисе М. Г. 168) *проп.* B_3. Ген. С. У. 169) по М. Г. 170) зе́мли̑ М. Г.; зе҃млю P_1. 171) дн҃їи р҃н. М. Г.; р҃. и̑. н҃. дний Л. А. B_1. B_3. K_1. K_2. P_1. С. Т. У.

Глава VIII-ая. 1) Отъ ст. 1—3-го вкл. пропущено въ Л.; заглавіе: Гла҃. и̑. Ген. K_2. Н. 2) *проп.* Г. М. 3) всѧ зкр҃и Ар. Г. М. P_3. Сав. 4) *проп.* и̑ всѧкъ— всѧ га́ды вкл. Ар. 5) бысе М. Г.; *проп.* P_3. Сав. 6) ско́ты М. Г. P_3. Сав. 7) *проп.* и̑ всѧ га́ды М. Г. P_3. Сав. 8) всѧкъ гадъ K_2. У. 9) *вст.* и̑ весь скотъ и̑ всѧ гады Ар.; *вст.* и̑ кѣ҃ (кс҃а҃ Сав.) га҃ P_3. Сав.; *вст.* и̑ бысе га́ды̀ М. Г. 10) быса ѥ҆ли́ка М. Г.; ѥ҆лико Ар. 11) кр҃ Ар.; кр҃ше М. Г. P_3. Сав. 12) приписано сверх. стр. позднѣе P_3. 13) *проп.* B_1. K_1. Т. 14) *проп.* Ар. Г. М. 15) дх҃ъ Ар. Г. М. 16) ста P_2. С.; пр҃ста М. Г.; нс҃ѧче Ар. 17) ѿкрышѧ҃ Ар.; затво́рившесе М. Г. 18) без҃нр҃ М. Г. $Ш_2$.; бездны Сав. P_3., безъводнїи С.; без҃ний B_1. Ар. А. Вил. B_3. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $Ш_1$. P_1. P_2. Т. У. 19) *проп.* и̑ дв҃е́ри нб҃ны́ѧ вкл. Ар. 20) хлѣ҃бы М. Г. 21) съ̀ѣсе М. Г.; оу҃дръжасѧ Ар. 22) вода Ар. 23) съ Ар. М. Г.

нб҃си. 3. и҆ въспѧ́ть[24] поиде вода[25] съ[26] ꙁемлѧ[27]. сѧкноути[28] и҆[29] оу҆бывати[29] начѧ́тъ[30] во́ды по. р҃н[31]. дн҃їи[31]. 4. и҆[32] сѣде ковче́гъ въ[33] мц҃ъ[34] седмыи[35] въ[36]. к҃ꙁ[37]. дн҃ь[38], на горахъ А҆рара́тьскы[39]. 5. вода же[40] оу҆ходѧщи[41] малѧшесѧ[42] до[43] десѧтаго[43] мц҃а[43] (Л. 8 об.) въ[44] .а҃і.[45] мц҃ь въ[46] .а҃.[47] дн҃ь[48] мц҃а[49] ꙗ҆ви́шѧсѧ[50] врьси гора́мъ[51]. 6. и҆[52]

---

24) ѡ҆пѧть С. Р$_2$.; текстъ: въспѧ́ть поиде вода съ ꙁемлѧ замѣненъ: поущаашесѧ вода и҆доущи на ꙁемлю̀ Ар.; текстъ: въспѧть поиде замѣненъ: вьдаа́шесе М. Г. 25) *вст.* и҆схо́дещїа М. Г. 26) ѿ Г. М. Р$_3$. Сав. 27) *вст.* и҆ Р$_3$. Аѳ. Сав. 28) текстъ: сѧкноути и҆— начѧтъ во́ды вкл. замѣненъ: и҆ оу҆малѧше вода Ар. Г. М. 29) *проп.* Р$_2$. С. 30) начѧшѧ Р$_3$. Аѳ. Сав. 31) дн҃е р҃н. Р$_3$. Сав.; р҃н. дн҃е М. Г.; р҃. и҆. н҃. дн҃їи Ар. Р$_2$. С.; *вст* (но—зачеркнутая) и҆ бы по. м҃ дне Р$_2$. 32) *проп.* Ар. Л. Г. М. 33) *проп.* С. 34) мц҃а С.; *проп.* Г. М. 35) *вст.* мц҃а М. Г. 36) *проп.* Г. М. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. 37) седмый (ꙁ҃ М. Г.) й двадесѧть (к҃ М. Г.) мц҃а Л. Г. М.; *вст.* мц҃а Ар. 38) *проп.* Ар. Л. Г. М.; *вст.* мц҃а А. К$_3$. Р$_1$. (въ А.—на поляхъ поздн. рук.). 39) а҆ратьскыйхъ Л.; а҆рабитьскы В$_1$. Ар. А. Вил. В$_2$. Ген. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$, П$_2$. Р$_1$. С. Т.; а҆рабитскы (но на поляхъ глосса: а҆рарат҃ски) К$_1$. 40) *проп.* Ар. 41) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р$_2$. С.; ѿходѧщи Р$_3$. Сав. 42) оу҆малѧшесѧ С. Р$_2$.; ѻ҆скудѣваше ѻ҆ходѧщи (ѻ҆ изъ о) Л.; ѡ҆скꙋдѣваше ѿходѧщи Ар. Г. М.; ѡ҆скѫдѣвааше Р$_3$. Сав. 43) до деветаго мц҃а Р$_3$. Сав.; *проп.* Г. М.; до мц҃а десѧтаго К$_2$. 44) *проп.* А. В$_1$. Ген. К$_2$. К$_3$. Р$_2$. С. Т. 45) ёдинъıй же на .і҃. Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 46) *проп.* въ а҃ дн҃ь мц҃а Ар. 47) а҃. ї же Л. 48) *проп.* Л.; *вст.* даже до десетаго М. Г. 49) *проп.* Р$_3$. Сав.; противъ этой строки на поляхъ выноска: вь ꙁі҃ дн҃ь до .г҃. го мц҃а вь .г҃. и же мц҃ь .а҃. дн҃е Сав. 50) ꙗ҆ви́ше же се М. Г. 51) горъ Л. Ар. Р$_3$.; гора́мь Аѳ. Сав. (вм. заскобл. горь Сав.); *вст.* вь десе́тїи мць прьвааго мц҃а М. Г. 52) *вст.* бы по .м҃. хъ дн҃иї (дн҃е. и҆ М. Г. Р$_2$; дн҃їи. и҆ Сав.) Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. Р$_2$.

ѿврьзе Ноѝ[53] ѡ҆конце[54] ковчегоу[54] ꙗ҆же[55] сътво́ри[56]. и҆ посла вра́нь[57] видѣти а҆ще є҆[58] оу҆стоупи́ло[58] воды[59] ѿ[60] ли́ца[60] земли̑[61]. 7. и҆[62] ше̑[63] не о҆братисѧ[64] дондеже и҆зсѧ́че[65] во́да ѿ земля. 8. и҆ посла голоубѧ[66] по[66] немь[66], ви́дѣти[67] а҆ще є҆сть[68] оу҆стꙋпило[68] во́ды[69] ѿ лица земнаго[70]. 9. и҆ не ѡ҆брѣте[71] голоубь покоꙗ[72] нога́ма своима. и҆[73] възвра́тисѧ къ немоу въ ко́вчегъ. во́да[74] бѡ̀[74] бѣа̀ше[75] на[76] лици всеѧ[77] земля. и҆ простеръ[78] роукꙋ свою[79] ꙗ҆тъ[80] и҆[81]. и҆ вънесе и҆[82] къ[83] себѣ[84] въ ко́вчегъ. 10. и҆ прѣмедлївь[85] є҆ще з҃ дн҃їи

53) ноё Л. Г. М. P_3. Сав. 54) ӧконце ковчегу двери Л. Ар.; ковче́гоу ѡ҆кьнце Аѳ. Сав. P_2. С. 55) и҆же М. Г.; *проп.* P_3. Сав. 56) *проп.* P_3. Сав. 57) вра́на Аѳ. P_3. Сав. P_2. С. (изъ врань Сав.); га́врана М. Г. 58) є҆ ѡ҆стѫпила P_3.; ѥ҆ оустоупила Сав. Аѳ.; ѿстоу́пи М. Г.; є҆ ꙋ҆стоупи (sic) P_2. С. 59) вѡда̀ Аѳ. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 60) *проп.* Л. Аѳ. Г. М. P_3. Сав. P_2. (Ар.?). 61) *проп.* Аѳ. Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. 62) *проп.* и҆ ше̑ — ѿ лица земнаго вкл. С. 63) ѿшедъ Л.; и҆зьшь Аѳ. Г. М. P_3. Сав. P_2. 64) врати̑ Л. P_3.; вьзвра́тисе Аѳ. Ар. Г. М. Сав. P_2. 65) съсѧче B_3. У.; и҆сьше М. Г. P_2. 66) по нѥмь голоубь (голѫба P_3) Сав. P_3.; голубь по немь Л. 67) *проп.* Ар. 68) ѿстоу́пи М. Г. P_2.; ѥ҆ оустоупила Сав.; є҆ ѡ҆стѫпила P_3.; *проп.* є҆сть $П_2$. 69) во́да М. Г. P_3. Сав. P_2. 70) земли Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_3. Н. $П_1$. P_1. P_2. Т. У. 71) обрѣтъ Л.; ѡ҆брѣте̑ Ген.; ѡ҆брѣтесѧ (но сѧ зачерк.) K_1. 72) покои̑ М. Г. P_3. Сав. 73) *проп.* Л. Г. М. 74) зане вода Л. Ар. Аѳ. P_3. Сав.; ꙗ҆ко во́да М. Г. 75) бѣ Л. Ар. P_3. Сав.; бѣше М. Г. 76) *вст.* всемь Л. Ар. P_3. Сав. (въ Сав. — поздняя); по вьсеи̑ М. Г. 77) *проп.* Ар. Г. М. 78) простре (*вст.* ноѝ K_1.) А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. Т. У. 79) *вст.* и҆ А. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. P_2. С. Т. У. Ар. P_3. Сав. 80) прїе̑ть М. Г. Сав. 81) є҆го̀ М. Г. Сав. 82) *проп.* P_2. С.; є҆го̀ М. Г. Сав. 83) *проп.* B_3. Ген. Н. У.; кь се́бѣ стоитъ непосредственно за бь ко́вчегь М. Г. 84) собѣ Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. Н. $П_1$. $П_2$. С. У. Ар. 85) оудержавъ (*вст.*

па́кы[86] и҆споусти[87] голꙋбь[88] и҆с ковчегь[89]. 11. и҆ ѿбратисѧ[90] къ немоу[91] къ[92] вечероу[92]. и҆[93] и҆мѧше ли́стъ масли́чень[94] соущь[95] въ оу҆стѣ҃ свои҃[96]. и҆ разоумѣ[97] Но́и[98] ꙗ҆ко ѿстꙋпи[99] во́да ѿ ли́ца[100] земли̑. 12. и҆ оу҆дръжавь[101] є҆ще[102] з҃ дн҃їи дрꙋгы҃[103] пакы[104] и҆споусти[105] голоубѧ[106], и҆ не приложи о҆братитїсѧ[107] къ[108] немоу[108] потѡ҃[109]. 13. и҆ бы҃ въ є҆ди́но[110] и҆[111] въ[112] ше́стьсотноє[113] лѣ́то[114] житїа[115] Ноє҆ва[116]

є҆го Ар.; *вст.* и҆ Р$_3$. Сав.) Л. Ар. Р$_3$. Сав.; пожа҃ и҆ М. Г. 86) *проп.* Г. М. 87) посла́ М. Г.; ѿпусти Л. Ар. Сав.; поу́сти С. 88) го́лоу́ба М. Г.; голꙋбѧ С. 89) ковчега Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. У. 90) възвратисѧ голубь Л. Ар. Аѳ. Р$_3$. Сав.; вьзвра́тисе М. Г. 91) *вст.* го́лубь М. Г. Р$_2$. 92) при вечерѣ (-роу Аѳ. Сав.) Л. Ар. Аѳ. Р$_3$. Сав.; на ве҃ръ С. 93) *проп.* Ар. Л. Г. М. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. 94) *вст.* и҆ Ар.; *проп.* С.; маслиненъ Л.; масли́нныи Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 95) сꙋчець Л. Ар. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$ К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Т. У.; *проп.* Г. М. Р$_2$. С.; соущь Аѳ. Р$_3$. Сав. 96) *вст.* масличенъ С. 97) оуразумѣ (оу писано по скобели) Л. 98) ноё Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 99) оу҆стоупи Ар. Сав.; о҆ступи (крючекъ надъ о приписанъ рук. кор.) Л.; ѡ҆стѫпи Р$_3$.; ѿстоу́пила є҆сть М. Г. 100) *вст.* всеѧ Р$_2$. С. 101) пожа҃вь и҆ М. Г.; *вст.* и҆ Р$_3$. Сав.; *вст.* є҆го Ар. 102) *вст.* дроугꙋю Ар. 103) *проп.* Ар.; *вст.* и҆ Р$_3$. Н. 104) *вст.* и҆ Сав. 105) посла́ М. Г. 106) голубь Л. Сав., голѫбѫ (sic) А. 107) взвратитисѧ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. С.; ѡ҆братисѧ К$_2$. 108) *проп.* Р$_3$. Сав. 109) к тому Л. Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав.; стоитъ непосред. передъ къ немоу Ар. На поляхъ къ ст. 13-му кинов. заглавіе: ѡ҆ и҆шествї нѡ́евѣ и҆с ковчега Р$_3$.; потопъ Р$_1$. 110) шестьсотноё Л. Ар. Р$_3$. Сав. 111) *проп.* Ар. Р$_3$. Р$_2$. С. 112) *проп.* Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. К$_3$. 113) з҃. сьтноѐ М. Г.; х҃, е К$_2$.; а҃. ё Л.; *проп.* Ар. Р$_3$.; прьвою Сав. 114) *вст.* пръвое Ар.; *вст.* и҆ пръво Р$_3$. 115) в животѣ ноёвѣ Л. Ар. Аѳ. Р$_3$. Сав.; жи́вота нѡ́є҆ва М. Г. Р$_2$. С.

въ[116]. а҃[116]. дн҃ь[116] пръваго мц҃а[117]. и҆сѧче[118] вода ѿ ли́ца[119] ꙁемли[120]. и҆[121] ѿкры[122] Ноѝ[123] покровъ[124] ковчегоу[125] и҆́же[126] сътво́ри[127]. и҆[128] видѣ ꙗ҆ко и҆сѧче[129] во́да ѿ лица[130] ꙁемли̑. 14. въ мц҃ь[131] же[131] вто́рыи[131] въ[132]. к҃ꙁ[133]. дн҃ь[134] мц҃а[135] и҆сше ꙁемлѧ[136]. 15. р҃е́[137] Гь҃[138] Бъ҃ Ноє҆ви[139] гл҃ѧ. 16. и҆ꙁыди и҆с ковчега ты̑[140] и҆ жена твоа. и҆ сн҃ове твои. и҆ жены сн҃овъ[141] твои̑ с тобою[142]. 17. и҆ всѧ́ка[143] пло́ть ѿ скота[144] и҆[145] до пти́ць[146]. и҆[147] всѧкъ[148] гадъ движащїисѧ[149] по ꙁемли[150] с[151] тобою[152]. и҆[153] плодитесѧ[154] и҆ множи-

---

116) *проп.* Г. М. 117) *вст.* вь прѣ́вїи мц҃а М. Г.; *вст.* и҆ П$_2$. Р$_2$. 118) о҆скоу́дѣ М. Г. 119) *проп.* Аѳ. Р$_3$. Сав. 120) *вст.* въ мц҃ь же вторыи въ. к҃ꙁ. мц҃ю и҆сше ꙁемлѧ въ. к҃ꙁ. мц҃ю Ар. 121) *проп.* Ар. 122) ѿверꙁе Ар. 123) ноє̈ Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 124) *проп.* Ар.; крѡ́вь М. Г. 125) ковчегъ Ар. 126) ꙗ҆же П$_2$.; *проп.* и҆́же сътвори - и҆сше ꙁемлѧ вкл. Ар. 127) бѣ сьтво́риль Сав. 128) текстъ: и҆ видѣ ꙗ҆ко писанъ, какъ вставка, на поляхъ А. 129) и҆съше Р$_3$. Сав.; о҆ско́удѣ Г. М. 130) *вст.* въсеѫ Р$_3$. Сав. 131) вто́ры̑ же мц҃а М. Г. 132) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. В$_2$.; и҆ въ С. 133) ꙁ҃ и҆ двадесѧть Л.; ꙁі҃ Р$_3$. Г. М. Сав. 134) *проп.* Л. 135) мц҃ю Л.; *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 136) *вст.* ѿврьꙁе ковчегъ Р$_2$.; *вст.* и҆ вь ꙁ҃. и҆ вь к҃. мц҃а ѿвръ́ꙁе ко́вчегь М. Г. 137) и҆ р҃е Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. П$_1$. 138) *проп.* Р$_2$. С. 139) нѡю̀ М. Г. 140) *вст.* же Л. 141) сн҃ъ Р$_2$. С. 142) *вст.* и҆ вси ꙁвѣриє̈. (-ри Р$_2$.) є̈лико (и҆же Р$_2$) суть с тобою̈ Л. Г. М. Р$_3$. Сав. Р$_2$. 143) всѧ Л. Р$_3$.; всакаа Сав. 144) птиць Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 145) *проп.* Л. Р$_3$. Сав.; да́же М. Г. 146) скотъ Л. Р$_3$. Сав.; ско́товь М. Г.; скота Ар. 147) *проп.* Р$_3$. 148) в҃е Р$_3$. Сав. 149) движющийсѧ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С. У. 150) *вст.* и҆ꙁведі Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. Р$_2$. 151) *проп.* с тобою — на ꙁемли вкл. С. 152) собою̈ Л. Р$_3$. Сав. 153) *проп.* Ар. 154) раститесѧ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав., возрастете Р$_2$.

тесѧ[155] на ꙁемли. 18. и҆[156] и҆ꙁыде Но́и[157] и҆ жена е҆го. и҆ сн҃ове е҆го и҆ жены сн҃овъ е҆го съ ни́мъ. 19. и҆ вси ꙁвѣрїе и҆ вси ско́ти[158] и҆[159] всѧ[160] птицѧ, и҆ всѧ[161] движоущаасѧ[162] по[163] родоу[163] своѐмоу[164] на[165] ꙁемли̑[165]. и҆[166] и҆ꙁыдоша[167] и҆с[168] ковчега[169]. 20. и҆ съꙁда Но́и[157] трѣбникъ[170] Бв҃и[171]. и҆ въꙁемь[172] ѿ всѣхь ско́тъ чи́сты[173], и҆[174] въꙁнесе[175] всесъжагаѐмое[176] на трѣбникъ[177]. 21. и҆ ѡ҆бонѧ Гь҃ Бъ҃[178] во́ню[179] бл҃гооу҆ханїа[180]. и҆[181] р҃е Гь҃ Бъ҃[182] Ною[183] не приложоу

155) ꙋмножитесѧ P_2. Г. М. 156) *проп.* Г. М. 157) ноё Л. Г. М. P_3. Сав. 158) *вст.* й всѧкъ (весь Ар.) гадъ Л. Ар.; *вст.* и҆ въси гади P_3. Сав. 159) слова: и҆ всѧ птица писаны въ видѣ вст. на поляхъ друг. чер. P_1. 160) всѧка Л. Ар. Г. М.; вм. всѧ птицѧ—вси (всѧ С.) птицы P_2. С. 161) всѧко Л. Ар.; вьса́кь га́дь М. Г.; въсе P_3. Сав. 162) движющеѐсѧ на ꙁемли Л. Ар. P_3. Сав.; дви́жеисе по ꙁе́мли̑ М. Г.; движащаѧ҃ по лицоу всеѧ̀ ꙁемли P_2. С.; движащаѧ́сѧ B_1. K_1. 163) на роды Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 164) и҆хъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 165) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 166) *проп.* Г. М. P_3. А. K_2. K_3. P_2. С. 167) и҆ꙁиду Л.; и҆ꙁыде М. Г. 168) ѿ М. Г. 169) *вст.* в первыи мц҃а третьѧ́го Л. Г. М. P_2.; *вст.* въ. а҃. мц҃а Ар. 170) ӧлтарь Л. P_3. Сав.; жрътвеникъ Ар. Г. М. 171) Гв҃и М. Г.; Бу҃ Л. P_3. Сав.; къ Бг҃ꙋ Ар.; *вст.* і҃. (sic) С. 172) приѧ́тъ (*вст.* но́и Ар.) Л. Ар. P_3. Сав.; вьꙁе́ть М. Г. 173) *вст.* й ѿ всѣхъ птиць чт҃хъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1. P_2. 174) *проп.* Ар. 175) въꙁнесъ K_2. 176) ӧлкавтоси Л.; всесожьженїе Ар.; вьсеплѡ́дїе М. Г.; въ всѐсъжегаѐмоѐ B_1. А. Вил. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. $Ц_2$. P_1. Т. У.; въ съжегаѐмоѐ Н.; всесъжигаѐмоѐ С. P_2; въсесъжегаѐмаа P_3. Сав.; съжигаѐмоѐ $Ц_1$. 177) ӧлтарь Л. P_3. Сав.; жрътвеникъ Ар. Г. М. 178) *проп.* P_2. С. 179) в҆воню P_2. С.; вонѧ K_2. P_3.; пис. по скобели Вил. 180) бл҃гооуханьну Л.; бл҃гоѧханнѫѫ P_3. Сав. Ар.; *вст.* (sic) воню (-нѧ K_2) А. Вил. B_1. B_3. K_1. K_2. K_3. $Ц_1$. С. У. (но въ Вил. заскоблено); *вст.* заглавія кинов.: о҆ за́вѣте Гн҃и кь нѡю̀ М. Г. P_3. Сав. 181) *проп.* Л. Ар. 182) *вст.* помысль Л. Ар.; *вст.* помысливь P_3.; *вст.* помы́шль М. Г. Сав. 183) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав.; *вст.* и҆ Вил. B_1. B_2. Ген. K_1. K_2. Н.

к томоу проклѧти ꙁемлѧ ꙁа дѣла чл҃чьска[184] ꙁанѐ прилежитъ[185] помы́шленїе[186] чл҃коу[187] прилежно на ꙁлаа ѿ ю҆ности[188] ѐго[189]. не приложоу[190] к томоу[191] ꙋ҆бити всѧкоѧ[192] плъти жи́выѧ[193]. ꙗ҆́же[194] сътво́ри҃ 22. всѧ[195] дн҃и на[196] ꙁемли[197]. сѣꙗ҆тва[198]. и҆ жѧтва[199]. ꙁима, и҆ ꙁнои[200]. лѣто. и҆[201] весноу[202]. дн҃ь и҆ но́щь не прѣстаноуть[203].

Глава IX.

1. и҆[1] бл҃ви Гь҃[2] Ноꙗ и҆ сн҃ы[3] ѐго. и҆ р҃е[4] плодите҃[5] и҆ множитесѧ. и҆[6] наплъните[7] ꙁемлю и҆ ѡ҆бладаи҆те[8] ѐю. 2. и҆ страхъ[9] и҆[9] трепе́тъ[9] ва́шь[10] да боудеть на всѣ҃ ꙁвѣре҃ ꙁемны҃[11]. и҆[12] на всѣ҃

184) чл҃ча М. Г. $Р_3$. Сав.; чл҃вчскаѧ $Р_1$. $К_1$. $Р_2$. С. 185) належить Л. Ар.; приложи҃ $В_2$. $К_2$. 186) помышленїѧ $К_1$. 187) чл҃чко Л. Ар.; чл҃че Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* ї҆е (послѣ точки: ѥ изъ ї рук. кор.) Л. 188) уности Л. $Р_1$. $Р_2$. С. 189) *вст.* и҆ А. Вил. $В_1$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $Р_1$. Т. 190) *вст.* оубо Л. Г. М. $Р_3$. Сав. (но въ Сав. зачерк. кинов.). 191) *вст.* оу҆бо Ар. 192) -киѧ С.; въсеѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 193) живы Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 194) ꙗкоже Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 195) въ сїѧ $Р_3$. Г. М. Сав. 196) *проп.* Л. Ар. $Р_3$.; и҆ М. Г. Сав. (но въ Сав. зачерк.). 197) ꙁемлѧ $Р_3$; ꙁемлю Сав., ꙁе́млѥ М. Г. 198) сѣтва Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 199) *вст.* ї҆ Л. 200) *вст.* и҆ $Р_2$. С. 201) *проп.* Ар. 202) весна Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 203) почиютъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; престаю҆ть $П_2$.

Глава IX-ая. 1) Противъ этой строки загл.: Гла҃. ѳ҃. Ген. $К_2$. Н. 2) Бъ҃ Л. Ар. Вил. $Р_2$. С.; *вст.* Бг҃ъ $Р_3$. Г. М. Сав. $К_1$. $К_2$. $П_2$. $Р_1$. (по Гь҃ заскоблено Сав.); *проп.* $В_2$. 3) сн҃въ А. Вил. $В_1$. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. Т.; сн҃ѡвы $Р_3$. Сав.; сн҃ве М. Г. $В_3$. $П_2$. $Р_1$. У. 4) *вст.* и҆мъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. (Ар.?). 5) раститесѧ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. С.; плодити (sic) $Р_1$. 6) *проп.* Л. 7) и҆сполните Л. Ар. 8) ѡ҆бладаѐте Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $Р_2$. С. У. (Ар. ?). 9) трепетъ вашь (*проп.* Ар.) и҆ страхъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 10) *проп.* Г. М. 11) ꙁемьскыхъ Л.; ꙁе́мльнихь М. Г. Сав. 12) *проп.* и҆ на вс҃ѣ҃ скот҃ѣ҃ ꙁемныхь Л. Г. М. А.; то же выраженіе (и҆ — ꙁемльны҃ вкл.)—въ видѣ вставки на поляхъ Сав.

скотѣ҇х ꙁемныхь[13]. и҆ на всѣхь пти́цахь нб҇ны҇х. и҆ на[14] всѣ҇х движѫ́щихсѧ[15] по[16] ꙁемьли. и҆ на всѣхъ ры́ба҇х морскы҇х[17]. въ[18] роуцѣ[18] ва́ши[19] въдахь[20] ꙗ҆[21]. 3. и҆[22] всѧкъ[23] гадъ и҆же є҆сть живъ, ва́мъ[24] (Л. 9.) боу́деть въ снѣдь. ꙗ҆ко[25] ꙁелїе травное дахъ ва҇м въсе[26]. 4. тѣ҇чїю[27] мѧса въ крови[28] є҆го[29] доуша[29] да[30] не (снѣ)сте[31]. 5. кръви҆[32] бѡ҆[32] ва́ши҇х[33] доушь[33] възы́щоу[34]. и҆[35] ѿ всѧкого ѕвѣри и҆зы́щоу[36]. и҆[37] ѿ роукы чл҇чьскы[38] и҆[39] ѿ роукы[40] моужьскы[41]. бра́та є҆го[42] и҆зы́щю дш҇ꙋ чл҇чю[43]. 6. проли́-

---

13) по́льскы҇х Ар.; *проп.* $Р_2$. С.; ꙁемльны҇х Сав. 14) да (при глоссѣ: на) А. 15) движающихъсѧ $В_1$. А. Вил. $В_2$. $В_3$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. У.; —жащихсѧ $К_1$. $П_2$. 16) на Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 17) *вст.* и҆ $Р_2$. С. 18) под рукы Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 19) вамъ Л. Ар.; ваши—писано въ видѣ вст. на поляхъ А. 20) дахъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. С. 21) *проп.* Ар. Л. 22) *проп.* Ар.; *вст.* на $В_1$. $К_1$. Т. 23) ве҇ $Р_3$. Сав. (изъ заскоблен. вьсакь Сав.). 24) *вст.* да Л. Ар. $Р_3$. Сав. $К_2$. 25) текстъ: ꙗ҆ко ѕелїе—вь сн҇ѣ҇ вкл. писанъ въ видѣ вставки на поляхъ тою же рукой Сав. 26) вь сн҇ѣ҇ М. Г. Сав.; всѧ Л. Ар.; въсѣ $Р_3$. С. 27) развѣё Л.; ра́звѣ М. Г. $Р_3$. Сав.; *вст.* доселе Ар.; противъ этой строки—заглавіе поздн. рук.: о крове ꙗдение $Р_1$. 28) *вст.* и҆ Ар. 29) дш҇а ёго Л. Ар. $Р_1$. $Р_2$. С.; дш҇ꙋ (дш҇е изъ дш҇оу Сав.) є҆го̀ М. Г. $Р_3$. Сав. 30) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$ Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_2$. С. Т. 31) ꙗ҆стѐ М. Г. $Р_3$. Сав.; слогъ снѣ, замѣнившій заскоблен. ꙗ҆ въ текстѣ,—на поляхъ Упд. 32) и҆бо вашю кровь Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆бо кро́вь Ар.; кро́вь бо̀ С. 33) дш҇ь ваши҇х Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. А. $Р_1$. 34) и҆зищю Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; взыщꙋ (sic) $К_2$. 35) *проп.* $Р_2$. С.; *проп.* и҆ ѿ—ѕвѣри и҆зы́щоу вкл. Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 36) взыщꙋ С. 37) *проп.* Ар. Л. $Р_2$. С. 38) чл҇чѧ $Р_3$. Г. М. Сав.; чл҇ческыѧ̀ Т.; *проп.* чл҇чьскы и҆ ѿ роукы $Р_1$. 39) *проп.* и҆ ѿ роукы моужьскы Л.; *проп.* ѿ роукы — дш҇ꙋ чл҇чю вкл. Ар. 40) роукоу $Р_2$. 41) мꙋжескыѧ Т. 42) *вст.* и҆ Г. М. $Р_3$. Сав. 43) чл҇вѹ҇ку Л.

ваай[44] бо[45] кръвь чл҃чю[46], въ[47] кръви[47] мѣсто[47] ѐго проли ѐтсѧ[48]. ꙗко въ ѡбразъ Бж҃їи сътво́рихъ[49] чл҃ка. 7. вы же пло́дитесѧ[50] и мнѡ́житесѧ. и[51] наплъните[52] землю[53]. и мно́житесѧ[54] на неи[55]. 8. и[56] р҃е Гь҃[57] Бъ҃ Ноѐви[58] и сн҃ѡм[59] ѐго[60] гл҃ѧ[61]. 9. с҃е а҆зъ поста́влю[62] завѣтъ[63] мои ва҃м. и пло́доу[64] вашемоу по ва҃с. 10. и всѧкои[65] дш҃и живоущїи[66] съ вами. ѿ пти́ць до[67] ско́та[67] и[68] всѧкого[69] звѣри[69] земнаго[70] и҆же[71] є҃с[72] съ ва́ми[73]. ѿ всѣх и҆зше́ших и҆с ковчега. 11. всѧкомоу[74] животоу земномꙋ[75]. и поста́влю за-

---

44) пролѣꙗй Л.; пролѣꙗи Сав. Аѳ. Г. М. $Р_3$.; проливаѧ $Р_2$. С.; выраж.: проливаꙗи бо кровь чл҃чю писано на поляхъ, какъ вставка А. 45) *проп.* Ар. Л. 46) чл҃вчку Л. Ар. 47) за кровь Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; слово мѣсто писано, какъ вставка, на поляхъ А. 48) да прольётсѧ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. (Ар.?); проливаѐтсѧ $В_1$. 49) сътьори Ар. $В_3$. У. 50) раститесѧ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 51) *проп.* Ар. $Р_3$. С.; *проп.* и наплъните — множитесѧ вкл. $Р_2$. 52) йсполните Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. (те — сверх. стр. рук. кор. Л). 53) *вст.* и ѡбладаите ѐю А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $Р_1$. Т. У. 54) оумножите҃с Ар. 55) далѣе кинов. загл.: о завѣте Гн҃и кь сн҃омь но ѐвѣ҃ж М. Г. Сав. 56) *проп.* Ар. Л. $В_1$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_2$. Т. У. 57) *проп.* $Р_2$. С. 58) нѡю М. Г. $Р_3$. Сав. 59) сн҃вѡм $Р_1$. 60) *вст.* с нимъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; ѐго—какъ встав. на поляхъ Ген. 61) гл҃ще Л. 62) въздвижю Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 63) живо҃т Ар. 64) сѣмѧни Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 65) въсеи $Р_3$. 66) живущей Л. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. У. (Ар.?).; -щои Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; -щꙋи А. 67) й (*проп.* Г. М.) отъ скотъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 68) *вст.* ѿ А. Ар. Сав. (но заскоб. Сав.). 69) всѣхъ звѣрий Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 70) земьскыхъ Л.; земны҃х Ар. $Р_3$.; зе́мльныхь М. Г. Сав. 71) ёлико Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; и ѐже $Р_1$. $Р_2$. 72) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; бѣ Ар. 73) *вст.* и М. Г. Сав. (но заскоб. Сав.) 74) вьсе́моу М. Г. $Р_3$. Сав.; *проп.* всѧкомоу животоу земномꙋ Ар. Л. 75) зе́мльномꙋ М. Г. Сав.

вѣтъ мои къ[76] ва҃м. и҆[77] не оу҆мреть всѧка плъть къ[78] семоу[78] ѿ воды потопныѧ. и҆ не боудет҃[79] потопъ[80] къ[81] се́моу[81] на[82] тлѣнїе[82] всеи[83] ꙁемли[83]. 12. и҆[84] р҃е Гь҃ Бъ҃[85] Ноеви[86]. се҃ ꙁнаменїе ꙁавѣта[87] е҆́же а҆ꙁъ[88] даю тебѣ[89]. межоу[90] мною и҆ ва́ма[91]. и҆ межоу[92] всѧкою[93] дш҃ею[94] жи́вою[95]. ꙗ҆́же[96] є҆с҃ съ ва́ми въ роды вѣ́чныѧ[96]. 13. доугꙋ мою на[97] ѡ҆блацѣх҃[97] поста́влю[97]. и҆ боудеть[98] ꙁнаменїе живота[99] вѣчнаго[100]. межоу[101] мною и҆[102] ва́ми[102] и҆[103] ꙁемлею. 14. и҆ боудет҃[104] є҆гда̀ поѡ҆блачю[105] ѡ҆блакы[106] ꙁемлю. и҆[107] ꙗ҆витсѧ доуга

---

76) *проп.* Ар. 77) да А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_2$. $Р_1$. Т.; *проп.* $К_3$. У. 78) к тому Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 79) *вст.* к тому Л. Ар.; бꙋдь $В_1$. 80) *вст.* водоїю Л. Ар.; пото́па во́дою М. Г. $Р_3$. Сав.; потопа С. 81) *проп.* Ар. Л.; к то́мꙋ М. Г. $Р_3$. Сав. 82) йстлити Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 83) всю ꙁемлю Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 84) *проп.* Ар. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_1$. $Р_2$. Т. У. 85) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 86) нѡ́ю $Р_3$. Г. М. Сав. 87) и҆ завѣтъ $Р_2$. С.; ꙁавѣту Л. 88) *проп.* Г. М. $Р_2$. С. 89) тобѣ Ар. А. $В_3$. Ген. $К_3$. Н. Т. У. 90) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У. 91) вами Л. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $В_1$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $Р_1$. С. Т. 92) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У. 93) въсеѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 94) дш҃ѧ $Р_3$. Г. М. Сав. 95) животныѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 96) и҆же $Р_2$. С. 96) вѣчны $Р_3$. Г. М. Сав. 97) на писано по скобели друг. почерк. Унд.; поставлю на ѻ҆блацѣхъ (ѡ҆бла́цѣ М. Г. Сав.) Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 98) *вст.* въ $Р_3$. Г. М. Сав. 99) ꙁавѣта Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$.; *проп.* Ар. 100) вѣчное Ар. 101) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_2$. Т. У. 102) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 103) *вст.* межю Л. 104) *проп.* Л. 105) поѡ҆блачаю (— чїю $В_3$. У.) А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У. Ар.; поѡ҆блача С. $Р_2$; поѡ҆бычаю (sic) $К_2$.; ѻ҆блачю Л.; ѡ҆блачаѫ $Р_3$. Г. М. Сав. 106) *проп.* $Р_2$. С.; *вст.* на Л. Ар. $Р_3$. 107) *проп.* Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.

моѧ на ѡ҆блацѣ҇х[108]. 15. и҆[109] помѧноу ꙁавѣтъ свои[110]. є҆же[111] є҆ межꙋ҇[112] мною и҆[113] ва́ми. и҆ межꙋ҇[114] всѧкою[115] дш҃ею живою. и҆[116] вьсѧкои[117] плъ́ти[117] ꙗ҆́же[118] є҆сть на ꙁемли. и҆[119] не боу́деть посе҇м[120] вода[121] въ[122] потопь. ꙗ҆ко[123] потрѣбити[124] всѧкоу[125] плъ́ть[126]. 16. и҆[119] боудеть доуга моа на ѡ҆бла́цѣ҇х[127]. и҆[119] оу҆ꙁрю[128] и҆[129] помѧнꙋ[130] ꙁавѣтъ[131] вѣчныи[131]. и҆́же постави҇х[132] межоу[133] мною и҆ межоу[134] всѧкою[135] дш҃ею живою. и҆[136] всѧкои[137] плъ́ти[137] ꙗ҆́же[138] є҆́ на ꙁемли. 17. и҆[139] р҃е Гь҃ Бъ҃ Ноє҆ви[140], сѐ[141] ꙁнаменїе, ꙁнаменїе[142] ꙁа-

---

108) ѡ҆блацѣ҇ Ар. 109) *проп.* Л.; *вст.* тогда Ар. 110) мой Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 111) и҆́же Л. Ар. $Р_3$. Сав. С. 112) со Л.; межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. Т. У. 113) *вст.* межю $Р_2$. С. 114) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$ Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. Т. У. 115) вьсею̀ М. Г. $Р_3$. 116) въ Л. Ар. Сав. 117) всѧкою̀ (-ои́ $П_2$.) плотїю А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У.; вьсеи плъти (*проп.* Г.) $Р_3$. Г. М. Сав. 118) и҆́же Л. Ар., є҆же $П_2$. $Р_1$. 119) *проп.* Л. 120) к тому Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. (въ $Р_2$— писано кинов. надъ строкой), *проп.* С. 121) *проп.* Л. 122) *проп.* Л. Ар. 123) *проп.* Ар. 124) потребихъ Л.; потребитсѧ Вил. 125) въсѧ $Р_3$.; вьса́коє М. Г., все (изъ вьсакоѥ) Сав. 126) плъ́тѝ М. Г. Сав. 127) ѡ҆блацѣ҇ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 128) възрю Л. Ар.; ꙁрю҇ С. 129) *проп.* Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 130) помѧноути Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 131) завѣта вѣчнаго Ар.; ꙁавѣтъ—друг. черн. рук. кор. Л. 132) поу́сти҇х С., постави (sic) Ген. Н. 133) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. У. 134) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. Т. У. 135) въ въсеѫ (sic) $Р_3$. 136) въ Ар. Л. $Р_3$. Сав. (въ всѧкой—изъ вьсѧкои рук. кор. Л.). 137) всѧкою (-кои $П_2$.) плотию (плѡ҇ С.) $П_1$. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_2$. $Р_1$. С. Т. У.; всеи плъти $Р_3$. Сав. (было: вьсакои Сав.). 138) є҆же Ар. 139) *проп.* А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У. 140) к ноёви Л.; нѡю̀ М. Г. $Р_3$. Сав. 141) *вст.* є҆сть $Р_2$. 142) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $В_1$. $К_1$. $К_2$. $Р_2$. С. Т.

вѣта[143]. и҆же[144] є҆[145] межоу[146] мною, и҆ межоу[147] всѧкою[148] плътїю[149] ꙗ҆же[150] є҆сть на земли. 18. бѣша[151] же[152] сн҃ове Ноє҆ви и҆зше҆ше[153] и҆с ковчега, Си́мъ Ха́мъ И҆а҆фетъ[154]. 19. си҃[155] соу҃[156] три҃є[156] сн҃ове Ноє҆ви[157]. ѿ сихъ распло́дишѧ҆[158] по всеи землѝ. 20. и҆ начѧ҃ Но́и[159] тѧжарь[160] бы́ти[160] землѝ[160]. и҆[161] насадѝ[162] ви́ноградь. 21. и҆ пи[163] ѿ вина[164], и҆ оу҆писѧ[165] и҆[166] оу҆спе[166]. и҆ о҆бнажисѧ въ домоу своѐмъ. 22. и҆ ви́дѣ Ха́мъ ѿц҃ь[167] Ханаѡ̀нь[167] наготоу ѿц҃а своѐго. и҆[152] и҆зше҆[168] вънъ повѣда ѡ҆бѣма бра́тома своима.

---

143) *проп.* P_2. С. 144) ꙗ҆́же М. Г.; є҆же (изъ ꙗ҆же) Сав.; же въ иже припис. рук. кор. Л. 145) завѣщахъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 146) межи А. Вил. B_1. B_2. Ген. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. Т.; *проп.* С. 147) межи А. Вил. B_1. B_2. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. 148) въсеѫ P_3. Сав. (изъ вьсакои Сав.$_1$ что въ Г. М.). 149) дш҃ею живою Ар.; плъти P_3. Г. М.; пльтию (но ю приписано позднѣе) Сав. 150) *проп.* ꙗ҆же—и҆зше҆ше вкл. С.; и҆же Ар. P_2. 151) Бѣа҆ху Л.; бѣхоу М. Г. P_3. Сав.; бѧхоу Ар.; при этомъ стихѣ заглавія: *a*) си бытьꙗ сн҃ъ ноёвъ (въ строку) Л.; *b*) о҆ прокле́ти ха́мовѣ М. Г. Сав. 152) *проп.* Ар. Л. 153) и҆сше҆шїи $П_2$. Ар. Сав. (-шеи). 154) а҆фетъ P_2. С.; *вст.* хам же (*проп.* P_2.) бѣ ѻ҆ц҃ь ханаѻ̈новъ (ханаанъ P_3. Сав.; ха́нанеа́нь М. Г.) Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_2 (въ P_2—на поляхъ). 155) *проп.* Л. Г. М. P_3. Сав. (Ар ?). 156) триё сутъ Л. Г. М. P_3. Сав. (Ар.?); сѫ҃ троѐ А. B_1. B_2. B_3. Вил. K_3. Т. У. 157) *проп.* Л.; *вст.* и҆ Г. М. P_3. Сав. 158) расъсѣꙗшасѧ Л. Ар. Г. М. P_3.; раꙗ̀шесе (sic) Сав. 159) ноїе чл҃вкъ Л.; нѡ́е P_3. Г. М. Сав. 160) бы́ти те́жарь зе́млѝ М. Аѳ. Г. P_3. Сав.; тѧжаръ (тѧжаривъ Ар.; *вст.* на P_2. С.) земли быти Л. Ар. P_2. С.; тажарь (-ры P_1.) бы́ти на землѝ Ген. Вил. B_1. B_2. K_2. K_3. Н. $П_1$. P_1. Т. У. 161) *проп.* А. 162) насадити (sic) B_3. У. 163) питъ Л. Г. М. P_3. Сав. $П_2$. 164) него Л. 165) оупитсѧ Л.; оу҆пивсѧ P_3. Г. М. Сав. 166) *проп.* Ар. Л.; и҆ оу҆сноу Сав.; *проп.* и҆ Ген. 167) ѻ҆ц҃ь ханаѻ̈новъ Л. Ар.; *проп.* P_2. С.; ѿц҃ь ханаа́нь М. Г. P_3. Сав. K_2. 168) и҆злѣзъ Л. Ар.

23. и҆ възємша[169] Си́мъ[170] и҆ ’Афетъ ри́зоу и҆[171] възложиста ю҆[172] на ѡ҆бѣ рамѣ[173] свои. и҆[174] и҆доста[175] ѻ҆пакы[176]. и҆ покрыста[177] наготоу ѿц҃а своѐго. и҆[178] ли́це є҆ю ѡ҆пакы[179] зрѧ҆[180]. и҆[181] наготы[182] ѿц҃а своѐго не ви́дѣста[183]. 24. и҆стрєзви́жєсѧ[184] (Л. 9 об.) Но́и[185] ѿ ви́на. и҆ разоумѣ є҆ли́ко[186] сътво́ри[187] є҆мꙋ[187] сн҃ь є҆го[188] меншїи[189]. 25. и҆[190] р҃є, проклѧтъ боуди[191] Ха́мъ[192], рабъ[192] бѫ́дєть[193] братома[194] свои́ма[194]. 26. и҆ рє, бл҃вєнь Гь҃[195] Бъ҃ Сїмѡ́въ. и҆ боудєть Хамъ[196] ра́бъ є҆моу[197]. 27. и҆[198] да распростра́нитъ[199] Бъ҃ ’Афета[200]. да

---

169) приимъша Л. Ар.; прїѧ҃ Р$_3$. Г. М. Сав.; вземъ П$_2$.; -ше Р$_1$. 170) хамъ (sic) Р$_1$.; сифъ (но на поляхъ глос.: симъ) Н.; глос.: сифъ Ген. 171) *проп.* Ар. Л. С. 172) *проп.* Ар. Л. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_2$. С. Т. У. 173) рамени Р$_3$. Г. М. Сав. 174) *проп.* Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 175) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав.; оконч. та изъ те рук. кор. Л. 176) ѿпако Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 177) покрысте Л. 178) *проп.* и҆ ли́це — ѿц҃а своѐго вкл. Г. М. Сав. 179) опакы (о — припис. позднѣе рук. кор.) Л.; пакы҆ Р$_3$. 180) *проп.* Ар. Л. 181) *проп.* А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. У.; а҆ Р$_3$. 182) наготѫ Р$_3$. 183) видѣстѣ (оконч. тѣ изъ те рук. кор.) Л.; *вст.* на поляхъ загл. (кинов.): ѿ проклѧти хамовѣ Р$_3$. 184) и҆стрѣзьивжесѧ Р$_3$. М. Сав. Р$_1$. (рѧ вм. рѣ Р$_1$). 185) ноё Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 186) є҆лика Р$_2$. С. 187) *перест.* Ар. 188) *вст.* болшїи и҆ сн҃ъ є҆го Ген. Н. П$_2$.; *проп.* Л. С. 189) оунѣй Л. Ар.; ю҆нѣи҆ М. Г. Р$_3$. Сав. 190) *проп.* Л. Г. М. Сав. 191) *проп.* Ар. Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 192) ханаѻ́нъ. рабъ хлапъ Л.; ханаань рабъ Р$_3$. Г. М. Сав. 193) бѫди П$_2$. С.; да бѫдє҃ Р$_3$. Ар. Г. М. Сав. 194) братїи своеи Р$_3$. Г. М. Сав. 195) *проп.* П$_2$. 196) ханаѻ́нъ Л.; ханаа́нь М. Г. Р$_3$. Сав.; стоитъ непосред. за словомъ рабъ Р$_2$. С. 197) є҆го Р$_3$. 198) *проп.* Ар. Л. Р$_3$.; заскоблено Сав. 199) оупространитъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 200) и҆а҆фе́та (-фа Л.) Г. Л. М. Р$_3$. Сав.; *вст.* й Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Т. У.

въселитсѧ въ села Симова[201]. и҆ да[202] боудеть Ха҃м[203] рабъ ї҆ма[204]. 28. Ноѝ[205] же[205] житъ[205] по потопѣ лѣть[206]. т҃ии҃[206]. 29. и҆ бы́ша[207] вси[208] дн҃їе[208] Ноєви[209]. лѣтъ[210]. ѳ҃[211] со҃т[211] и҆[212]. .н҃.[213] и҆ ѹ҆мре[214].

Глава X.

1.[1] Си[2] жѐ соу҃т[3] бы́тїа[4] сн҃овъ Ноєвыхъ[5]. Си́ма[6]. Ха́ма[7]. Ї҆а҆фета[8]. и҆[9] роди́шѧ҃с ї҆мъ[10] сн҃ове[10] по потопѣ. 2. сн҃ове[11] А҆фетови[12]. Гемеръ[13] и҆ Магогъ. и҆ Мадаи҆[14], и҆[15] Ї҆ѹ҆а҆нъ[16]. и҆ Є҆лиса[17],

---

201) ха́мова М. Г. Р$_3$. Сав. 202) *проп.* С. 203) ханаѻ́нъ Л. Ар.; ханаа́нь М. Г. Р$_3$. Сав.; *проп.* П$_2$. 204) и҆м В$_2$.; є҆моу Ар. 205) житъ но́и Ар.; жит же ноё Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 206) т҃и лѣ҃т М. Г. Р$_3$. Сав., т҃. лѣ҃т. и҆. п҃. Ар.; т҃. и҆. н҃. лѣ҃т Л. Р$_2$.; лѣ҃т. т҃. Р$_1$.; т҃. и҆. и҃і. лѣтъ К$_2$. П$_2$. С.; послѣдняя цифра въ т҃ии҃ (і) передѣлана изъ заскобл. и, а вторая (и) очень похожа на н Унд. 207) бы҃с Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав., бы҃с же П$_1$. 208) всѣ҃х дний Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. 209) ноёвъ Л. Ар. Г. М. Сав., нѡ́евѣ҃х Р$_3$. 210) *проп.* В$_1$. Т. 211) п҃. К$_1$. К$_2$. Г. М. Сав. 212) *проп.* Г. М. Сав. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_1$. Р$_1$. Т. 213) *проп.* Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_1$. Р$_1$. Т.; н҃ В$_3$. 214) оумретъ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_2$. С. Т.

Глава X-ая. 1) Заглавія: *a*) о҆ рѡ́дослóвы тре҃х (*проп.* Р$_3$) сн҃овь но́евѣ҃х М. Г. Р$_3$. Сав.; *b*) Гла҃. г҃. Ген. К$_2$. Н.; *c*) о҆ сн҃ѣхъ ноєвѣ҃х. и҆ о҆ и҆сшествїи и҆с ковчега. и҆ како раздели҃ страны. Слово. д҃г. Ар. 2) се҃ М. Г. Р$_3$. Сав.; сїа К$_1$. П$_1$. Т. 3) въ видѣ вставки на поляхъ др. рук. Ген. 4) житьѩ Л. 5) ноёвъ Л. Ар. Г. М. Сав.; нѡевѣ҃х Р$_3$. 6) симъ Л. 7) хамъ Л. 8) а҆фета Р$_2$.; ї҆а҆фефъ Л. 9) *проп.* Ар. 10) *перест.* Г. М. 11) *вст.* же Г. М. Сав.; *проп.* сн҃ове—и҆ мосохъ вкл. Р$_2$. С. 12) и҆а҆фетови Р$_3$. 13) гамеръ Л. Г. М. Р$_3$. Сав. 14) мадїи В$_3$. У. 15) *проп.* Л. 16) и҆аоу҆анъ Ар., оу҆лїанинь Г. М. Сав. (слогъ ли затертъ Сав.). 17) єлеса Л.; є҆лисава П$_1$.; за букв. Є҆—заскобл. мѣсто для одной буквы Унд.

и҆ Фовелъ[18]. и҆ Мосохъ[19]. 3. сн҃ове[20] же[21] Гемерови[22]. А҆схазъ[23]. и҆[24] Ривафа[25], и҆ Форгома[26]. 4. сн҃ове же Ӏоуа҆ни[27]. Є҆лиса[28], и҆ А҆фарси́съ[29]. Критс҆тїи[30]. и҆ Родьстїи[31]. 5. ѿ си́хъ[32] разѣ҆лишѧ҆[33] о҆строви. стра́нъ всѣ҆[34] въ[35] земли и҆́хъ. кожд҆о[36] по[37] ѧ҆зы́кѡм и҆[38] рожд҆енїа[39] и҆хъ и҆[40] въ[41] стра́на҆[42] и҆хъ. 6. Сн҃ове же Хамови[43]. Хоусъ[44], и҆ Месъ[45]. и҆[45] а҆раі҆мъ[45], Фоуфь[46]. и҆[47] Ханаа҆нъ[48].

---

18) февелъ А. 19) месохъ. и҆ фейрасъ Л.; *вст.* и҆ тирасъ Ар., *вст.* и҆ таирасъ P_3. Г. М. Сав.; *вст.* и҆ феирасъ P_1. 20) сѐ сн҃ѡве пакы̀ P_3. Г. М. Сав. 21) *проп.* Л. Г. М. P_3. Сав. 22) *вст.* и҆ B_1. K_1. Т.; гамерови Л.; гамерови внꙋци а҆фетови P_3. Г. М. Сав.; гемо-рови B_1. Т. 23) а҆сханасъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 24) *проп.* Г. М. 25) рифафа Л.; рива P_2. С.; рифатъ P_3. Г. М. Сав.; рифата Ар. 26) форгама Л.; торгама Ар. Г. М.; торагама P_3. Сав. (изъ то-рарьгама Сав.); фор҆мога А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. Т. У.; форгамо С. 27) и҆оу҆ни B_1. Вил. B_2. B_3. Ген. Н. $П_1$. P_2. С. У.; и҆и҆ни $П_2$.; и҆а҆ни P_1.; о҆оу҆а҆ни Ар.; ӏꙋаннїи P_3. М. Сав.; и҆оуа́-нины Г. 28) є҆леса Л. 29) фар҆сисъ А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У., а҆ѳа́р҆си М. Г. Сав., тарси P_3.; а҆тар-сисъ Ар. 30) китьстѣй Л.; и҆ ки́тьсцїи (-ьсци P_3. Сав.) Г. М. P_3. Сав.; ки́тъе҆цїи Ар.; ритьстїи B_2. 31) -ъсци P_3.; -стѣ K_3.; *проп.* Ар.; *вст.* и҆ P_2. С. 32) *вст.* же Г. М. Сав. 33) раздѣлише (sic) Сав.; сѧ раздѣлишѫ P_3., *вст.* вьси М. Г. P_3. Сав. 34) всеѩ (sic) Л. 35) *проп.* $П_2$. P_2. С. 36) когождо Л. 37) по҆ K_2. $П_2$. P_2. С. 38) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. С. 39) *проп.* Л. 40) *проп.* Ар. Л. 41) *проп.* $П_2$. 42) *вст.* роженьꙗ Л.; страна $П_2$. 43) -мовѣ P_1.; ламехови P_3. Г. М.; малехови Сав.; на поляхъ замѣтка (ки-нов.): ханови҆ Вил. 44) ха́сь М. Г. 45) меръсаймъ Л.; месъ. и҆ раи҆ P_3. Г. М. Сав.; месъраймъ Ар. 46) фоутъ Ар. Г. М. P_3. Сав. 47) *проп.* С. 48) ханавонъ Л.; ханаѡ҆нъ Ар.

7. сн҃ове[49] Хоусови. Са́ва. и҆[50] Ѐоулафь[51]. и҆ Савата[52], и҆[53] Серга́ма[54]. и҆[53] Савакафа[55]. сн҃ове же Сергама[56]. Саваа҆нъ[57], и҆ Оу҆даданъ[58]. 8. Хоусъ же роди Неврода[59]. съи҆ начатъ[60] щоудъ[61] бы́ти[61] на ꙁемли҆. 9. сьи҆ бѣ҆ споли́нъ[62], ловець прѣ҆ Гм҃ъ[63] Бм҃ь[64]. сего[65] ради҆[66] рекꙋтъ ꙗ҆ко[67] Невродъ споли́нъ[68] ловець прѣ҆ Гм҃ь Бм҃ъ. 10. и҆ бы҆ вла́сть црт҃ва є҆го, Вави́лонъ[69]. и҆ Ѡ҆рехъ[70]. и҆[71] А҆рхадъ[72], и҆ Халаанъ[73]. на ꙁемли҆[74]. Сѐнародъ[75] 11. ѿ[76] ꙁемлѧ тоѧ. и҆ꙁыде же[77]

---

49) *вст.* же Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. 50) *проп.* Л. Ар. 51) ёоуйдахъ Л.; є҆оуи҆латъ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 52) саввата $Р_3$. Г. М. Сав.; сата $Р_2$. С.; савта $П_2$. 53) *проп.* Л. 54) ересманъ Л.; регма Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 55) савъпеꙗ҆х Л.; са́ввателха М. Г.; саввакатa $Р_3$. Ар.; саввакака (по на поляхъ—споска. теха) Сав. 56) йресъмани Л.; сергамли Вил.; гергама С.; германи Ар.; регмани $Р_3$. Г. М. Сав. 57) саваи҆нъ $В_1$.; саванъ Л.; саввaанъ $Р_3$. 58) даи҆да Л.; оу҆дадъ $В_1$.; даи҆данъ Ар.; оу҆таданъ $Р_3$. Г. М. Сав. 59) неврона $П_2$. $Р_2$. С.; новрета $В_3$. У.; неврота $Р_1$. 60) нача Л. $Р_2$. С. 61) быти щюдь Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; на поляхъ кинов. надпись: ѡ҆ невродѣ Сав. 62) и҆сполинъ А. $В_1$. $К_1$. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. (начал. и҆ припис. поздн. $П_1$).; щюдь Л. Ар. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 63) *проп.* Ар. 64) *вст.* (на поляхъ кинов.): ѿтꙋдꙋ и҆ꙁыде при҆чѧ ꙗ҆ко невро҆ крѣпо҆ лѡвець пре҆ Гм҃ь силе $К_2$. 65) *проп.* сего ради—прѣ҆ Гм҃ь Бм҃ъ вкл. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У.; текстъ: сего—пре҆ Гм҃ъ Бг҃мъ вкл. писанъ позднѣе, въ видѣ вставки на поляхъ $К_3$. 66) дѣлѧ Л. Ар. А. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. 67) акы Л. Ар. А. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. 68) щю҆ Л. Ар. А. $К_3$. $П_1$. $Р_1$. 69) глос. багада҆ $К_2$.; въ вавилонѣ Ар.; вавѵ҆лѡ́нꙗ М. Сав.; въ вѵ҆лонꙗ (sic) Г. 70) ӧрхи Л. 71) *проп.* Л. 72) а҆харъ Л. 73) халанъ А. и всѣ др. рус. сп.; хананъ Л.; лаханъ $Р_3$. М. Г. Сав. 74) *вст.* и҆ Вил. $В_1$. $К_1$. $К_2$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. 75) сенаръ Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. Т. У.; серанъ С.; сенаротъ Ар., сѐ народи ꙁемныѫ $Р_3$.; се́нгарь. сѐ нарѡди ꙁе́мльнїѐ М. Г. Сав. 76) *проп.* ѿ ꙁемлѧ тоѧ Г. М. $Р_3$. Сав. 77) *проп.* Л. Ар. Вил. $Р_2$.

Ѧсоу́ръ и҆[78] създа̀ гра҃ Нинивьгїю[79]. и҆ Ровофь[80] гра҃. и҆ Халакъ[81]. 12. и҆ Дасемъ. межоу[82] Невїѐю[83] и҆ межоу[84] Халакомъ[85]. сѐ є҆сть[86] гра҃[87] вели́кыи. 13. Є҆сра́мъ[88] же роди Людїи̑ма[89]. и҆[89] Є҆нн҃ома[89]. и҆[90] Лаваи̑ма[90]. и҆ Нефт҃алима. и҆ Патросинїи̑ма[91]. 14. и҆ Халасонїима[92]. ѿнюдѹже[93] и҆зы́де Филисти́мъ. и҆ Кафефори́мъ[94]. 15. Ханаѡ̀н[95]

---

78) *проп.* Л. 79) ниневгиї Л.; нинеоу̀ Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; нинеьгїю Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. Н. $Р_2$. Т.; неневгїю А. $К_3$. С. 80) ровфъ Л.; ѡ҆роботъ Ар.; роботь Г. М. $Р_3$. Сав. 81) халкъ Л.; ха́лань М. Г. $Р_3$. Сав. 82) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У., меже $Р_1$. 83) ниневгиѐмь Л.; ниневгїею̀ А. Вил. $В_3$. $К_1$ (-гѣ-). $К_2$ (нини-). $К_3$. $П_2$. $Р_2$. У.; ниневгию̀ $П_1$. $Р_1$.; невгиѐю̀ $В_1$. $В_2$. Ген. Н. Т.; ненебгиею̀ С.; нинеоую̀ Ар.; нинеѹиѐж $Р_3$.; нинебиюю̀ М. Г. Сав. 84) межи А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; *проп.* Л. 85) халаномъ $Р_3$. Г. М. Сав. 86) заскобл. Сав. 87) *проп.* $Р_1$. 88) мерсаи̑м Л.; ѐрсамъ $Р_2$. С.; ѐсромъ $П_2$. $Р_1$., месра҃ Ар. Г. М. Сав.; месраим $Р_3$. 89) людий. манейнойма Л.; лю́деи̑ и҆ ана́ми́нь М. Г.; людѣи̑(ма) + *вст.* (на поляхъ) и҆ анами҃ Сав.; людѣима $Р_3$.; людиима и҆ е҆йнои̑ма Ар.; и҆ма (sic) и҆ е҆нн҃ома $Р_2$. С. 90) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆ лаи̑ваи̑ма Ар. 91) тросинїима А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_1$. У.; тросинима $Р_2$. С. Т.; троснїима $П_1$.; патросойма Л.; патросонии̑ма (-нима $Р_3$.) Ар. $Р_3$.; па́ро́солима М. Г. Сав. 92) халасонима Вил. $В_1$. $В_2$. $К_1$. $К_2$. $Р_2$. С., халосонима $Р_3$. Г. М. Сав. $П_1$. Т. 93) ѿтоудоу҃ $П_2$. $К_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. (слогъ тѹ писанъ кинов. надъ слогомъ ню, а еще — глосса на поляхъ: ѿ ни҃же $К_2$.); ѿтоуже҃ М. Г. Сав. 94) писано на поляхъ $Р_1$.; кефефоримъ $В_1$.; кафофориймъ Л.; кафоторїимъ Ар. $Р_3$.; кафо́торисъ҃ М. Г. Сав. 95) хананъ $Р_2$. С.; ханаанъ $К_2$. Г. М. $Р_3$. Сав.; ханавонъ Л.; впереди загл. (кин.): о҆ ха́мѣ М. Г. Сав.

же роди и҆[96] Си́да[97] пръвѣнца[98] си҆[99]. 16. и҆ Хетѳеа. и҆ Є҆воусеа[100]. и҆ А҆мореа[101]. 17. и҆[102] А҆сенеа[103]. и҆ Радїа[104]. и҆ Самарїа[105]. и҆ Мафїю[106]. 18. и҆ посемь разсѣа́шася[107] племена Хананеи҆скаа[108]. 19. и҆ бы́шѧ прѣдѣли Хананеи҆стїи[109] ѿ Сидона[110] даже[111] и҆ до Герара[112] и҆ Газы. до и҆доуще[113] Содомъ[114] и҆ Гомо́ръ[115] даже[116] и҆[117] до А҆дамиль[118]. и҆ Севои҆ма[119]. и҆ до Ласа. 20. и҆[120] сн҃ове Хамовї[120₁] въ племенѣ҆х. свои҆хь. и҆[121] въ ѧ҆зы́цѣхъ свои҆х. и҆ въ селехь свои҆х[122]. и҆[123] въ странахъ свои҆хъ 21. роди́шѧ҆[124]. Си́моу[125]

---

96) *проп.* Ар. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У.; и҆ приписано позднѣе Унд. 97) сита (-ѳа $Р_3$.) Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав. 98) пръвенець Ар. 99) ёму Л.; е҆го Ар.; своего $Р_3$. Г. М. Сав.; с҃. и҃. (sic) С. $Р_2$. 100) -сїа $К_1$.; оу҆сеѧ $Р_1$.; оувусѣꙗ Л. 101) *вст.* и҆ гегресѣꙗ. и҆ еоуса. и҆ нарѣкѣꙗ Л.; *вст.* и҆ гергесеа. и҆ е҆ꙋсана. рꙋкеа $Р_3$. Г. М. Сав.; *вст.* герсеѧ и҆ е҆оуса и҆ а҆роукеѧ Ар. 102) *проп.* и҆ а҆сенеа и҆ радїа вкл. Л. 103) а҆сениѧ $Р_1$.; насенеа $Р_3$. Г. М. Сав. 104) а҆рамїа Ар.; а҆радїа $Р_3$. Г. М. Сав., радѣѧ҆ $В_1$. Вил. $В_2$. $К_1$. $П_1$. Т. 105) самарѣꙗ Л. $П_1$.; самореа $Р_3$. Г. М. Сав. 106) амафѣꙗ Л.; а҆мафию Ар.; а҆матїю М. Г. $Р_3$. Сав.; маѳеѧ С.; мафїа $Р_2$.; мафею $П_1$. 107) -ѧше҆ (sic) $Р_2$.; развѣꙗша҆ Вил. 108) хананеи҆скаго (sic) $Р_2$. С.; ханаанска (-скаа́ М. Сав.) $Р_3$. Г. М. Сав.; хананѣи҆ска Л. Т. 109) хананѣи҆ски Л. 110) *вст.* и҆ $Р_2$. С.; *вст.* же Ар. 111) же Ген.; доже Л. 112) керера Л. Ар.; е҆рары $К_2$. 113) и҆дущи Л.; и҆доущоу М. Г. 114) содомы Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 115) гоморы Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 116) и҆ даже $Р_2$. С. Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* Л. Ар. 117) *проп.* Л. Ар. Г. М. 118) а҆дама Л. Ар. Г. М Сав.; а҆димиль $Р_2$. С.; а҆дма $Р_3$. 119) севъи҆мѧ Ген. Н. $П_1$.; севомѧ Вил.; севоама $Р_3$. 120) сий Л.; си Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. Вил. 120_1) ї изъ є Унд.; хамове $Р_2$. С. $Р_1$. (-вѣ). 121) выраженіе: и҆ въ ѧ҆зыцѣхъ свои҆х—на поляхъ, какъ вставка $П_2$. 122) *вст.* и҆ ꙗзыцѣхъ своихъ. и҆ въ селехъ своихъ (sic) $Р_1$. 123) *проп.* и҆ въ странахъ свои҆хъ $Р_2$. С. 124) *проп.* Ар. Л. 125) и҆ симови Л. Ар.; и҆ си́мꙋ $Р_3$. Г. М. Сав.; си҆м $Р_2$. С.; *вст.* же А. $К_3$. $Р_1$.

бывшꙋ[126] томоу[127] ѡ҆ц҃оу всѣхъ сн҃овъ ѣ҆веровы҃[128] братоу а҆фетовоу[129] старѣйшомоу[130]. 22. Сн҃ове[131] Симови. ѣ҆ламъ[132], а҆сі́ръ[133]. а҆рфаксадъ[134]. Лоуда[135]. рамъ[135]. Каінанъ. 23. сн҃ове[136] а҆рамлі҃[137]. ѡ҆сьоу́лъ[138]. Гамеръ[139]. Месохъ[140] 24. і҃[140] а҆рѣфазадъ[140] роди҆ Каінана[141]. Каінанъ[142] же[143] роди Салоу[143]. Сала[144] же роди ѣ҆вера. 25. и҆[143] ро́дистаса[145] (Л. 10.) ѣ҆вероу два҃[146] сн҃а[146]. има҆ є҆диномоу Фалекъ[147]. въ дни҃ бо҆ є҆го раздѣли́са[148] земла. има҆[149] бра́тоу є҆го и҆ктáнъ[150].

---

126) бъıша Л. Ар. Г. М. Сав.; бъıкше P_2. С.; бы (sic) бъıшѫ P_3. 127) и҆ тому Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 128) —рокѣхъ B_1. А. Вил. B_2. B_3. Ген. K_1. K_3. Н. $П_1$. P_1. Т. У.; вевервъ Л.; кероквъ Ар.; ѣкероквъ P_3. Г. М. Сав. 129) афешю Л.; на҆фе́токоу М. Г. P_3. Сав. 130) -шему Л. Ар. Г. М. P_3. А. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. У.; далѣе—заглавіе кинов.: о҆ сі́мѣ М. Г. Сав. 131) *вст.* же Л. P_2. С. 132) *вст.* и҆ Ар. 133) а҆соу́ръ М. Г. P_3. Сав. P_1; асуръ Л.; а҆гꙋ́ръ Ар.; *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 134) а҆рваѯадъ Л.; а҆ѳракса҆ $П_2$. 135) лудъ. и҆ а҆рамъ. и҆ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав.; лѯдарамъ А. B_1. Ген. K_2. K_3. P_1. P_2. С. Т. 136) *вст.* же Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 137) а҆рімли P_1.; є҆рамли Ар.; а҆рами P_3. Г. М. Сав. 138) ѻ҆съ и҆ оулъ. и҆ Л. Ар.; ѡ҆сиоу́ль (sic) и҆ М. Г. P_3. Сав.; ѡ҆сьıлъ $П_2$. 139) гемеръ K_2.; *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 140) въ рук. Унд.: месохі҃аръ. фазадъ; месохіа́ръ. а҆рфакса́дъ B_1. А. Вил. B_2. B_3. Ген. K_2. K_3. Н. $П_2$. Т. У.; месохі҃аръ. а҆рфаксадъ же K_1; мосохиі҃. а҆рфаѯадъ Л.; месохиа҆. а҆рфаксадъ P_1.; мѡсосн. и҆ (*прот.* P_3.) а҆рфаѯадь М. Г. P_3. Сав. 141) каіна P_2. С. 142) каінъ P_2. С. 143) *прот.* Л. 143,) салы҃ P_3. Г. М. Сав 144) села B_1.; салла P_3. Г. М. Сав. 145) родистажеса Л. 146) сн҃а два҃ М. Г. P_3. Сав. Ар. 147) фалакъ P_2. С. 148) *вст.* кѯса Г. М. P_3. Сав. 149) *вст.* же Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. 150) йектаи҃ Л.; нектань (sic) М. Г. P_3. Сав.; и҆є҆ктанъ Ар. P_1; є҆ктанъ K_2.; и҆ктаинъ P_2. С.

26. Иктан[151] же роди Елмодада[152]. и Салефа[153]. и Асармофа[154]. 27. Савеоу[155]. 28. и Оуфира[156]. и Еоулата[157]. и Ювайва[158]. вьси[159] сйови[159] Ектанови[160]. 29. и бы вьселенїе[161] йхъ. ѡ Маси[162] даже[163] йдоуши[164] Софиры[165]. горы въстоуныа. 30. сїи[165] сйове Симови. въ племенѣ свойхъ[166]. по[167] азыкомъ йхъ[168]. въ селѣ йхъ[169].

---

151) йектай Л.; йктайнз P_2.; йктай С.; йєктанз Ар. P_1.; нектай (sic) М. Г. P_3. Сав. 152) амомзда. да (sic) С.; йммодада P_2.; єломодада K_2.; елмотада P_3. Г. М. Сав. 153) салжфа А. 154) *вст.* и араха (ахара P_1. Г. М. P_3. Сав.). и дора (дорра Ар.; ѡдорра М. Г. P_3. Сав.). и ёзила (аизила P_3. Сав.; аизима Г. М.). и декли (декла Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1.). и гелава (гавала Ар.; гекала P_3. Г. М. Сав. P_1.). и (*проп.* М. Г. Сав.) амовейла (акимаєла М. Г. Сав.; амоке Ар.) Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1.; сармота Ар.; асармала С. P_2.; асармота М. Г. P_3. Сав. 155) і савеоу Л. Г. М. P_3. Сав.; и савею С. Ар.; саке $П_2$.; совеоу B_1. 156) оуфила P_3. Г. М. Сав. 157) ёоустала Л.; соулата (sic) $П_2$.; оулата P_2. С.; єаоулата М. Г.; ієаоулата Сав.; еіоулата P_3. 158) ёовала Л.; їѡкка М. Г. Сав.; сѡкка (sic) P_3.; ѡкакька Ар.; ѡка B_1. А. Вил. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У. (предшеств. союзъ и въ рус. рук. обыкн. соединяется съ именемъ, образуя одно слово: йѡка). 159) *вст.* си Л. Ар. 159) сйоке М. Г. P_3. Сав. Ар. Л. А. Вил. B_1. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. P_1. P_2. С. У. 160) йектани Л. Ар.; нектани (sic) М. Г. P_3 Сав. 161) келєнїе (sic) P_2. С. 162) масита М. Г. P_3. Сав. 163) въ рус. рук. слогъ да (въ даже) присоединяется къ маси, образуя искаженіе имени: масида; доже Л.; *вст.* до М. Г. Сав.; *вст.* и до Ар. P_3. 164) *проп.* Г. М. P_3. Сав.; йдоуѱоу (sic) Вил. 165) софѡры М. Г. Сав.; софирь B_2; сфиры P_1.; сзфиры K_1.; до фиры $П_1$. 165) си Л. М. P_3. Сав. K_2. 166) *проп.* Ар. 167) пѡ P_2. С. 168) своймъ и Л.; *вст.* и B_1. K_1. Т. 169) *проп.* P_1.

и҆[170] въ[171] страна҃ и҆хъ[172]. 31. сѝ племена[173] сн҃овъ Ноєвы҃[174]. по бы́тїємь и҆хъ[175]. по[176] ꙗ҆зы́кѡ҃[177] и҆хъ[178]. ѿ си́хъ разсѣа̀шѧ҃ о̀строви стра́нн҃їи[179] на земли по потопѣ.

Глава XI.

1. и҆[1] бѣ҃ вса земла оу҆ста[2] є҆ди́на, и҆ гла҃ є҆ди́нъ всѣ҃[3]. 2. и҆[4] бы҃ є҆гда̀[5] поити и҆мъ ѿ въстокь[6]. и҆[7] ѡ҆брѣтошѧ[8] въ[9] земли[9] поле[9] Сена̀ръ[9]. и҆ въсели́шѧ҃ тоу҃[10]. 3. и҆ ре҃ чл҃къ къ[11] дрꙋгоу[12]

---

170) *проп.* B_1. K_2. Т. 171) *проп.* Г. М. Сав. 172) *проп.* Г. М. Сав.; *вст.* и҆ $П_2$. 173) колѣна Л. 174) ноёвъ Л. Г. М. P_3. Сав. 175) *вст.* и҆ Г. М. Сав.; и҆ (sic) Ар. 176) выраженіе по ꙗ҆зыкѡ҃ и҆ писано въ видѣ вставки на поляхъ С. 177) ѧ҆зы́коу P_3. Аѳ. М. Г. Сав. 178) *вст.* в селе҃ и҆хъ и҆ (*проп.* B_2. K_2.) въ страна҃ и҆. си племена сн҃овъ ноевы҃. по бытїе҃ и҆хъ. по ꙗ҆зыко҃ и҆хъ Ген. B_2. B_3. K_2. Н. P_1. У.; *вст.* въ селехъ и҆хъ и҆ въ страна҃ и҆хъ А. K_3. $П_2$.; *вст.* в селе҃ и҆. и҆ въ страна҃. сии̇ племена сн҃въ ноєвы҃. по бытїе҃ и҆хъ. по ꙗ҆зыкѡ҃ и҆ в селе҃ и҆. и҆ въ странахъ и҆. и҆ С. P_2. (т. е. диплограф., но въ P_2. си племена— въ страна҃ I⁰ зачеркнуто кинов.). 179) ꙗ҆зыѵьстии Л.; стран҃ни С. P_3. Г. М.

Глава XI-ая. 1) *проп.* P_2. С.; въ началѣ стиха загл.: Гла҃. а҃і. Ген. K_2. Н. 2) оустна Л. Г. М. P_3. Сав. 3) въ въсѣ҃ Г. М. P_3. Сав. 4) *проп.* Сав. P_2. С.; на поляхъ кинов. заглавіе: ѡ҆ стлъпотворени P_3. 5) внегда Л. 6) стокъ Л.; въстока P_3. М. Сав. 7) *проп.* Ар. Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 8) ѡ҆брѣтошасѧ $П_2$. 9) поле на земли сенаӓръ Л.; поле въ земли (·лѥ̀ М.) сенарь (сенар҃стѣ М.; сенаретьсцѣ Г.) P_3. Г. М. Сав. Ар.; поленаръ *вм.* поле сена̀ръ $П_2$.; *проп.* въ земли С.; выраж. в земли писано на поляхъ поздн. рук. P_2. 10) *проп.* С.; тꙋ—сверху строки позд. рук. P_2. 11) *проп.* Л. 12) и҆скренему Л.; по́дроугꙋ Ар.

своѐмоу[13]. прїидѣте[14] да[15] сътво́римъ и҆лова[16], и҆[17] лаи҆на[18]. и҆[19] и҆спечемь ꙗ҆[20] о҆гнемь. и҆ быша[21] и҆мъ и҆ло́ва[22] въ камень[23]. и҆[24] бе́рнїе[24] и҆мъ[25] бѣ҃ въ[26] мѣла[26] мѣсто[26]. 4. и҆[27] рѣшѧ прїи́дѣте да[28] съзижѐмь себѣ[29] гра҃ и҆ сн҃ъ[30]. є҆моуже[31] бꙋдеть връхь[32] до нб҃си[33]. и҆ сътво́ри҃ себѣ[34] и҆мѧ прѣже[35] да́же не разы́демсѧ[36] по ли́цꙋ

---

13) си Л. 14) прїидѣта Ар. 15) *проп.* Ар. Л. 16) плинфы (-ты М. Г.) Л. Г. М.; плин҆ти и҆лова лаина (послѣднія два слова, слитыя въ одно, стоятъ въ скобкахъ) Сав. 17) *проп.* Ар. Аѳ. Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 18) мина $Р_1$.; *проп.* Л. Г. М. Сав.; лаи҆на Аѳ. $Р_3$. 19) *проп.* Л. 20) и҆хь Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; вм. и҆спечемь (-мы Л.) ꙗ҆ —и҆спечемсѧ (sic) $П_2$. 21) бы҃ Л.; бѣша У. 22) плинфъ Л.; пли́н҆ты М. Г.; лаи҆на Аѳ. Ар. $Р_3$. Сав (вм. зачеркнутаго пли́нты Сав.). 23) каменьїе Л.; камень (но ь изъ їе) $В_1$.; каменїа Ар.; *вст.* и҆ а҆сфальть Аѳ. М. Г. Сав.; *вст.* смола. и҆ а҆сфал҆ть $Р_3$. 24) *проп.* Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; и҆ а҆сафалтъ Л., и҆ лаи҆на въ брьнїе Вил.; и҆ бѣрнїємь (sic) $В_3$. У. 25) стоитъ непоср. за бѣ $К_1$.; *проп.* $В_3$. У.; *проп.* и҆мъ—мѣсто вкл. Вил. 26) въ мѣсто кала $П_1$.; въ кала (слогъ ка—по скоб.) мѣсто А.; въмѣсто $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_2$. С. Т. У.; вмѣсто ка́менїа и҆ в҆вара мѣсто и҆ бѧше калъ $Р_2$.; глосса на поляхъ къ слову мѣла: и҆звѣсти $К_3$.; бре́нїе Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; в бе҃рьниё (предлогъ в, є надъ строкой и ь изъ о—все рук. кор.) Л. 27) впереди кинов. загл.: ѡ҆ стлъпотворенїи $К_2$.; *проп.* $В_1$.; текстъ: и҆ рѣшѧ приидете да съжѐмь себѣ гра҃ вкл. писанъ на поляхъ тою же рук. $Р_1$. 28) *проп.* Л. Г. М. Сав.; и҆ $Р_3$. 29) собѣ Ар.; *проп.* Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У.; себѣ—на поляхъ $К_3$. 30) столпъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; глос.: и҆ сто҃пъ (поздн.) Унд.; сынъ (sic) $Р_1$. $Р_2$. 31) *вст.* глава Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; є҆моу $В_3$. У. 32) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 33) нб҃сь М. Г. $Р_3$. Сав.; нб҃съ си҃ С. 34) собѣ А. Ар. Вил. $В_1$. $В_2$. Ген. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. Т. 35) *проп.* $В_3$. 36) разсѣ҃емсѧ $Р_3$. Г. М. Сав.; расѧ҆емсѧ (крестикъ—рук. кор.) Л.

всєа зємлѧ[37]. 5. сънúде[38] Гс̃ Бс̃[39] вúдѣти[40] града[41] ѝ стлѣпа[42]. йже създа́ша сы́нове ѹ҃ловѣстїи. 6. ѝ р҃е Гс̃ Бъ̀[43] сѐ ро́дъ є҆ди́нъ. ѝ[44] ѩ҆зы́къ[45] є҆ди́нь[45] всѣ́мъ[46]. ѝ сѐ нача́ша[47] твóрити[48]. 7. прїи́дѣте[49] низше́ше[50] смѣсимъ[51] ѝмъ[52] тоу҆[53] ѩ҆зы́ки[54] ѝ[55]. да не оу҆слы́шитъ[56] къжо̀[57] дроу́га[58] своє́го[59]. 8. ѝ расѣ́ѧ ѝ[60] ѿтоудѣ[61] Гъ̀[62] Бъ̀ по лúцоу всєа зємлѧ. ѝ прѣста́ша[62] sи́жоу҆ще[63] гра҆̀ ѝ сы́ъ[64].

---

37) далѣе идетъ кинов. загл.: о҆ стлѣпотвóренын. ѝ ра́змѣшеныи оу҆стна́мыи (ѯстнамь Сав.) М. Г. Сав. 38) и сниде Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* же А. $К_3$.; сзниде҆̀ $В_1$. 39) *проп.* $Р_2$. С. 40) видѣтъ Л. 41) градъ $Р_1$. Вил. С. Г. М. $Р_3$. Сав. 42) стлѣпь М. Г. $Р_3$. Сав. 43) *проп.* Л. 44) *проп.* $Р_2$. С. 45) оустна ёдина Л. Г. М. $Р_3$. Сав.; оу҆ста є҆дина Ар. 46) *вст.* сѝ҃ А. $К_3$. (въ $К_3$.—поздняя).47) нача $Р_2$. С. 48) *вст.* ѝ нына не о҆скудѣю҆ть ѿ нихъ вса ёлико йзволять створити Л.; *вст.* ѝ нынѣ не оу҆имѣтсѧ имъ все є҆же ѝзволять твóрити Ар.; *вст.* ѝ нѝнѣ не прѣстанѫть ѿ сего, є҆лико ѝзволиша твóрити $Р_3$. М. Г. Сав.; *вст.* (на поляхъ кинов.) ѝ нѝнѣ не ѡскѹдѣ҆ѣ҆̀ ѿ нѝ҃ всѧ є҆лика а҆ще косхотѧ҃ твóрити $Р_2$. 49) ѝ нѝна прїи́дѣте М. Г. $Р_3$. Сав. 50) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; низзи҆зше́ши С. $Р_2$. 51) размѣсимъ Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $В_3$. $П_2$. У.; сзразмѣсимъ $К_2$.; глос.: ра́з къ слогу сз҆̀(мѣ) $К_3$. 52) *проп.* Ар. Л. А. $В_3$. $К_3$. $Р_1$. $Р_2$. С. У.; ѝ Вил. $В_1$. $В_2$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_1$; а҃ $Р_3$. Г. М. Сав. 53) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. 54) къ ѩ҆зыкы $Р_3$. Г. М. Сав.; ѩ҆зы́къ А. Вил. $В_2$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. 55) в нихъ Л.; *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; *вст.* ѝ $П_1$. 56) слыши҃ $Р_3$. Сав.; слы́шеть М. Г.; оу҆слышать $В_1$. А. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. Н. $П_1$. Т. У. (Ар.?); *вст.* к томѹ гла҃ $Р_1$. 57) *вст.* гла҃ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_2$. (глаа Сав.). 58) йскрѣнему Л.; йскрѣнѧго М. Г. $Р_3$. Сав.; подрѹга Ар. 59) своёму Л. 60) и҃ $Р_1$. Г. М. $Р_3$. Сав.; *проп.* Л. Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У. 61) *проп.* Ар.; ѿтѹдѣ҆ $Р_2$. С. 62) *проп.* $Р_2$. С. 62) прѣ́сташа (sic). Ген. Н.; престѧша (sic) $В_3$. У. 63) ѕижющей Л. Ар. Г. М. Сав. $К_1$. $П_2$. $Р_1$. Т. 64) столпъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.

9. сего ради̑ нарⷭ҇еса[65] и̑мѧ є̑моу[66] смѣшень[67]. ꙗ̑ко тоу̑ смѣси[68] Гь҃[69] Бъ҃[70] оу̑ста[71] всѣ҃[72] ѧ̑зы́къ[72]. и̑[73] ѿтоу́дꙋ расѣѧ и̑хъ[74] Гь҃ Бъ҃ по ли́цоу всеѧ ꙁемлѧ. 10. Сⷭ҇и[75] бытїа Си́мова. Си́мъ бѣ҃[76] сто[77] лѣ҃[78], є̑гда роди А̑рфакса́да. въ[79] вто́рое лѣто по по́топѣ. 11. и̑ житъ[80] Си́мъ рожь҃[80] А̑рфаксада лѣ҃ ф҃[81]. и̑ роди сн҃ы и̑ дщери. и̑[81] оу̑мре[82]. 12. А̑рфаксад[83] же[84] жи́тъ[85] лѣ҃[86]. рл҃е[86]. и̑ роди Каи̑нана. 13. и̑[87] жи́тъ[85] А̑рфаксадъ рожь҃[88] Каи̑нана[89] лѣ҃[90] .тг҃.[90] и̑[91] ро́ди сн҃ы и̑ дщери, и̑ оу̑мре[92]. и̑ жи҃[93] Каи̑на́нь лѣ҃[94]. рл҃[94], и̑ роди Са́лоу[94]. и̑ житъ[95] Каи̑нань[96] рожь҃ Са́лоу[94] лѣ҃[97]. ѵг҃[97]. і̑ роди сн҃ы и̑ дъщери, и̑ оу̑мре[98]. 14. и̑ жи҃[99] Сала[94] лѣ҃[100]. рл҃д[100], и̑ ро-

---

65) прозвасѧ Ар.; наречетсѧ B_1. А. 66) мѣсту тому Л. А. Вил. B_1. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$. P_1. Т. У.; глос.: мѣстꙋ томꙋ Ген. 67) размѣшеньё Л. Г. М. P_3. Сав.; смѣшенїе Ар. А. B_3. K_3. P_1. У. 68) размѣси Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. (но въ P_2—изъ смѣси). 69) *проп.* Л. 70) Бж҃—на поляхъ, въ видѣ вст. $П_2$. 71) оустны Л. Г. М. P_3. Сав. 72) всеꙗ̑ ꙁемлѧ Л. Г. М. P_3. Сав. 73) *проп.* и̑ ѿтоу́дꙋ—всеѧ ꙁемлѧ вкл. Г. 74) ꙗ̑ Л.; *проп.* $П_1$. 75) впереди заглавія кинов.: *a*) о̑ бы́ти плѣ́ме́не си́мѡ́ва М. Г. Сав.; *b*) ѡ̑ симовѣ колѣнѣ P_3. 76) *проп.* Л. Г. М. P_3. Сав. 77) ста Л.; р҃. А. B_1. B_2. B_3. Ген. K_2. K_3. Г. М. P_3. Сав. 78) *вст.* бѣ Л.; *вст.* и̑мѣа̑ше М. Г. P_3. Сав.; *вст.* по потопѣ. и̑ жи҃ А. 79) *проп.* K_1. Л. 80) живъ Л. 80,) роди (sic) Ар. 81) є҃ (по скоб.) сотъ Л. 81,) но (sic) Ар. 82) оу̑мрѣть P_3. Г. М. Сав. 83) *проп.* а̑рфаксад—и̑ оу̑мре вкл. Г. М. 84) *проп.* P_3. Сав.; же изъ и̑же Л. 85) живе Л. 86) р҃е. лѣ҃ P_3. Сав. 87) текстъ: и̑ житъ—и̑ оу̑мрѣть вкл. писанъ другой рукой, поздн. Сав. 88) родивъ Ар. 89) каи̑на P_2. С. 90) лѣ҃ т҃. и̑. г҃. P_1. P_2.; тг҃. (т҃. и҃. г҃. Ар.) лѣта P_3. Сав. Ар. 91) заскоблено Л.; *проп.* и̑ роди—и̑ оу̑мре вкл. Ар. 92) оу̑мрѣтъ P_3. Сав. 93) живе Л. Г. М. Сав. 94) рл҃ (р҃. и̑. л҃. Ар.) лѣтъ P_3. Г. М. Сав. Ар.; *проп.* лѣ҃. рл҃.—и̑ житъ каи̑нань вкл. P_2. С.; лѣ҃ р҃. и̑. л҃. P_1. 94,) л=лл Г. М. P_3. Сав. 95) живе Л. 96) *проп.* каи̑нань рожь҃ са́лоу вкл. Ар. 97) *перест.* М. Г. Сав.; четыриста и̑ три лѣта Ар. 98) оу̑мрѣтъ P_3. Г. М. Сав. 99) живе Л. Г. М. Сав. 100) рл҃д. лѣ҃ P_3. Г. М. Сав.;

ди Євера. 15. и жи́ть[101] Сала[94] рожь[102] Євера лѣ[103]. со[103], и[104] оумре[105]. 16. и жи́тъ[106] Єверъ лѣ[107]. рл[107], и роди Фалеха[108]. 17. и жи[109] Єверь[110] лѣ[111]. сі[111], и роди сны[112] и дъщери, и оумре[113]. 18. и жи́тъ[114] Фалехъ[115] лѣ[116]. рл[116]. и роди[117] Рагава[118]. 19. и[119] жи[120] Фалехь[121] рожь[122] Рагава[118] лѣ[123]. со[123], и роди сны и дщери. и оумре[124]. 20. и жи́тъ[125] Рагавъ[126] лѣ[127]. рлв.[127]. и роди Єсероуха[128]. 21. и[129] жи[130] Рагавъ[126] рожь[131] Єсероуха[132] лѣ[133]. сз[133]. и[134] роди сны и дъщери и умре[135]. (Л. 10 об). 22. и житъ[136] Єсероухь[137] лѣ[138] рл[138], и роди Нахо́ра[139].

лѣ р їл. ї д. Л. 101) живе Л. Г. М. Сав. 102) родикъ Ар. 103) лѣ с. й о Л.; *перест.* Г. М. P_3. Сав.; текстъ: лѣ. со — житъ єверъ вкл. писанъ на поляхъ, въ видѣ вставки С. 104) *вст.* роди сны и дщери й Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1. 105) оумрѣ P_3. Г. М. Сав. 106) живе Л. 107) лѣ р й. л Л.; р. лѣ и. л. P_1.; р. лѣ Ар.; *перест.* Г. М. P_3. Сав. 108) фалека Л. Г. М. K_1. $П_2$. 109) живе Л. 110) *проп.* Ар.; *вст.* рожь фалека Л. Вил. B_2. K_1. $П_1$. P_2. С. (кромѣ Л. и K_1, вездѣ—Фалеха). 111) лѣ с ї о. Л.; с. и. л лѣтъ Ар.; рі лѣть P_3. Г. М. Сав. 112) сны B_2. 113) оумрѣтъ P_3. Г. М. Сав. 114) живе Л. Г. М. Сав. 115) фалекъ Л. Г. М. K_1. 116) лѣ р й. л Л.; текстъ: лѣ. рл.—жи фалѣ вкл. писанъ на поляхъ позднѣе С.; *перест.* Г. М. P_3. Сав. (Ар.?). 117) рожь Геп. Н. 118) рагавка P_3. Г. М. Сав. 119) *проп.* и жи—рагака вкл. Ген. Н. 120) живе Л. Г. М. Сав. 121) фалекъ Л. Ар. Г. М. K_1. P_1. 122) родикъ Ар. P_3. 123) лѣ с й о Л.; с. (с. и. л Ар.) лѣть P_3. Г. М. Сав. Ар. 124) умрѣ P_3. Г. М. Сав. 125) живе Л. Г. М. Сав. 126) рагавкъ P_3. Г. М. Сав. 127) лѣ р й л и в. Л.; *перест.* Г. М. Сав. (Ар.?). 128) серуха Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1. P_2. С. (начал. є затерто P_1.) 129) *проп.* Ар. 130) живе Л. 131) родикъ Ар. 132) єсерга K_2.; серуха Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. P_1. P_2. С. (нач. є затерто P_1). 133) лѣ с і з Л. B_1., *перест.* Г. М. P_3. Сав. (Ар.?). 134) *проп.* Л. 135) оумрѣ P_3. Г. М. Сав. 136) живе Л. Сав. 137) серухъ Л. Ар. Г. М. P_3. Сав. С. 138) лѣ. р. й. л. Л.; рл. (р. и. л. Ар.) лѣ P_3. Г. М. Сав. Ар. 139) нахара Л.; нохора K_1.

23. и҆ жи́ть[140] Є҆сєрꙋхь[141] рожь[142] Нахо́ра[143] лѣ҃[144]. с҃[144]. и҆[145]роди сн҃ы и҆ дщєри и҆ оумрє[146]. 24. и҆ жить[147] Нахо́рь[148] лѣ҃[149]. о҃ѳ[149] и҆ ро́ди Фарꙋ[150]. 25. и҆ жи́ть[151] Нахорь[152] рожь[153] Ѳа́рꙋ[154] лѣ҃[155]. рк҃ѳ[155]. и҆[156] ро҃ сн҃ы и҆ дъщєри и҆ оу҆мрє[157]. 26. и҆ житъ[158] Фара[159] лѣ҃[160] о҃[160]. и҆ роди А҆враа̀ма[160], и҆ Нахора, и҆ А҆рана[161]. 27. Си[162] жє[163] бы́тїа Фары[164]. Фара[165] роди А҆враа̀ма[165]. и҆ Нахора[166]. и҆ А҆ра́на[167]. А҆ранъ[168] жє роди Ло́та[169]. 28. и҆ оу҆мрє[170] А҆ранъ[171] прѣ҃ Фа-

---

140) живє Л. 141) серꙋ҃ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав С. 142) родивъ Ар. Г. М. Сав. 143) нахара Л.; нафора Г.; нохора $К_1$. 144) *перест.* М. Г. Сав. Ар. 145) *проп.* Л. 146) оу҆мрѣть $Р_3$. Г. М. Сав. 147) живє Л. 148) нахаръ рожь фарꙋ (sic) Л. 149) *перест.* Г. М. $Р_3$. Сав. Ар.; лѣ҃ о҃ ї҃ ѳ҃ Л. $В_1$. Т.; о҃ѳ въ Унд.—по скобели. 150) терръ $Р_3$. Сав.; ѳа́ррꙋ М. 151) живє Л. 152) нахаръ Л. 153) родивъ Ар. $Р_3$. Сав. 154) терръ $Р_3$. Сав.; ѳа́ррꙋ М. Г. 155) лѣ҃ р҃ѳ $Р_3$. Сав.; р҃ѳі лѣ҃ М. Г.; лѣ҃ р҃. и҃ к҃ ї҃ ѳ҃. Л. 156) *проп.* Л. 157) оу҆мрѣ҃ $Р_3$. Г. М. Сав. 158) живє Л. 159) терра $Р_3$.; тера Сав.; ѳа́рра М. Г. 160) *перест.* Г. М. $Р_3$. Сав. 160,) раа̀=ра Л. М. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_3$. Н. $Р_1$. $Р_2$. (второе а заскобл. $Р_2$); а҆враамъ У. 161) а҆рона С. Т. (но глос.: а҆рана Т).; нарана (sic) Ар.; а҆вирона $Р_2$.; а҆раана $Р_3$. Г. М. Сав.; *вст.* заглавій: *a*) ѡ҆ а҆враа́мѣ $Р_3$.; *b*) а҆враа҃ У.; *c*) о҆ бы́ти (бы́тїи Сав. Аѳ.) ѳа́рры и҆ (*вст.* ѡ҆ Аѳ.) ро́жьствѣ а҆враамлѥ̀ (-мли Аѳ. Сав.) М. Аѳ. Г. Сав. Надъ этимъ заглавіемъ, начинающимъ страницу (Л. 14), есть еще киноварная надпись, первыхъ двухъ словъ которой прочесть нельзя (край листа оборванъ), а дальнѣйшія слова: а҆враамь. и҆ нахорь. и҆ араань. и҆ араань роди лота. а нахорь роди ватоуи́лꙗ Сав. 162) *проп.* си – а҆ра́на вкл. Вил. 163) *проп.* Л. $К_1$. Т. 164) тарры $Р_3$. Г. М. Сав. 165) тарра $Р_3$. Сав. 165,) слогъ раа̀=ра Л. М. А. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_2$. $Р_1$. $Р_2$ (второе а заскобл. $Р_2$). 166) нахара Л. 167) а҆вирона $Р_2$. С.; а҆раана $Р_3$. Г. М. Сав.; а҆рона (при глоссѣ: а҆рана Т.) Т. Ген. 168) и҆ (*проп.* С.) а҆виронъ $Р_2$. С.; а҆раан $Р_3$. Г. М. 169) лоїта Л. 170) *вст.* жє (рук. кор.) Л.; *вст.* (sic) и҆ ꙋ҆мрє $К_2$.; оу҆мрѣть $Р_3$. Г. М. Сав. 171) а҆ронъ Л.; а҆рон жє С.; а҆виронъ $Р_2$.; *вст.* и҆ ꙋ҆мрє а҆ранъ (sic) Ген.;

рою[172] ѿ ꙗ҆ем҆. своимъ. въ[172,] ꙁемли въ неиже сѧ[173] ро́ди[173]. въ селе҆ Халдеискы҆. 29. и҆[174] поꙗста[175] Аврамъ[176] и҆ Нахоръ[177] себѣ[178] жены[179]. и҆мѧ женѣ[180] Аврамли[176] Сара[179,]. и҆[181] и҆мѧ женѣ[182] Нахоровѣ[183] Мелха дъщи[184] Аранѧ[185]. се҆ е҆сть ѿц҃ь Мелщїнъ[186]. и҆ ѿц҃ь Єсхи[187]. 30. бѣа́ше[188] же[189] Сара[189,] неплóды. и҆[190] не рожа́ше дѣтїи. 31. и҆ поꙗтъ[191] Фара[192] Аврама[176] сн҃а своего. и҆ Нахора. и҆ Лота, сн҃а Ара́нѧ[193]. и҆ Сароу[193,] снохꙋ[194] свою[195] женоу Аврамлю[176] сн҃а своего. и҆[196] и҆зведе ꙗ҆[197] и҆зь[198] ꙁемлѧ Халдеискы[199]. и҆ти[200] на[201] ꙁемь-

---

а҆раань Р$_3$. Г. М. Сав. 172) тарож Р$_3$. Сав.; р=рр. Г. 172,) и҆ къ Р$_3$. 173) родисѧ С. Р$_3$; *вст.* й Л. 174) *проп.* А. 175) поеть М. Г. 176) второе а въ слогѣ раа заскоблено Унд. 177) нахаръ Л. 178) собѣ Ар. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_3$. Н. П$_1$. Т. У.; *проп.* Л. Р$_2$. С. 179) женѣ Ар. Р$_3$.; женѣ себѣ Л. 179,) сарра Р$_3$. Г. М. Сав. Ар. В$_2$. В$_3$. Ген. Н. Р$_2$. С. У. 180) жены Р$_2$. С. Г. М. 181) *проп.* Ар. Л. Вил. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т. 182) жены М. Г. 183) нахо́ровы М. Г. 184) дщерѣ (ерѣ пис. рук. кор.) Л. 185) а҆вирона Р$_2$. С.; а҆ронѧ Р$_1$. В$_3$. Т. У. (при глоссѣ: а҆ранѧ Т.); а҆ранѣ Л.; а҆арронѧ Ар.; а҆ра́анꙗ (-нѣ Р$_3$) М. Г. Р$_3$. Сав. 186) мелхинъ Л.; мен҆ши҆ (sic) П$_1$. 187) *вст.* и҆ А. Вил. В$_1$. В$_2$ В$_3$. Ген. К$_1$ К$_2$. К$_3$. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С. Т.; саринъ (но на поляхъ глосса: е҆схы) Вил.; глос. сар҆ры К$_3$.; е҆хи (sic) Ар. 188) бѣꙗша Ген. Н; бѣше М. Г. Р$_3$. Сав.; бѧше Л. (отсюда въ Л. идетъ другая рука съ иными надстрочными знаками). 189) *проп.* А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$ С. Т. У. 189,) сарра Р$_3$. Г. М. Сав. Ар. В$_3$. Р$_2$. С. У. 190) *проп.* Л. Г. М. Сав. 191) поꙗ Л. 192) *проп.* Ген. Н.; тарра Р$_3$. Сав.; ѳа́р҆ра М. Г. 193) а҆ронѧ Л Р$_1$. Т. (но на поляхъ: а҆ранѧ Т.); а҆вирона Р$_2$. С.; а҆аронѧ Ар.; а҆раа́нꙗ (-нѣ Р$_3$) М. Г. Р$_3$. Сав. 193,) са́ррж Р$_3$. Г. М. Сав. Ар. Р$_2$. С. У. 194) невѣсту Л. Ар. Г. М. Сав.; *проп.* Р$_3$. 195) *проп.* Р$_3$. 196) *проп.* Ар. Л. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген К$_2$. Н. Р$_1$. Р$_2$. С. Т.; слова: и҆ и҆зведе ꙗ писаны на поляхъ, въ видѣ вставки А. 197) и҆хь Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 198) ѿ Л. Ар. Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 199) халдеискыж Р$_3$. Р$_1$. Р$_2$. С. 200) *проп.* Р$_2$. С. 201) в Л.

лю Ханаѡнскоу[202]. и҆ прїи́дошѧ[203] даже[204] и҆[205] до[206] Ха́ры[207], и҆ въселишѧ҇ тоу҆[208]. 32. быша же[209] вси дн҃їе Фары[210] въ Хараѡнѣ[211] лѣ҇т[212] с҃е[212]. и҆ оу҆мре[213] тоу҆[214].

Глава XII.

1.[1] и҆[2] р҃е Гь҃ Бъ҃[3] къ А҆врамоу[4] и҆зыди ѿ землѧ своеѧ[5]. и҆ ѿ ро́да своего[6]. и҆[7] ѿ домоу ѻ҆ц҃а[8] своего[9]. и҆[10] прїиди въ землю въ[11] нюже[11] ти[12] покажоу[13]. 2. и҆ сътво́рю тѧ҇ въ ѧ҆зы́кь ве́лїи[14].

---

202) хананѣйску Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав.; ханааньскꙋ $К_2$. $П_2$. 203) придоста Л. 204) *проп.* Л. Вил. $В_2$. $П_1$. 205) *проп.* Л. А. Вил. $В_2$. $К_1$. $П_1$. 206) *проп.* $В_2$ 207) ра́ры М. Г. $Р_3$. Сав.; харaѡ̀на $Р_1$.; харрана Ар. 208) *проп.* Ар. 209) *проп.* С. 210) *вст.* и҆ $В_2$.; тарры $Р_3$.; тары Сав. 211) хараа̀нѣ $Р_2$. С. Г. М. $Р_3$. Сав.; харранъ (sic) Ар. 212) лѣ҇т с҃. и҆. е҃ А. $В_1$. $К_3$. Т.; с҃. и҆ е҃. лѣтъ Ар. 213) ꙋ҆мрѣ҇т тарра (тара Сав.; ѳа́ра М.; ѳарра Г.) въ хараанѣ $Р_3$. Г. М. Сав. 214) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.

Глава XII-ая. 1) Къ этому мѣсту—заглавія на поляхъ или въ строку передъ текст.: *a*) ѡ҆ и҆сходѣ а҆враама $Р_3$.; *b*) ’О и҆зьшьствїи а҆враамли ѿ ха́наань (хараа́нь Г.; хараана [на изъ нь Сав.]) М. Г. Сав.; *c*) Сиѧ книга бытїа .г҃. ѧ чѧсть С. $Р_2$. $П_2$.; *d*) Сиѧ̀ бытеи҆скыѧ книги .г҃. чѧ҇ $Р_1$. Т.; *e*) ча́сть третїа $К_1$. А. Вил.; *f*) бы҇те .г҃., а на поляхъ: гл҇а в҃і. $К_2$.; *g*) бытїа .г҃. аѧ часть. гл҇а в҃і Ген. Н.; *h*) на поляхъ цифра .г҃. (т. е. часть) $В_1$. $В_3$. $К_3$. У. Въ рукоп. Л. $В_2$. $П_1$ тутъ, какъ и въ другихъ мѣстахъ, указывается только церковное чтеніе. 2) *проп.* Л. С. 3) *проп.* Л. Г. М. $Р_3$. $Р_2$. С.; Бь҃ приписано позднѣе Сав. 4) одно а҆ въ слогѣ раа҆ заскобл. Унд.; слогъ раа вм. ра въ Г. М. $Р_3$. Сав. $В_3$. У.—повсюду (ст. 1. 4. 7—9—11. 14—18. 20.), а въ Л. Ар. А. Ген. $К_3$ Н. $П_1$. $Р_2$. С.—только индѣ. 5) твоеѥ (изъ своеѥ) Сав. 6) твоего Л. 7) *проп.* и҆ ѿ—своего вкл. Л. 8) *проп.* Г. 9) твоѥго (изъ своѥго) Сав. 10) *проп.* У. 11) е҆же Ар. 12) *вст.* а҆зъ (сверху строк.) $Р_1$. 13) *вст* а҆зъ Ар. 14) великъ

и[15] бл҃влю тѧ҃ и възвелиую и҆ма твое. и҆ боудеши бл҃вен҃ъ. 3. и҆ бл҃влю[16] бл҃вѧщаѧ тѧ҃[17]. и҆[18] кленоу҆щаѧ[19] прокленѫ. и҆ бл҃вѧтсѧ о҆ тебѣ[20] вса племена[21] зємнаѧ[22]. 4. и҆ и҆де ѡ҆враамъ[4] и҆коже гл҃а є҆моу г҃ь[23]. и҆[24] и҆дѧше[25] съ ни҃м[26] лѡтъ. ѡ҆враамъ[4] же бѣѧше[27]. о҃е[28]. лѣ҃[29]. є҆гда и҆зы-де ѿ зємлѧ[30] харѡнѧ[31]. 5. и҆ поѧ[32] ѡ҆враамъ[4] женѫ[33] свою[33] сароу[33]. и҆ лота, сн҃а брата[34] своє҆го[34]. и҆ вса и҆мѣнїа своѧ є҆лїко[35] притѧжа-шѧ[36]. и҆[37] всѧ[38] дш҃а[38] и҆же[39] притѧжаша[40] въ харѡнѣ[41]. и҆зы҆доша[42]

Ар. $К_2$. $Р_2$. С. 15) *прол.* и҆ бл҃влю—да и҆ мнѣ вкл. (ст. 13) Т. 16) *прол.* Г. М. $Р_3$. Сав. 17) *вст.* бл҃влю М. Г. $Р_3$. Сав. 18) *прол.* $В_1$. $К_1$. 19) *вст.* тѧ Л. Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. У.; клнжщїи҃ тѧ $Р_3$. Г. М. Сав. 20) тобѣ Л. Ар. 21) колѣна Л. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; пламена (sic) $В_3$. У. 22) зємьскаи҆ Л.; зємльнаѧ М. Аѳ. Г. Сав. 23) *вст.* бг҃ъ $П_2$. 24) *прол.* А. Г. М. $Р_3$. Сав. 25) и҆дѣ-ше М. Г. $Р_3$. Сав.; и҆де Л.; *вст.* же Г. М.; *вст.* же и҆ $Р_3$. Сав. 26) *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М.; *прол.* Сав. 27) бѣ Л.; бѣше М. Г. $Р_3$. Сав. 28) о҃. и҆ е҃ Л., к҃. е҃ (sic) Вил. 29) лѣтѡ҃ Г. 30) *прол.* Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 31) харанѧ $В_1$. Вил. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. У.; харанѧ $Ц_1$.; харра-на Л. Ар. (-нѧ).; харанѧ (-нѣ $Р_3$) М. Г. $Р_3$. Сав. 32) поѧтъ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 33) сарру жену свою Л. Ар Г. М. $Р_3$. Сав.; *прол.* свою $Р_2$. С.; сарр҃ вм. сароу $Р_3$. Г. М. Сав. Ар. $В_3$. $Р_2$. С. У. 34) брату своєму Л. 35) єлика $Р_3$. С. 36) -жаше $К_1$.; -тѧжа $Р_2$.; створиша Л.; стѧжашѧ $Р_3$. Г. М. Сав.; *вст.* къ харранѣ Ар. 37) *прол.* и҆ всѧ — притѧжаша вкл. С. 38) всяку (ксю Ар.) дш҃ю Л. Ар. 39) юже Л.; и҆же Ар.; ѥлико (по скобели) Сав.; є҆же $Р_3$. Г. М. 40) -жаше $Р_2$. $К_1$.; стѧжаша Л. Г. М. $Р_3$. Сав. 41) харранѣ. и҆ Л. Ар.; харанѣ $Р_3$. Г. М. Сав. Вил. $К_1$. $К_2$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. 42) *прол.* и҆зы҆до-ша — харѡ҆нюю вкл. Аѳ. Г. М. $Р_3$. Сав.; вмѣсто этого пропуска— большая вставка: и҆ пр҃ї҆инде къ зємлю палестинскоую҆. хананѣи҆ же о҆бладахоу тоѧ҃ зємлїю тою, пр҃ѣкѣньѵ҆ї҆и (-ци Аѳ. Г. $Р_3$. Сав.) хамовы҆. и҆же в҃ѣ на чѣсти хамове зємли, къ ю҆гоу жѣгомеи҆ соу҆щїи (-щи Аѳ. Г. $Р_3$. Сав.). подвигше же се хамовы҆ пр҃ѣкѣноуци, и҆ расхы҆тише

ѝти въ ꙁемлю Хараѡ̀ню[43]. 6. ѝ[44] ѡ̀быѝде[45] Аврамъ[4] ꙁемлю[46] всю[47]. до мѣста Сихемска[48]. къ доу́бꙋ высокомоу. Ханаѡ̀ни[49] же[50] тогда живахꙋ на ꙁемлѝ тоѝ. 7. ѝ[51] ꙗ̀вися Гь Аврамоу[4] ѝ ре́че є̀мꙋ. пло́доу[52] твоѐмоу да́мь ꙁемлю[53] сию̀. ѝ съꙁда тоу̑ Аврамь[54] тре́бникъ[55] Бо̃у[56] ꙗ̀вльшемоуся[57] є̀моу. 8. ѝ въстꙋпи[58] ѿтоу́дꙋ въ[59] го́роу[60] на въсто́къ[61] летиль[62]. ѝ[63] поста́ви[64]

ꙁе́млю̀ пале́стинскую̀. ѝ (*проп.* P_3) вь жрѣ́бы (-бїи Сав.; -би Г. P_3.) соу́щїи (-щи Сав.) си́мовѐ ѝ дрьжахоу ю̀ лѣ̑т .ѵ҃. дльготрьпещꙋ Бо̃у. є̀да ка́ко пока́ютсе ха́мови прѣвьноу́ци, ѝ прѣдадꙋ̑т (-дадеть Сав.) ꙁе́млю̀ вьноуко̑ си́мове̑. ѝ не прѣда́вше ѝмь ꙁе́млю̀ по лѣ̑тѣ̑ .ѵ҃. ѡ̀правѧ̀ ѥ̀ (ѧ P_3.; ю Сав.) Бь. кле́твїи (-вы P_3. Г. Сав.; *вст* же P_3.) ѝхже ноє̀ поло́жи сн҃омь своѝмь да не прѣходить ѝнь бра̑т дроу́гомоу̀ вь достоа́нїе М. Аѳ. Г. P_3. Сав. 43) ханаѡ̀ню Л. Ар. А. Вил. B_1. B_2. Ген. K_1. K_3. Н. $П_1$. P_1. У.; ханаа́ню K_2. $П_2$. P_2. С. 44) *проп.* P_2.; *вст.* приидоша въ ꙁемлю̀ ханаѡ̀ню ѝ Ар. 45) приду Л.; ѡ̀бходи Ар.; прїиде P_3. Г. М. Сав.; ѡ̀бы́де А. и всѣ друг. рус. сп. 46) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 47) *проп.* Л. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 48) сꙋхемска Л. Ар. А. Вил. B_2. Ген. K_1. K_3. Н. $П_1$. P_1. P_2. С. У.; сꙋхимьска B_1. K_2.; соу̑хемьска (до— позднее) B_3.; сихе̑скаго P_3. Г. М. Сав. 49) ханінѣи Л. Ар.; *проп.* ханаѡ̀ни - на ꙁемлѝ тоѝ вкл. Г. М. P_3. Сав. 50) ѝже $П_2$. 51) *проп.* Ар. P_3. А. Вил. B_1. B_2. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. P_2. С.; на поляхъ заглавіе (кинов.): ꙗ̀вленїе Бж҃їе а̀врамꙋ K_2. 52) сѣмѧни Л. Г. М. P_3. Сав. 53) *проп.* Г. М. P_3. Сав. 54) *проп.* Ар.; слогъ ра изъ раа Унд. 55) ѡ̀лтарь Л. Г. М. P_3. Сав. 56) *проп.* P_2. С.; Гу̑ Л.; Го̃у Бо̃у М. Г. P_3. Сав. 57) -льшомоусѧ P_3. Г. М. Сав. А.; ꙗ̀вившемоусѧ Ар. 58) ѡ̀тъступи Л.; възстоупи $П_2$. 59) *проп.* P_2. С.; на Ар. А. Вил. B_1. B_2. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. $П_1$. $П_2$. У. 60) *проп.* P_2. С.; горъ (sic) Л. 61) въстокы Л. Ар. 62) лиць B_1. А. Вил. B_2. B_3. K_1. K_2. K_3. $П_1$. $П_2$ P_1. У.; леть С. P_2.; летить (при глоссѣ на поляхъ: лиць) Ген. Н.; *проп.* Л.; въ ветиль Ар. Г. М; въ ѥтиль Аѳ. P_3. Сав. (етиль изъ ветиль Сав.). 63) *проп.* Л. 64) *вст.* тоу̑

храмъ[65] свои[65] къ мо́рю нате[66] къ[67] въстокѡ[67]. и̑ създа тоу трѣбникь[68] Бо̃у[68]. и̑ помоли́вьсѧ[69] въ[70] и̑мѧ[70] Га̃[71] Ба̃[71]. 9. и̑[72] въздви́жесѧ Ѧ̀врамь[4]. и̑[73] и̑де въ о̀роужїи сквозѣ[74] поустыню. 10 и̑ бы҃ гла́дъ на земли. и̑[75] прїи́де[76] Ѧ̀врамъ[4] въ Є̀ги́петъ[77]. хо́тѧ[78] жити[78] тоу. ꙗ̀ко съдолѣль[79] бѣа̀ше[79] гла́дъ на земли̑[80]. 11. бы҃[81] же є̀гда прибли́жисѧ Ѧ̀враа̀мь вънити въ Є̀гипеть[82]. р҃е[83] Ѧ̀врамъ[4] Сарѣ[84] (Л. 11.) женѣ[84] своѐи[84]. вѣдѣ[85] а̀зъ ꙗ̀ко

Р₃. Г. М. Сав. 65) кущу свою Л. Ар. Г. М. Сав.; хыжѫ своѫ Р₃. 66) вифель и̑ а̀гге Л.; в вефиль, и̑ а̀гге А. К₃. (въ К₃.—на поляхъ); *проп.* Г. М. Р₃. Сав. Вил. В₁. В₂. В₃. Ген. К₁. К₂. Н. П₁. Р₁. Р₂. С. У.; и̑ Ар. 67) къ ко (sic) въстоку Л.; ко стокомъ С.; *проп.* Г. М. Р₃. Сав. 68) требу Л. 68₁) Бв҃и Л. Г. М. Р₃. Сав. 69) помолисѧ Р₃. Г. М. Сав. Ар. К₁. С.; помоливсѧ (но в вписано позднѣе) Вил.; помолисѧ всегда Л. 70) *проп.* Л. А. Вил. В₁. В₂. В₃. Ген. К₁. К₂. К₃. Н. П₁. П₂. Р₁. Р₂. С. У. 71) ко Гу̃ Бу̃ Л.; Го̃у Бг҃оу В₁. А. Вил. В₂. В₃. Ген. К₁. К₂. К₃. Н. П₁. П₂. Р₁. Р₂. С. У. 72) *проп.* Вил. В₁. В₂. К₁. К₂. П₁. 73) *проп.* Г. М. Р₃. 74) скро́зѣ М. Г. Сав. 75) на поляхъ при этомъ загл. (кин.): ѡ̀ бы҃и а̀враа̀мли въ є̀гѵ́п҃тѣ А. К₃. 76) поиде Р₃. Г. М. Сав. 77) глосса на поляхъ: ми сѵ́рь К₂.; *вст.* и̑ вселисѧ Л.; *вст.* прѣпитатисѧ Р₃. Г. М. Сав. 78) *проп.* Л. Г. М. Р₃. Сав.; хотѧ въздвигноутисѧ Ар. 79) съѡ̀долѣлъ В₁. А. Вил. В₂. В₃. Ген. К₁. К₂. К₃. Н. П₁. Р₂. С. У.; съѡ̀долѣ (sic) Р₁. 79₁) бѧше Л. Ар. А. (въ А—бѧаше, но а - позднѣе); бѣше Р₃. Г. М. Сав. 80) землю А. Ар. 81) на поляхъ къ этому заглавія: *a*) о̀ ѿнѧти сарры жены а̀враамовы Р₃.; *b*) о̀ ѡ̀тити (о̀тети Сав.) са́рры ѿ а̀вра́ама въ є̀гѵ́п҃ть (є̀гїптѣ Сав.) ѿ фа́раѡна̀ М. Г. Сав. 82) *вст.* и̑ Л. Г. М. Сав. 83) *вст.* же Ар. 84) женѣ своѐи сарръ Л. Ар.; второе р въ словѣ Сарѣ заскобл. Унд.; саррѣ ж. св. Р₃. Г. М. Сав. В₃. Р₂. С. У. 85) видѣхъ Л.; и̑ вѣдѣахъ В₂.; и̑ вѣдѣ Ген. Вил. Р₂. (въ Вил. ѣ₁ — изъ и); и̑ видѣ В₁. К₁. К₂. П₁. П₂. С.; видѣ А. К₃. Н. Р₃.; вѣмь Сав. (но было: вѣдѣ).

добра[86] ѐси[86] жена[86]. въ[87] ли́це[87]. 12. боудеть[88] оу҆́бо[88] и҆де[89] тѧ[90] видѧть[91] Є҆гиптѧ́не[92]. и҆ рекоу҆т[93] ꙗ҆ко жена ѐмоу[94] ѐси[94]. и҆[95] оу҆бїют мѧ а҆ тѧ҆[96] поимоуть. 13. рьци оу҆бо ꙗ҆ко сестра ѐмоу[97] ѐсмь[97]. да и҆ мнѣ[98] добро[99] бѫдеть тебе ра҃[100]. 14. бы҃[101] же[102] є҆гда въниде А҆врамъ[4] въ Є҆гипеть[103]. ви́дѣвше же[104] Є҆гиптѧ́не[105] женоу ѐго, ꙗ҆ко добра бѧше[106] ѕѣ́ло[107]. 15. ви́дѣшѧ[108]

---

86) жена добра еси Л. Ар.; *проп.* є҆си П$_2$.; жена доброличнa ѐси Р$_3$. Аѳ. Г. М. Сав. 87) *проп.* Аѳ. Г. М. Р$_3$. Сав. 88) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 89) кдѣ Л.; є҆гда А. Ар. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_2$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. У.; и҆ ѐгда̀ Р$_3$. Г. М. Сав.; *проп.* К$_1$. К$_3$. 90) *проп.* Ар. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_2$. С. У. 91) оу҆видѧть А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. У.; оу҆вѣдѧть (*вст.* тѧ Р$_2$) К$_1$. Ген. Н. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. 92) є҆гиптии Ар.; вь є҆гу҆п҃тѣ М. Г. Р$_3$. Сав. 93) оу҆вѣ́деть М. Г. Сав.; оу҆вѣдѣвше Р$_3$. 94) ѐсть ѐму Л.; ми є҆сѝ М. Г. Р$_3$. Сав.; є҆си є҆мꙋ А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Р$_2$. С. У. (Н.?). 95) *проп.* Г. М. Р$_3$. Сав. 96) тебе Л. Ар. Г. М. Сав. А. Вил. В$_1$. В$_2$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С. У. 97) ѐсмь ѐму Л.; моу ѐсмъ Р$_3$. Г. М.; є҆моу (є҆— сверху строки) ѥсьмь Сав.; ми є҆смь А. 98) *вст.* оу҆бо Р$_3$. Сав.; ме́не оу҆бо̀ М. Г. 99) Съ этого слова въ рук. Т. идетъ другой почеркъ, болѣе крупный, чѣмъ предыдущій (Л. 36). 100) дѣлѧ Л.; *вст.* и҆ жива будеть дш҃а моꙗ тебе дѣлѧ (дѣлма Р$_1$.; *проп.* тебе дѣлѧ Г. М. Р$_3$. Сав) Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. Р$_1$. 101) и҆ бы Л. Ген. Н. 102) *проп.* Л. 103) *вст.* и҆ Л. 104) *проп.* Л. К$_2$. 105) є҆гипти Ар. 106) бѣ Р$_3$.; *проп.* Г. М. Сав.; бѣа̀ше В$_3$. К$_2$. У. 107) *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. Р$_3$. Сав. Р$_2$. С. 108) показаша ю҆ Л.; ви́дѣвше М. Г.; *вст.* ю҆ Ар. Р$_1$. К$_3$. Сав. (въ К$_3$. и Сав.—поздняя); вѣдѣша А.

кнази[109] Фараѡни[110]. и похва́лиша ю̑[111] къ[112] Фараѡноу[113]. и въведоша[114] ю̑[115] въ домь Фараѡновъ[116]. 16. и̑[117] Аврамоу[4] добри[118] бѣша[119] е̑л дѣла[120]. и̑[121] бы́ша[122] Аврамоу[123] ѡвца[124] говада и о̑слата[125]. рабы и рабыни и мъ҇ата[125] и̑[126] велбоуди[126]. 17. и моуѵи[127] Гс̃[128] Бъ[129] моуками велйками[130] Фараѡна[131] и домъ его. Са́ры[131] дѣла[132] жены Аврамля[133]. 18. въ҃за[134] же[134]

---

109) кназю Л. 110) фараѡнѣ Л.; фа́раѡноки (-ноки P_3. Сав.) М. Г. P_3. Сав.; фаѡноки (sic) Ар. 111) и̑ Ген. Н. $П_2$. P_2. С.; *вст.* кназю Л. 112) *проп.* Л. $К_2$. 113) фаравонови Л. Н. Ген. 114) книдоша Ген. Н. P_2. С. (а на поляхъ глос.: ккѣ̑ша Ген. Н.); ведоша Л. Ар. 115) *проп.* P_2. С.; и̑ (а на поляхъ глос. въ об. спис.: ю̑) Ген. Н.; *вст.* (sic) кѣ фараѡнѣ. и̑ кѣкедоше ю̑ Г. 116) фараѡнь $В_1$. А. Ар. $В_2$. $В_3$. Вил. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У.; фараѡнѣ изъ фараѡнкі рук. кор. Л. 117) *проп.* Ген. $П_1$. (Н?); *вст.* (поздняя, рук. кор.) ко Л. 118) добро $К_1$. Г. М. P_3. Сав.; добрѣ Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У. 119) кѣ҇аше А. Вил. $К_3$. $П_2$. P_2. С.; кѧше $К_1$. P_1.; кѧша $К_2$.; кѣ҇ше (стоитъ непосред. передъ: добро) М. Г. P_3. Сав. 120) дѣ́лма А. Ар. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. P_1. P_2. С. Т. У.; ради P_3. Г. М. Сав. 121) *проп* Л. 122) *вст.* же (поздняя, рук. кор.) Л. 123) *вст.* и Л.; слогъ ра изъ раа Унд. 124) *вст.* и Л. Ар. Аѳ. Г. М. P_3. Сав. $К_3$. P_1. P_2. С. 125) *вст.* и Л. Ар. Аѳ. Г. М. P_3. Сав. P_2. С. 125) мѫшчѧта P_3. Г. М. Сав. 126) *проп.* $В_1$.; и кельблюды Л. $К_2$ (-ди). Вил (-дѣ). 127) оумоу́чи Аѳ. Г. М. P_3. Сав. 128) *проп.* P_2. С. 129) *вст.* фаравона Л. 130) великими и злыми Л. Ар. Аѳ. Г. М. P_3. Сав.; глос. (на поляхъ позд.) злами $К_3$. 131) *проп.* Л. 131) сарры P_3. Ар. Г. М. Сав. $В_3$. P_2. С. У. 132) ради P_3. Г. М. Сав. 133) *вст.* заглавія (кинов.): О҃ къзкра́ѡени са́ринѣ къ акраа́мѣ (акраа́моу Г. Сав.) М. Г. Сав.; слогъ ра изъ раа Унд. 134) кѣзкак же Ар.; къзкаше Сав.

Фараѡн Аврама[4]. и҆ р҃е́ є҆моу что се сътво́ри[135] ми[135]. не[136] повѣдавъ[137] ꙗ҆ко[138] жена ти[139] є҆сть. 19. поуто ли[140] р҃е ꙗ҆ко[140] сестра ми[141] є҆сть[142], поꙗхъ[143] ю҆[144] себѣ[145] женѣ[146]. и҆[147] нн҃ѣ[148] с҃е жена твоѧ прѣ҃ тобою[149]. поимь[150] ю҆[151] ѿиди[152] же[153]. 20. и҆ повелѣ Фараѡнъ моужемъ[154] Аврама[4] дѣлѧ[155] проводи́ти[156] въ поустыню и҆ женоу є҆го. и҆ все[157] є҆ли́ко бѧ́ше[158] є҆го[159]. и҆ Лота[160] съ ни҃.

---

135) ми створи Л.; сътвори мене $Р_3$.; *проп.* ми $К_2$. $Р_2$. С.; сътвори҃ мнѣ Т. 136) не писано поздн. рук. $Р_3$. 137) повѣда А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. У.; повѣда ми Л. 138) ꙗ҆ко҃ Ар. 139) твоꙗ М. Г. Сав. 140) и҆ (sic) $Р_1$. 140) *проп.* $Р_3$. 141) ти Ар. 142) *вст.* и҆ Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. $Р_1$. 143) поѧ҃ $Р_2$. С. 144) *вст.* быти съ неѫ $Р_3$. Г. М. Сав.; *проп.* $П_2$. 145) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; собѣ Ар. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. У. 146) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав.; женѫ $П_1$. А Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_3$. Н. $П_2$. $Р_2$. С. Т. У. (конеч. ꙋ изъ ѣ А). 147) *проп.* Ар. Л. Г. М. Сав. 148) *проп.* Л.; *вст.* же Г. М. Сав. 149) *вст.* и҆ $В_3$. $К_3$. $Р_1$. $Р_2$. С. У. 150) поими Л. Г. М. $Р_3$. Сав. $К_1$. 151) *вст.* и҆ Г. М. $Р_3$. Сав. 152) ѿиде $Р_2$ С. 153) *проп.* Г. М. $Р_3$. Сав. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. $К_1$. $К_2$. $К_3$. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. У. 154) *вст.* проводити $К_1$. $Р_2$.; *вст.* допровадити С.; *вст.* своимъ проводити (своимъ—рук. кор. сверх. стр.) Л. 155) *проп.* Л. А. Вил. $В_1$. $В_2$. $В_3$. Ген. $К_1$. $К_2$. $К_3$. Н. $П_1$. $П_2$. $Р_1$. $Р_2$. С. Т. У., ради҆ $Р_3$. Г. М. Сав. 156) *проп.* Л. $К_1$. $Р_2$. С., проводи҃ $К_2$.; *вст.* є҆го Ар.; *вст.* и҆ $Р_3$. 157) всѧ Вил.; вьса (изъ вьсе) Сав.; вьсѣ М. Г. 158) бѣѧше Ар. $К_2$.; бѣше $Р_3$. Г. М. Сав. 159) є҆му Л. Ар. Г. М. $Р_3$. Сав. 160) лотъ Л. Ар. $Р_2$. С.

ДОПОЛНЕНІЯ И ПОПРАВКИ.

Въ дополненіе печатаемъ варіанты, которые случайно или намѣренно были выпущены нами въ текстѣ изданія и которые исчерпываютъ собою почти все, чѣмъ вспомогательныя рукописи отличаются отъ основной: только ошибки да разныя мелочи русскаго письма (пропускъ ъ, ь и т. п. см. Предисловіе) сюда не входятъ цѣликомъ. Чтеніе основного списка поставлено въ скобкахъ: ношаашесѧ (-шашесѧ) I. 1. B_1. Вил. B_3. Г. K_1. P_3. У.; соушѧ (-ша) I. 9 *bis* А. P_1.; соушѫ (-шю) I. 10. P_3. Ар. B_1. B_2. B_3. Вил. Г. Ген. K_1. K_2. K_3. М. $П_1$. P_1. P_2. С.; ꙁнамѧньѩ (-ме́нїа) и времѧна (-мена) I. 14. Л.; по ꙁемлѣ (по земли) I. 17. Л.; земныи҆мь (-мны҃) I. 30. Вил.; нб҃ныи҆мь (нб҃нымь) I. 30. Вил. и II. 20 Г. М. Сав.; пресмыкаѭщемуса (-щомоусѧ) I. 30. Л. Ар. B_3. Ген. K_1. K_2. K_3. Н. С. У; шостыи (шестыи) I. 31. Вил. B_2. B_3. и II. 2. Вил. B_2., киты (кыты) I. 21. Л. Г. М. P_3. Сав. Ар. А. и всѣ др. сп.; мѡ́рскыими (-скыми) I. 26. 28. М.; нб҃ныими (-ными) I. 26. 28. М.; й (и҆зь) II. 6. Л. P_3; є҆во (є҆го) II. 7. У.; тамꙋ (тамо) II. 10. P_1.; є҆дима (є҆дема) II. 10. С.; второи (вто́рѣи) II. 13. K_1. P_2. P_3. С.; бѣсте Л и бѣ҃ста М. Г. P_3. Сав. С (бѣа҆ста) II. 25; а҆даа́мꙋ II. 15. С.; соущїихь (-щи҃) III. 1. М. P_3.; земныи҆хъ (-ны҃) III. 14. Вил.; животнааго̀ (-наго) III. 22. 24. М.; пръворо҃дны҃ (прьвородны҃) IV. 4 А.; на поле (на поли) IV. 8. Ген. Н.; принѧти (прия҆ти) IV. 11. K_2.; ѻ҆брѣ-

таю̑щюму Л и ѡ҆бретаю̑щемꙋ (-щомоу) IV. 15. П$_1$. Ар. В$_1$. В$_3$. Ген. К$_1$. К$_3$. Н. П$_2$. Р$_1$. С. У; речь (ре҃) IV. 15. Сав.; є҆нꙋсꙋ (є҆носоу) IV. 18. Р$_1$.; сел҆ных Ген. Н. П$_2$ Р$_2$ С. и селенны҆ (селен҆ный П$_1$). А. В$_2$. В$_3$. К$_1$. К$_2$. К$_3$. П$_1$. У. (селены҆) IV. 20; бѧше (бѣа҆ше) К$_1$. Р$_2$. С. IV. 21. и К.$_1$ IV. 22; жи́воущїимь (-щи҆) IV. 20. М. Г. Р$_3$.; ѳавела (ѳовела) IV. 22. С.; кознець (кꙋзнець Л. въ вар.) IV. 22. Р$_3$.; ю̑ншѫ (ю̑ношоу) IV. 23. В$_2$; а҆даама V. 1. Р$_2$; поѧше (поѧ҆шѧ) VI. 2. С.; днїиє҆ (днїє҆) VI. 3. В$_3$ У.; и҆сполни (и҆сполини) VI. 4. П$_1$. Н. Р$_2$; чл҃вꙋ҆ыймъ (-ымъ) VI. 4. Л. Г. Вил. М; нб҃ныихъ (-ыхъ) VI. 7. въ Л. В$_3$. Г. М. П$_1$. У, VII. 3—М. Г. и VII. 23. IX. 2—М. П$_1$. Сав.; ѻ҆брѣть (ѡ҆брѣте) VI. 8 Л.; негни́ющїихь (-щи҆) VI. 14. М. Р$_3$.; лактеи (лакотъ, но локотъ Н.) VI. 15. Р$_3$. Г. М. Сав. П$_2$. Р$_1$. Р$_2$. С.; прѣсмыкаѫщїихсѧ (-щихсѧ Л въ вар.) VI. 20. Р$_3$.; плежющи (-щи҆) VI. 20. Р$_2$. С.; чистыи҆ (-ы҆) А. В$_2$. Вил. Г. К$_3$. П$_1$. Сав. въ VII. 2., А. Вил. В$_1$. Г. К$_2$. К$_3$. М. П$_1$—VII 8 и А. Вил. В$_1$. В$_2$. Г. К$_2$. К$_3$. М. П$_1$. У—въ VII. 8$_2$; свеи (всеи) VII. 3. Вил.; животныи (животенъ) VII. 15. Р$_3$. Сав.; свѣ (вси) VII. 17. Вил.; жи́вотноє҆ (-вотьно) М. Г. Р$_3$. Сав. и живо҆ Ар. VII. 22.; га́довь (гад) VII. 23. М. Г.; всѧкыѧ̀ (всѧкоѧ) А. В$_1$. В$_2$. Ген. К$_1$. К$_2$. К$_3$. Н. П$_1$. Р$_1$. Р$_2$. С. и всѣкыѧ҆ Вил. VII. 16; наве҆ (наведе) VIII. 1. Р$_3$.; и҆сточницы (-ци) VIII. 2. Р$_2$. С.; а҆ра́ратскыи҆ (а҆рара́тьскы҆) М. Г. Сав. и а҆равитьскыихъ Вил. VIII. 4.; движоущїихсе (-щихсѧ) IX. 2. М. Р$_3$.; мѡ́рскыихь (-скы҆) IX. 2. М. Г.; вѣчнааго̀ (-наго) IX. 13. М.; собе (сьи̇ бѣ) X. 9. С.; си́мовы (-ви) X. 22. В$_1$. В$_2$. К$_1$. К$_2$. М. Г. и X. 30. М. Г. К$_1$. П$_1$. Сав.; ражаша (рожаше) XI 30. П$_1$.; и҆зве҆ (и҆зведе) XI. 31. Р$_3$.; є҆сми (є҆смь) XII. 13. П$_2$. Если для насъ многіе изъ этихъ варіантовъ не имѣютъ значенія, то иному, для другихъ цѣлей, они могутъ показаться интересными.

При наборѣ текста здѣсь и тамъ вкрались опечатки, которыя мы и выписываемъ полностью.

а) въ основномъ текстѣ:

Стр. 1 строк. 2 св.	напеч.	бжїи	надо:	Бжїи
,, 2—4 и 14—1	,,	бы	,,	бы
,, 7—3 и 52—1	,,	и	,,	и
,, 11—3	,,	євилатьскѫ	,,	Євилатьскѫ
,, 11—6	,,	єѳїѡпьскоу	,,	Єѳїѡпьскоу
,, 15—2 и 59—7	,,	ре	,,	ре
,, 16—5	,,	полоудне	,,	полоудне
,, 26—3	,,	имѧ	,,	имѧ
,, 28—1	,,	роди	,,	роди
,, 33—3	,,	лѣ	,,	лѣ
,, 34—4	,,	емоу	,,	емоу.

Кромѣ того не отпечатана, какъ слѣдуетъ, буква и на стр. 2 (строк. 8), 4 (6), 8 (7), 10 (3 и 7), 13 (6), 14 (7), 58 (8), 60 (1), 61 (6), 65 (5) и 80 (6).

б) въ варіантахъ:

Стр. 1— 3 св.	напеч.	бжїи	надо	Бжїи
,, 10— 7 ,,	,,	на	,,	на
,, 11— 2 сн.	,,	Єфрантѫ	,,	єфрантѫ
,, 11— 9 ,,	,,	Тигрѫ..Гїѡнь	,,	тигрѫ.. гїѡнь
,, 16— 1 ,,	,,	Ядламе	,,	адламе
,, 27— 1 св.	,,	показакыи	,,	показакыи
,, 29— 1 ,,	,,	бгви	,,	бгви
,, 29— 9 ,,	,,	сотъворихъ	,,	сотъворихъ
,, 30— 9 сн.	,,	каина	,,	каина
,, 30— 3 ,,	,,	каинѫ	,,	каинѫ
,, 31—13 ,,	,,	каинови	,,	каинови
,, 31— 4 св.	,,	пожике	,,	пожике
,, 31— 8 ,,	,,	Каинанѫ	,,	каинанѫ
,, 32—12 ,,	,,	хаона	,,	ханона
,, 33—12 св. и 48—2 сн.		бъı	,,	бъı

Стр.	41— 1 сн.	напеч.	сѫщи҃х	надо	сѫщи҃х
„	48— 7 св.	„	дие҃х	„	дне҃х
„	57— 5 сн.	„	всѧкою	„	всѧкою
„	62—12 „	„	силе	„	силе҃н
„	63—11 „	„	е҆ннома	„	҆єи҆нома.

Кромѣ того, во 1-хъ) не вышло ц въ словѣ мц҃ь на стр. 44 (2 св.), 48 (2 и 4 сн.), 51 (1, 2 и 3 *bis* сн.) и 52 (11 св.) и во 2-хъ) должно стоять є҆ вм. е҆ (въ началѣ словъ или внутри, послѣ гласныхъ) въ рук.: Ар. (8 стр.—3 строк. сн.; 10—6 св. и 4 сн.; 11—9 св.; 15—8 и 15; 16—12; 17—6 сн.; 18—15 св.; 20—7: 21—1 и 3 сн.; 50—11; 63—14 св.; 64—3 и 6 св.), А (18—10 св.), $В_1$ (31—11 св.; 52—10 сн.; 63—7 св), Вил. (33—11 св.; 53—5 сн.), Ген. (21—2 сн.), Г. (17—1 св.), $К_1$ (10—7 св.; 18—4 сн.), $К_2$ (11—9 св.; 64—10 сн.), М (14—11 сн.: 20—1; 23—2; 28—8 св.; 44—8 сн.; 50—12; 52—10), Н (41—6 сн.; 52—9 *bis*.), $Р_1$ (10—8 св.; 14—5 сн.; 17—3 св.; 55—3 сн.), $Р_2$ (25—3 сн.; 57—2), Сав., (11—10 св.; 17—6 сн.; 20—11; 21—7 св.; 58—1) и С (13—4 и 7 сн.; 17—7 св.; 52—9 сн. *bis*). Въ другихъ случаяхъ, гдѣ слѣдовало бы тоже ожидать є҆, въ рукописяхъ не разберешь, стоитъ ли є҆ или е҆; только въ $Р_3$ въ началѣ словъ всегда стоитъ е҆ вм. є҆, а потому надо е҆же на стр. 3 строк. 2 сн.

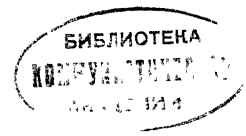
БИБЛИОТЕКА